

Mendelova univerzita v Brně

Lesnická a dřevařská fakulta

Ústav nábytku, designu a bydlení

**Vzdělávání dospělých v podmínkách dřevozpracujících oborů
středních odborných škol**

Diplomová práce

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci: **Vzdělávání dospělých v podmínkách dřevozpracujících oborů středních odborných škol** zpracoval samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b Zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědom, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., Autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle §60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně, dne: 7. 4.2016

Podpis studenta: Bc. Jiří Košťál

Chtěl bych poděkovat doc. Ing. Daniele Tesařové, Ph.D. za čas, pomoc, ochotu, cenné rady, materiální podklady, návrhy a připomínky při vedení mé diplomové práce.

Děkuji

Abstrakt

Práce je zaměřena na identifikaci a popis trendů u dřevozpracujících oborů v kombinované a distanční formě dalšího vzdělávání.

Teoretická část diplomové práce se věnuje problematice trendů profesního vzdělávání u dřevozpracujících oborů, profesními kvalifikacemi jako nástroji aktivní politiky zaměstnanosti.

Úvod praktické části představuje vzdělávací instituci, kde se trendy ve vzdělávání aplikují a kde byl realizován dotazníkový sběr dat.

Stěžejní část praktické části je věnovaná dotazníkovým průzkumům, a to, vstupnímu dotazníku staticky vybraného souboru zájemců, dotazníkovému šetření studentů, evaluačnímu dotazníkovému šetření absolventů a dotazníkovému šetření zaměstnavatelů absolventů, jak vidí další uplatnění účastníků rekvalifikací na trhu práce.

Klíčová slova

Celoživotní učení, tesař, truhlář, vzdělávání dospělých, další vzdělávání, andragogika, pedagogika, didaktika, trendy profesního vzdělávání, kombinovaná forma studia, Blended learning, distanční vzdělávání, eLearning, multimedialita.

Abstract

This work is focused on the identification and description of trends in the woodworking fields in combined or distance form of the further education.

The theoretical part is devoted to trends in professional education in the field of woodworking and it deals with professional qualifications as an instrument of the active employment policy.

The introduction of the practical part introduces the educational institution where these trends in education are applied and where the data collection for questionnaires was conducted.

The main part of the practical part is devoted to the questionnaire surveys. It includes the input questionnaire of statically selected group of candidates, the questionnaire survey among students, the evaluative questionnaire survey of graduates and the questionnaire survey of employers of graduates and how they see further employment of retraining participants in the labour market. The aim of this work is to identify the trends and define the methodology for solving trends in the professional growth of adult education in the field of woodworking.

Keywords

Lifelong learning , carpenter, joiner, adult education, further education, andragogy, pedagogy, didactics, trends in vocational education, combined form of studies, blended learning, distance education, e-learning, multimediality, management in adult education

Obsah

1. ÚVOD	9
2. TEORETICKÁ ČÁST	13
2. 1 Celoživotní učení	13
2. 2 Současný stav řešené problematiky.....	14
2. 3 Organizace vzdělávacího systému, koncepce a činitelé CŽU v oborech tesař a truhlář	18
2. 4 Etapy celoživotního vzdělávání oborů tesař a truhlář	21
2. 4. 1 Počáteční vzdělávání oborů tesař a truhlář.....	21
2. 4. 2 Další vzdělávání oborů tesař a truhlář.....	22
2. 5 Rozdíl mezi kvalifikačním a rekvalifikačním vzděláváním.....	24
2. 5.1 Kvalifikační vzdělávání ve studijním programu tesař a truhlář	24
2. 5. 2 Rekvalifikační vzdělávání ve studijním programu tesař a truhlář.....	24
2. 6 Nástroje podpory rozvoje a zvyšování kvality dalšího vzdělávání u oborů tesař a truhlář ..	26
2. 6. 1 Dlouhodobý záměr a Strategie realizace lidských zdrojů JMK	26
2. 6. 2 Národní soustava kvalifikací (NSK)	27
2. 6. 3 ECVET (European credit systém in vocation education and training)	31
2. 7 Andragogika versus pedagogika u oborů vzdělávání tesař a truhlář.....	32
2. 7. 1 Andragogická diagnostika u oborů vzdělávání tesař a truhlář	33
2. 7. 2 Andragogická didaktika u oborů vzdělávání tesař a truhlář.....	34
2. 7. 3 Didaktické prostředky ve výuce oborů tesař a truhlář v dalším vzdělávání.....	34
2. 7. 4 Didaktická metoda v dalším vzdělávání oborů tesař a truhlář	34
2. 7. 5 Didaktická forma v dalším vzdělávání oboru tesař a truhlář.....	35
2. 8 Formy dalšího vzdělávání oborů tesař a truhlář na středních školách	36
2. 9 Faktory ovlivňující efektivnost procesu vzdělávání a zvyšování odbornosti dospělých v oborech tesař a truhlář	40
2. 9. 1 Motivace dospělých u oborů tesař a truhlář	40
2. 9. 2 Vzdělávací potřeby dospělých u oborů vzdělávání tesař a truhlář.....	41
2. 9. 3 Realizátoři vzdělávání oborů tesař a truhlář.....	42
2. 10 Management ve vzdělávání dospělých oborů tesař a truhlář	42
3. CÍLE DIPLOMOVÉ PRÁCE	47
4. METODIKA ZPRACOVÁNÍ.....	48
4. 1 Použité metody hodnocení	48
4. 1. 1 Metoda teoretické části	48
4. 1. 2 Metoda hodnocení spokojenosti zákazníků.....	48
4. 1. 3 Metoda měření kvality výuky	49
4. 1. 4 Metodika dotazníkových šetření	51

4. 1. 5 Metoda stanovení velikosti vzorku výběru klientů	54
4. 1. 6 Metoda analýzy dat	57
4. 2 Charakteristika měřené školy	57
4. 3 Analýza struktury celoživotního vzdělávání v dřevozpracujících oborech.....	58
v SŠSŘ B-B.....	58
4. 4 Analýza požadavků na vzdělávání dospělých u oborů tesař a truhlář.....	62
4. 5 Způsob výuky odborných předmětů v kombinovaném vzdělávání oborů tesař a truhlář ...	63
4. 6 Způsob výuky odborných předmětů oborů tesař a truhlář v rámci odborných kvalifikací NSK v distanční části studia	64
4. 7 Analýza kompetencí, dovedností a znalostí absolventů profesních kvalifikací oborů tesař a truhlář	65
5. VÝSLEDKY SLEDOVÁNÍ VLIVŮ PŮSOBÍCÍCH NA KVALITU VÝUKY	66
5. 1 Výsledky práce ke vstupnímu dotazníku	66
5. 2 Výsledky práce k dotazníku pro studující.....	79
5. 3 Výsledky práce k evaluačnímu dotazníku.....	88
5. 4 Výsledky práce k evaluačnímu dotazníku pro zaměstnavatele absolventů.....	102
6. DISKUZE A HODNOCENÍ DOSAŽENÍ VÝSLEDKŮ ŘEŠENÍ PRÁCE.....	108
6. 1 Výsledky vstupního dotazníku.....	108
6. 2 Výsledky z dotazníku pro studující.....	109
6. 3 Výsledky z evaluačního dotazníku pro absolventy	110
6. 4 Výsledky z dotazníku pro zaměstnavatele absolventů.....	110
7. METODIKA ŘEŠENÍ TRENDŮ DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ OBORŮ TESAŘ A TRUHLÁŘ.....	112
7. 1 Trendy dalšího vzdělávání dřevozpracujících oborů v profesích truhlář a tesař.....	113
8. ZÁVĚR	115
9. SEZNAM ZKRATEK.....	119
10. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	120
11. SEZNAM TABULEK.....	125
12. SEZNAM OBRÁZKŮ	127
13. SEZNAM ROVNIC	128
14. SEZNAM PŘÍLOH.....	128

1. ÚVOD

Dřevozpracující průmysl je jeden z nejnáročnějších odvětví, který se vyznačuje širokou škálou produktů a úzkými vazbami s dalšími obory. Představuje významnou část průmyslového trhu. Z důvodu globalizace všech trhů dochází k vytváření větší konkurence a tlaku na kvalitu, cenu a objem produkce nejen zboží, ale i pracovníků.

„V ČR je otevřená velká perspektiva ve výraznějším využití dřeva ve stavebnictví a tedy i povolání tesaře a truhláře má jasně definovanou budoucnost. V JMK pracuje ve stavebnictví a návazných oborech víc než 10% všech zaměstnanců, je zde velké množství stavebních firem, které zaměstnávají více než 450 000 pracovníků“ (Vize českého stavebnictví do roku 2015, 2007).

„Rozvoj moderní společnosti, ekonomické změny, nárůst nových informací, jejich rychlé zastarávání, požadavky trhu práce a kritická situace v získávání odborných pracovníků dřevozpracujících řemesel, vyžaduje důraz na přípravu jedinců pro nejistý a nestabilní trh práce. Zastoupení různých profesních skupin se mění nejen uvnitř jednotlivých odvětví s důrazem na zvyšování kvalifikace, ale i přesunem mezi odvětvími. Požadavkem soudobého dřevozpracujícího průmyslu je kvalifikovaný pracovník, který je schopen dostatečně využívat všech pozitivních vlastností dřeva a jeho nedostatky potlačit na minimum. Primární cílovou skupinou jsou zejména tesaři a truhláři bez odborného vzdělání, delší čas zaměstnání ve stavebnictví a zájemci ze stavebnictví, kteří si chtějí doplnit kvalifikaci. Trh práce je jedním z nejdůležitějších článků v pracovním řetězci. Je nutná vzájemná vazba mezi světem práce a vzděláváním. Spousta řemeslníků má zájem na tom, aby své znalosti dále rozvíjeli a stále se zdokonalovali. Zájemci mohou v současné době vybírat z velkého množství kvalifikačních kurzů a řešit je pomocí různých trendů profesního vzdělávání“ (Košťál, 2013).

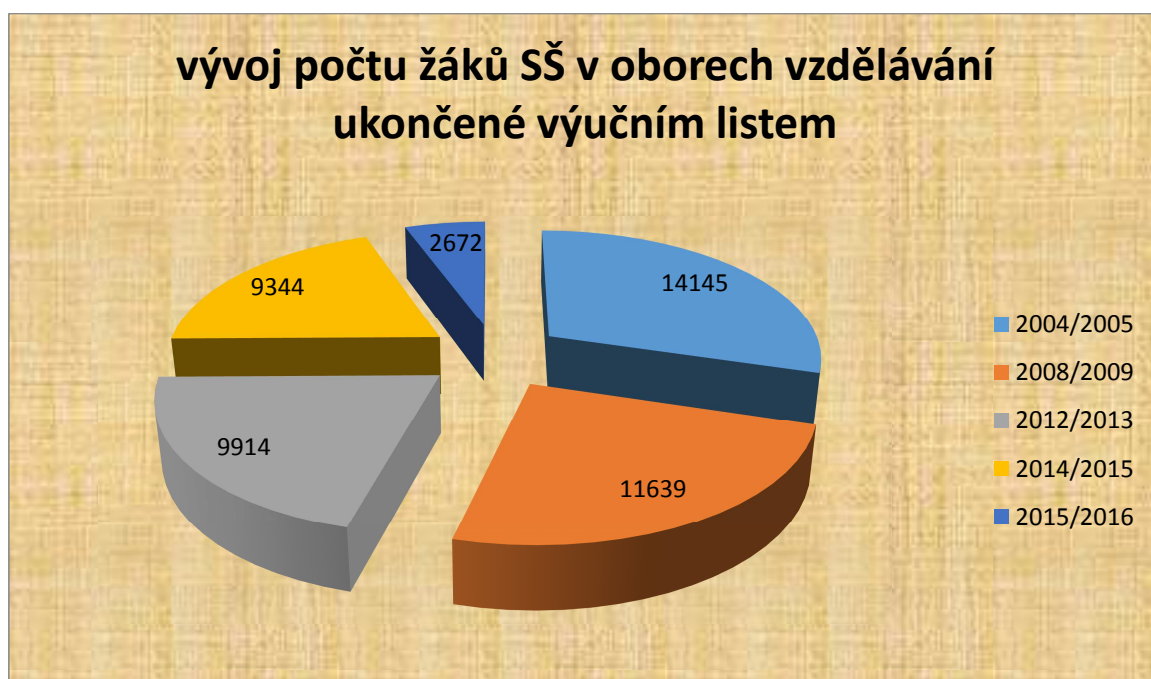
Ve společnosti existuje stálá poptávka po oborech, jako jsou truhláři a tesaři. Jestliže na trhu práce chybí noví mladí adepti, o to více mají příležitost lidé, kteří se na řemeslo rekvalifikují v pozdním věku ať už dobrovolně, nebo z důvodu nuceného odchodu z oboru minulého.

Obrázek 1: Znárodnění vývoje počtu žáků přicházejících do SŠ

Zdroj: Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

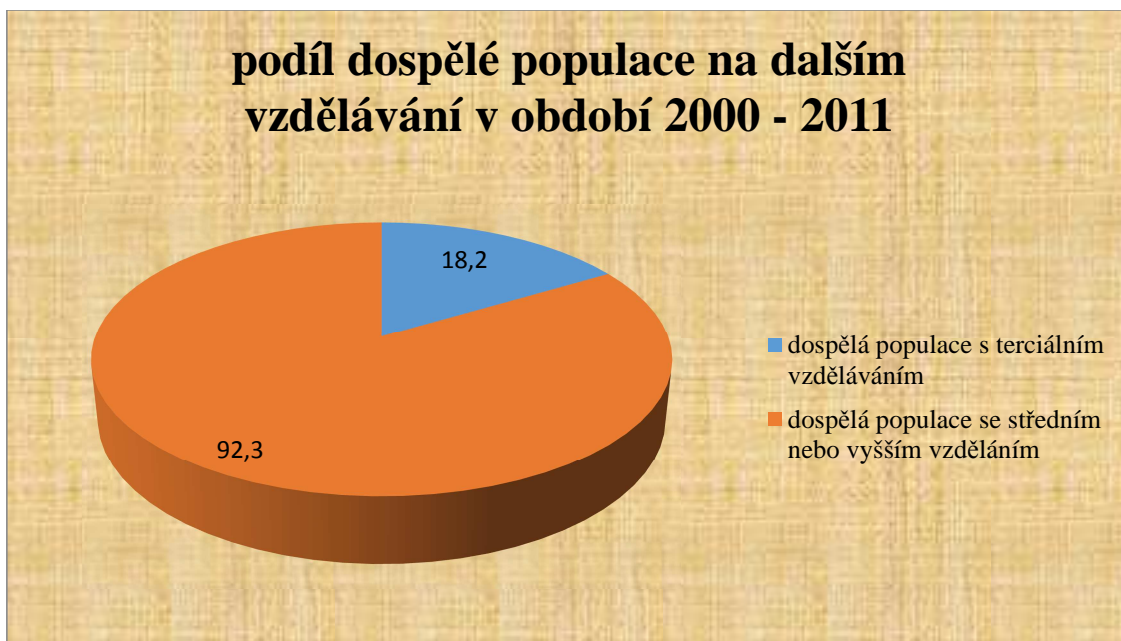
http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie-2020_web.pdf.

Obrázek 2: Znárodnění počtu žáků SŠ s výučním listem

Zdroj: Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie-2020_web.pdf.

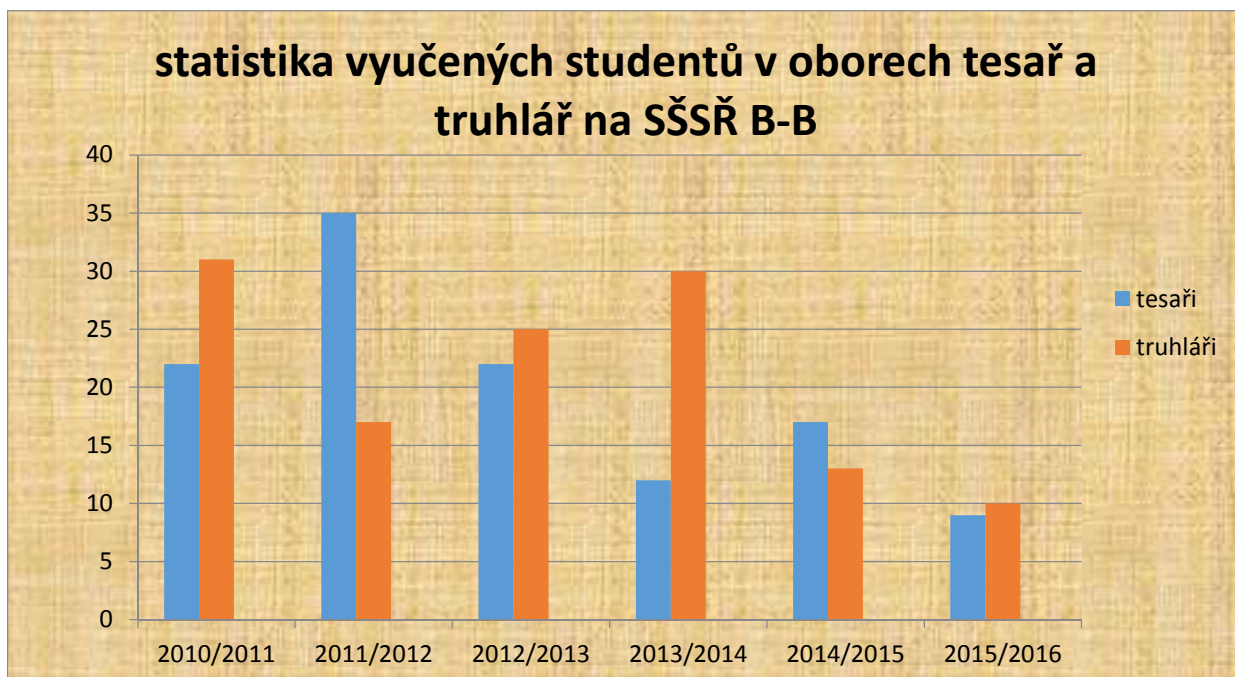
Obrázek 3: Znárodnění dalšího vzdělávání v ČR, vyjádřené v procentech

Zdroj: DV Monitor, šetření ÚNP, <http://www.dvmonitor.cz/vzdelavani-starsi-populace>

Řemeslo je neomezeně platnou vstupenkou do světa práce. Každý řemeslník má pod nohama tzv. „Zlaté dno“, od kterého se může kdykoliv odrazit. V ČR škrtí rozvoj dřevozpracujících řemesel podnikatelé v této sféře, neboť ne vždy, je dokáží finančně ohodnotit.

Práce řeší problematiku odbornosti v profesích tesař a truhlář, prohlubování odborných profesních znalostí a profesních dovedností oborů tesař a truhlář, stav dalšího profesního vzdělávání u oborů tesař a truhlář, identifikuje trendy vzdělávání u oborů tesař a truhlář a stanovuje metodiku řešení trendů profesního růstu vzdělávání dospělých v oborech tesař a truhlář, na vývoji situace v jedné konkrétní vzdělávací instituci.

Práce neklade důraz na obecné kvalifikace (znalost informačních technologií, komunikativní kompetence, klíčové kompetence aj.), protože tyto měkké dovednosti se řeší v oblasti pedagogických a psychologických věd. Tato práce řeší zejména tvrdé dovednosti, což jsou profesní znalosti a dovednosti v oborech tesař a truhlář, které nejsou pedagogové bez odborného dřevařského vzdělání schopni rozlišit.

Obrázek 4: Znárodnění vývoje vyučených studentů v počátečním vzdělávání u oborů tesař a truhlář na SŠSŘ Brno-Bosonohy

Zdroj: vlastní šetření

2. TEORETICKÁ ČÁST

2. 1 Celoživotní učení

„Vzdělávání vytváří základy pro celoživotní učení tím, že poskytuje mladým lidem potřebné nástroje a motivaci, stimuluje zvědavost, rozvíjí schopnosti pracovat s informacemi, připravuje pro aktivní účast v životě společnosti, učí zdravému způsobu života, poskytuje hodnotovou orientaci“ (Kolektiv autorů MŠMT, Národní program rozvoje vzdělávání v České republice – Bílá kniha, 2001).

Celoživotní učení nemá svůj začátek a konec.

(Vychová, 2008) k tomu dodává, že *„pojmem vzdělávání je nahrazován termínem učení, které více odpovídá novému konceptu. Vzdělávání je chápáno jako aktivita, která probíhá ve školách. Takto uvedené spojení pak může vést k nepřesnému a neúplnému výkladu konceptu“.*

(Hyhlík, Nakonečný 2014) píše, že *„tempo životních změn se dá zvládat jen pomocí neustálého učení. Člověk získává v procesu učení nejen znalosti a kvalifikace, ale i životní kompetence. Zdrojem těchto životních kompetencí je hlavně aktivní život sám“.*

„Celoživotní učení je aktivní proces se všemi možnostmi učení, prováděný v rámci vzdělávacího systému i mimo něj. Celoživotní učení se vztahuje na učení systematické, plánované, cílevědomé. Je součástí vzdělávací soustavy, je podporou lidského rozvoje“ (Memorandum o celoživotním učení, 2001).

<http://www.nuov.cz/uploads/Periodika/ZPRAVODAJ/2001/ZP01PIIa.pdf>

Dle (Zlámalové, 2008) celoživotní učení zahrnuje:

- *formální vzdělávání (realizace ve vzdělávacích institucích poskytujících určitý stupeň vzdělání);*
- *neformální vzdělávání (mimo formální vzdělávací systém (přednášky, kurzy, školení);*
- *informální učení (neorganizované, nesystematické, institucionálně nekoordinované.*

2. 2 Současný stav řešené problematiky

Hodnota a prestiž vzdělávání roste. V ČR chybí rozvinutý, státem podporovaný systém celoživotního učení, alternativní vzhledem k dennímu studiu. Na rozdíl od zahraničí, v ČR zatím příliš nefunguje spolupráce Hospodářské komory, cechů a sektorových rad.

„V Evropských zemích patří CŽU k hlavním zásadám politiky EU. Roste význam rozvoje kvality lidských zdrojů, do popředí se dostává „koncept celoživotního učení“, který představuje přístup ke vzdělávání v různých oblastech života, v jakémkoliv věku, spojení všech možností učení, kombinaci přechodu mezi vzděláním a zaměstnáním, dosahování kvalifikace různými způsoby. Koncept CŽU je jednotící silou na evropské úrovni, realizovanou různými cestami k uspokojení potřeb společnosti. Předpokladem pro rozvinutí systému distančního vzdělávání na úroveň v západní Evropě bylo ustanovení Národního centra distančního vzdělávání 1. 10. 1995, které je standardní evropskou institucí, plnící roli koordinační a informační. Je metodickým centrem pro podporu rozvoje ve vzdělávacích institucích ČR a kontaktním střediskem pro spojení s evropskými strukturami. Po r. 1989 vznikl na MŠMT, jež je centrálním orgánem odpovědným za řízení vzdělávání, Odbor celoživotního vzdělávání. Pro zajištění školení za rozumné výdaje, na dostačující úrovni je nutná kombinace veřejných prostředků se soukromými, tzv. vícezdrojové financování. Za rozvoj vzdělávání v dospělosti je odpovědný jednotlivec, ale musí mít k tomu vytvořené podmínky. Stát by měl zajistit legislativní rámec, který určuje základní pravidla. Mantinely v procesu vzdělávání dospělých by měl vytvářet stát, odborníci a trh práce. Stát je zodpovědný za vytváření studijních programů, poskytování podpory, legislativy. Představa jednotného kurikula pro všechny byla nahrazena snahou o modulární programy, realizované v kratších kurzech. Současná evropská vzdělávací strategie je chápána jako významný nástroj společenského vývoje a prosperity. Stát má primární funkci v utváření poptávky, která se odvíjí od vlivů počátečního vzdělávání, od zkušeností s pracovní pozicí a na základě subjektivní potřeby dále se vzdělávat. Kolem roku 2005 vznikají nové kurikulární dokumenty, které jsou tvořeny na dvojí úrovni struktury. Státní, v podobě Národního programu vzdělávání a představují Rámcově vzdělávací programy (RVP). Jsou zpracovány do oborů i s metodikami dalšího zpracování pro školní úroveň (ŠVP). Tento nový systém tvorby vzdělávacích programů je pouze jedním z článků kurikulární reformy a postupně pokračuje dalšími změnami vlastního procesu výuky

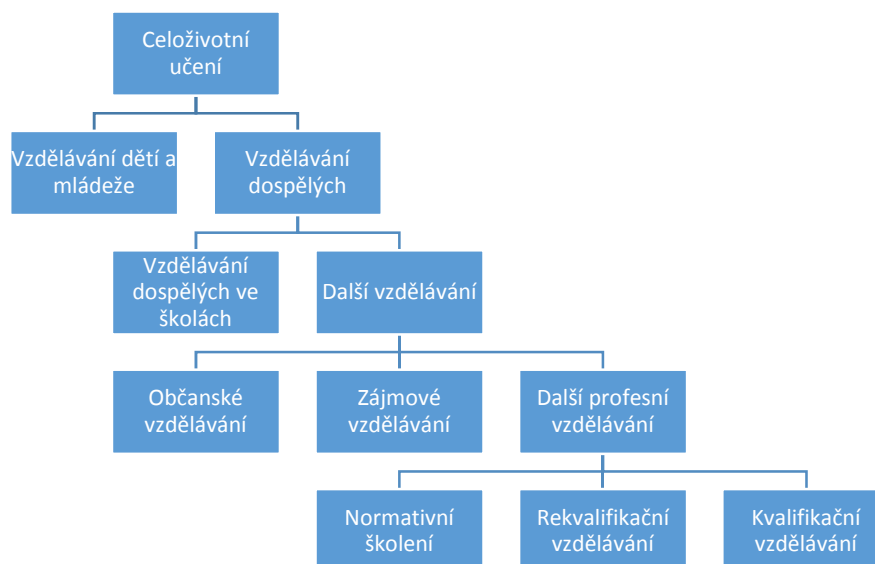
a její modernizací s cílem zlepšit kvalitu vzdělávání a připravenost žáků na celoživotní učení a život v 21. století“ (Koncepce státní informační politiky, 2000)

<http://www.fi.muni.cz/~smid/sipvevz1.html>

Technologický vývoj, mezinárodní propojení ekonomiky vede ke změně pojetí vzdělávání s podstatně větším důrazem na konkurenceschopnost jednotlivců, firem, územních celků. Jeho důsledkem je vyšší orientace na schopnost pokračovat ve vzdělávání i po ukončení počátečního vzdělávání. Pro vzdělávací subjekty to znamená nejen zahrnout tyto prvky do vzdělávacích programů, ale rovněž nabízet různé formy vzdělávání dospělých v oborech tesař a truhlář.

Společnou charakteristikou vzdělávacích programů v počátečním vzdělávání oborů tesař a truhlář, je odklon od rané specializace a naopak poskytnutí širšího obecného i oborového základu, který umožní jedinci dále se vzdělávat podle požadavků konkrétního pracovního zařazení.

Na formy všeobecného a širěji pojatého odborného vzdělání by pak mělo navazovat formální i neformální vzdělávání oborů tesař a truhlář (včetně vzdělávání dospělých), které umožní dosáhnout hlubší specializace a otevírá „druhou šanci“ pro méně úspěšné.

Obrázek 5: Schéma celoživotního učení

Zdroj: Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie-2020_web.pdf.

Tabulka 1: *Nezaměstnanost absolventů oboru tesař, duben 2014*

Kategorie vzdělání/skupina oborů/obor	Počet absolventů	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů[%]
Střední odborné vzdělání s výučním listem-H	21767	3599	16,5
Stavebnictví, geodézie, kartografie	2350	447	19,0
tesař	356	73	20,5

Zdroj: Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce.

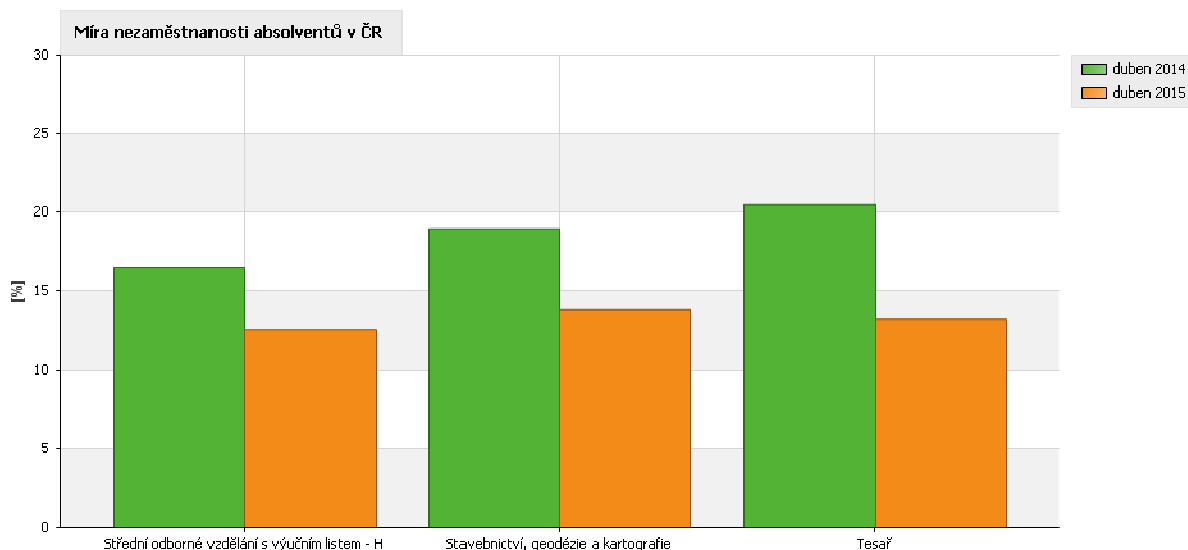
<http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/5-1-02/Nezamestnanost-absolventu-podle-oboru-vzdelani?Oblast=1&so=36&o=19643&kv=1¶mName=o>

Tabulka 2: *Nezaměstnanost absolventů oboru tesař, duben 2015*

Kategorie vzdělání/skupina oborů/obor	Počet absolventů	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů[%]
Střední odborné vzdělání s výučním listem-H	21062	2645	12,6
Stavebnictví, geodézie, kartografie	2160	299	13,8
tesař	348	46	13,2

Zdroj: Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce.

<http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/5-1-02/Nezamestnanost-absolventu-podle-oboru-vzdelani?Oblast=1&so=36&o=19643&kv=1¶mName=o>

Obrázek 6: Znárodnění míry nezaměstnanosti oboru tesař, znázorněné v procentech

Zdroj: Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce.

<http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/5-1-02/Nezamestnanost-absolventu-podle-oboru-vzdelani?Oblast=1&so=36&o=19643&kv=1¶mName=o>

Tabulka 3: Nezaměstnanost absolventů oboru truhlář, duben 2014

Kategorie vzdělání/skupina oborů/obor	Počet absolventů	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů[%]
Střední odborné vzdělání s výučním listem-H	21767	3599	16,5
Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1226	243	19,8
truhlář	1187	232	19,5

Zdroj: Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce.

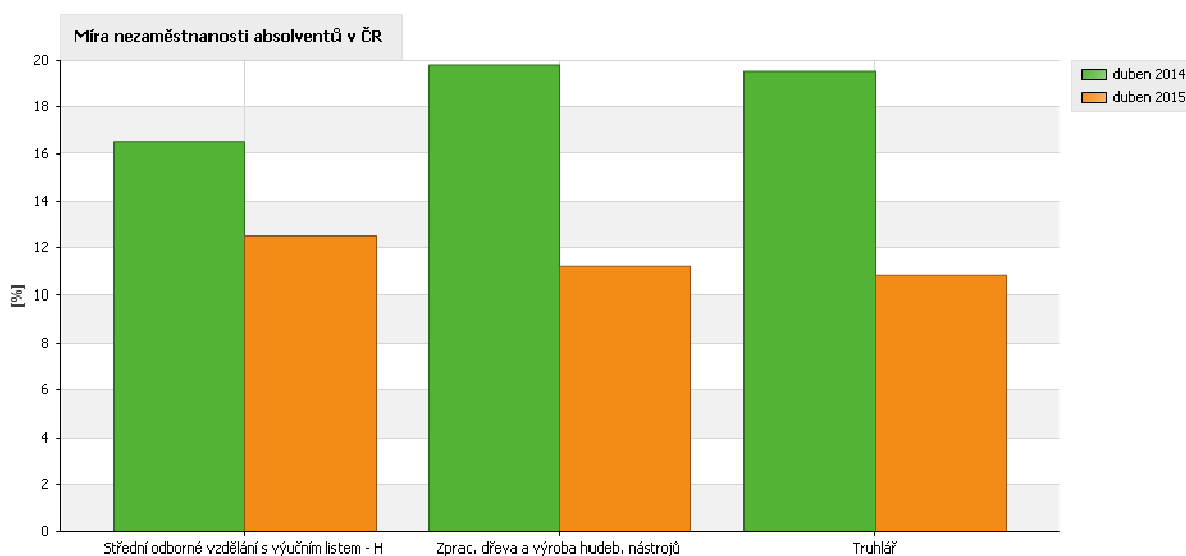
<http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/5-1-02/Nezamestnanost-absolventu-podle-oboru-vzdelani?Oblast=1&so=36&o=19643&kv=1¶mName=o>

Tabulka 4: *Nezaměstnanost absolventů oboru truhlář, duben 2015*

Kategorie vzdělání/skupina oborů/obor	Počet absolventů	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů[%]
Střední odborné vzdělání s výučním listem-H	21062	2645	12,6
Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1128	127	11,3
truhlář	1086	118	10,9

Zdroj: Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce.

<http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/5-1-02/Nezamestnanost-absolventu-podle-oboru-vzdelani?Oblast=1&so=36&o=19643&kv=1¶mName=o>

Obrázek 7: *Znázornění míry nezaměstnanosti oboru truhlář, znázorněné v procentech*

Zdroj: Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce.

<http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/5-1-02/Nezamestnanost-absolventu-podle-oboru-vzdelani?Oblast=1&so=36&o=19643&kv=1¶mName=o>

2. 3 Organizace vzdělávacího systému, koncepce a činitelé CŽU v oborech tesař a truhlář

Posláním vzdělávacího systému je poskytovat každému jedinci vzdělání, které rozvine jeho schopnosti, kultivuje jeho charakter a postoje, vybaví jej profesními znalostmi,

dovednostmi a návyky, umožňuje přispět k utváření osobnosti spojující v sobě svobodu a zodpovědnost. Centrálním orgánem odpovědným za řízení vzdělávání je MŠMT ČR.

V Bílé knize (2001) se uvádí, že „je potřebné vytvořit právní rámec pro rozvoj vzdělávání dospělých, vypracovat a zavést soustavu finančních i nefinančních pobídek pro zaměstnavatele, založit mechanismy systémového rozvoje“.

Organizace poskytující vzdělávání v profesích tesař a truhlář:

- agentury;
- vzdělávací střediska;
- firmy;
- vzdělávací zařízení;
- školská zařízení (Košťál, 2013).

Legislativně jsou ošetřeny pouze dílčí oblasti pro rozšiřování, či zvyšování odbornosti u oborů tesař a truhlář jako:

Zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. <http://www.msmt.cz/dokumenty/novy-skolsky-zakon>

- rekvalifikace;

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 176/2009 Sb., kterou se stanoví náležitosti žádosti o akreditaci vzdělávacího programu, organizace vzdělávání v rekvalifikačním zařízení a způsob jeho ukončení. <http://www.msmt.cz/dokumenty/aktualni-zneni-zakona-o-pedagogickych-pracovnicich-k-1-zari>

- celoživotní vzdělávání ve školách;

Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů. <http://www.msmt.cz/dokumenty/zakon-c-179-2006-sb-o-overovani-a-uznavani-vysledku-dalsiho-vzdelavani>

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.
<http://www.msmt.cz/dokumenty/aktualni-zneni-zakona-o-pedagogickych-pracovnicich-k-1-zari>

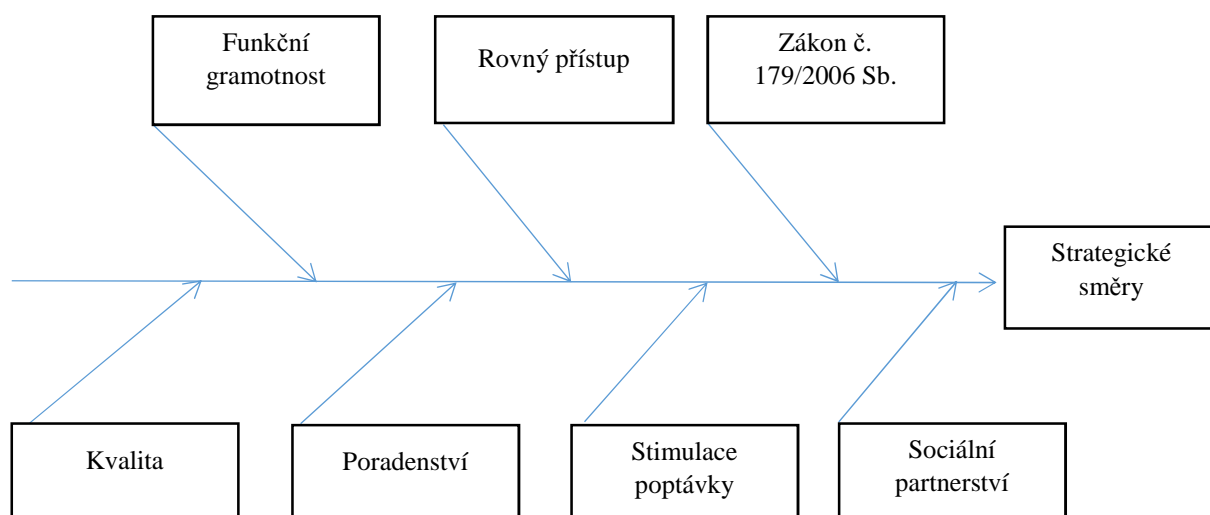
- odborná způsobilost ve státní správě a jiných specifických skupin;

předpis č. 512/2002 Sb. Vyhláška o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků. <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-512>

Vzdělávání dospělých u oborů tesař a truhlář ovlivňuje hospodářské výsledky na úrovni makroekonomické i mikroekonomické. Z těchto důvodů se rozhodující soudobou koncepcí vzdělávání stávají koncepce celoživotního učení, které sdružují počáteční i další vzdělávání do vzájemně propojeného celku a umožňují tak prostupnost všech složek vzdělávací soustavy.

(Znebejánek, 1998) konstatuje, že „principem koncepce celoživotního vzdělávání, je uznání hodnoty neformálního a informálního učení a zrovnoprávnění s formálním učením. Nástrojem je certifikace neformálně a informálně získaných vědomostí, zkušeností, kompetencí“.

Strategickými směry jsou: viz diagram

Obrázek 8: Diagram strategických směrů ke zvyšování profesních znalostí a dovedností oborů tesař a truhlář

Zdroj: vlastní graf

„Rozlišení celoživotního učení na formální, neformální a informální umožnilo člověku získat kvalifikace a kompetence různými cestami a kdykoliv během života. Mizí tradiční hranice mezi odborným a všeobecným vzděláváním a není rozhodující, kde a jak byly znalosti získány. Jde o jasný a přehledný způsob přezkušování certifikace, které dokládají ovládnutí dané profese na úrovni současného vývoje i bez výučního listu v daném oboru. Formální procedury v DV jsou vázány na NSK jako měřitelný výstupní standart. Školská zařízení zabývající se celoživotním vzděláváním oborů tesař a truhlář musí vycházet z právního rámce statusu školských zařízení, z ustanovení školského zákona č.561/2004 Sb. a řídit se zákonem 179/2006 Sb. o Ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Vstupem ČR do OECD, NATO a evropských struktur se zvyšují kvalitativní nároky na poskytování dalšího vzdělávání oborů tesař a truhlář, sjednocováním certifikace kvalifikací podle evropských standardů“ (Košťál, 2013).

2. 4 Etapy celoživotního vzdělávání oborů tesař a truhlář

Celoživotní učení představuje koncepční změnu v pojetí vzdělávání, člení se do dvou základních etap: počáteční a další vzdělávání

2. 4. 1 Počáteční vzdělávání oborů tesař a truhlář

Základem pro celoživotní učení je kvalitní základní a všeobecné vzdělání.

(Kolář, Vališová 2009) konstatují, že *„schopností školy má být vybavit každého jednotlivce hodnotou vzdělání a připravit je tak k procesům, které nazýváme celoživotní vzdělávání“.*

„Rozdělení:

- ***základní vzdělávání** má všeobecný charakter, tj. povinná školní docházka;*
- ***střední vzdělávání** má všeobecný, nebo odborný charakter, tj. vzdělání ukončené maturitní zkouškou, výučním listem, závěrečnou zkouškou. Součástí je i nadstavbové studium pro absolventy středního vzdělání s výučním listem, ukončené maturitní zkouškou;*
- ***terciální vzdělávání** je vzdělávací nabídka, následující po vykonání maturitní zkoušky, tj. VŠ, VOŠ, VOŠ na konzervatořích“.*

Zdroj: (Strategie Celoživotního učení ČR, MŠMT, 2007).

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategicke-a-koncepcni-dokumenty-cerven-2009>

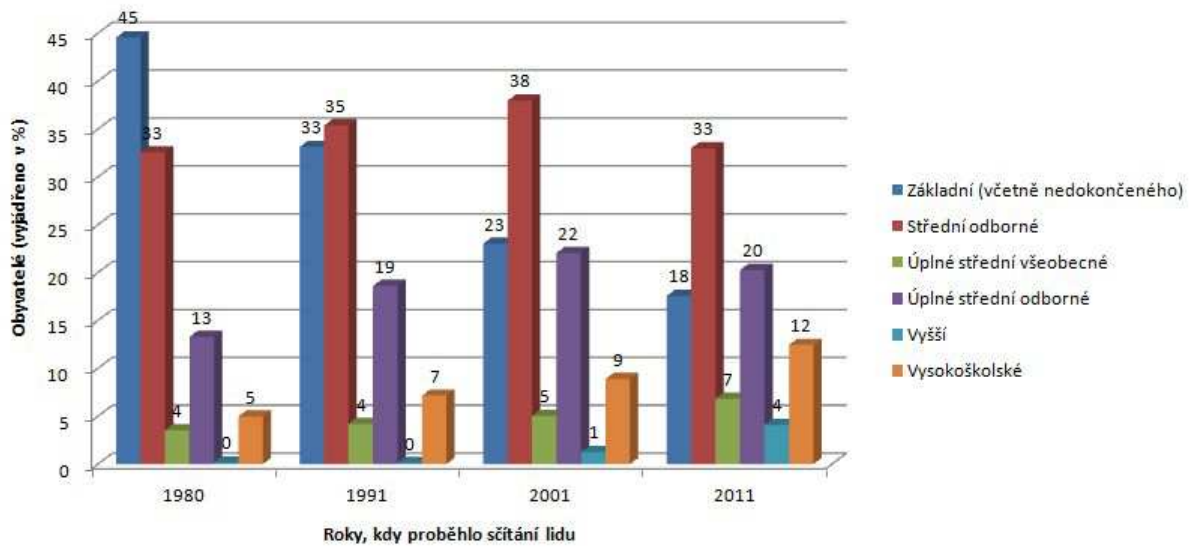
Dnešní doba nám nepředkládá jen počáteční vzdělávání oborů tesař a truhlář, ve kterém se vzdělávají žáci, aby získali určitý stupeň vzdělání, ale nabízí i velké možnosti v dalším vzdělávání dospělých oborů tesař a truhlář, kde si zájemci mohou rozšířit svou současnou profesní odbornost o nepřeberné množství nabídek dalšího vzdělávání v těchto dřevozpracujících oborech. Tato práce neřeší pedagogickou a psychologickou stránku vzdělávání u oborů tesař a truhlář, ale profesní odbornou. Tato práce je zaměřena na další vzdělání v profesích tesař a truhlář s důrazem na získání profesních znalostí a dovedností na vyšší úroveň poznání v oboru. Předávané profesní znalosti a dovednosti oborů tesař a truhlář vychází z požadavků praxe, to je podniku, kde budou, či jsou zaměstnání.

2. 4. 2 Další vzdělávání oborů tesař a truhlář

Navazuje na stupně počátečního vzdělávání. Další vzdělávání oborů tesař a truhlář probíhá po absolvování určitého stupně vzdělání a příchodem na trh práce. Vychází ze zásady, že konkrétní získané profesní odborné znalosti a dovednosti se pomocí schopnosti učit se dál, mohou zvyšovat a rozšiřovat. Další vzdělávání je jednou z nejvýznamnějších složek celoživotního učení. V posledních letech vykazuje největší dynamiku rozvoje z jednotlivých segmentů vzdělávání dospělých.

Vzdělání v profesních oborech, které člověk získá během svého dětství a mládí, už nestačí na celý život. Téměř každý má v průběhu života potřebu změnit, nebo rozšířit svou profesní odbornost.

Nejvyšší ukončené vzdělání obyvatel ČR starších 15 let (vyjádřeno v %)

Obrázek 9: Znázornění nejvyššího ukončeného vzdělání obyvatel v ČR

Zdroj: Český statistický úřad 2011. <http://chcpracovat.info/vzdelani-obyvatel-cr-se-rapidne-meni-meni-se-k-lepsimu-k-horsimu/>.

„Další vzdělávání dělíme na kategorie (systémy):

- doškolování pracovníků (zaměstnavatelem nebo školicími středisky = prohlubování současné kvalifikace);
- rekvalifikační kurzy;
- motivační kurzy;
- kurzy a semináře jednotlivých firem a konkrétních zájemců.

Další vzdělávání oborů tesař a truhlář je nesytemová soustava možností, přístupů, forem, metod. Dalším vzděláváním je možné napravit nedostatky, které si dospělí odnesli z dob počátečního vzdělávání. Těžiště vzdělávání dospělých se přesunulo od zájmového a všeobecného k záměru na získání profesní kvalifikace. Vzdělávání se stalo potřebou lidí, trhem a zbožím k vydělání peněz. Z určitého úhlu pohledu je vnímáno jako praktická disciplína, protože jeho důraz je kladen zejména na funkčnost“ (Barták, 2007).

„Další vzdělávání se stává zbožím, vzdělávání je chápáno jako záležitost zaměstnavatele a pracovní síly. Stát se stará jen o daňové úlevy, finanční motivaci a podporu podniků“ (Znebejánek, 1998).

„Vysoká kvalifikace je obvykle spojená i s vyšší účastí na dalším vzdělávání“ (Beneš, 2014).

„Odborná profesní způsobilost v oborech tesař a truhlář je schopnost plnit zadané úkoly způsobem odpovídajícím požadavkům pro danou funkci, tzn. v požadované kvalitě, čase a při dodržení všech pravidel souvisejících s danou činností při využití všech svých znalostí a dovedností. Rozvoj odborných způsobilostí v oborech tesař a truhlář je nepřetržitý proces využívání nabídek ke vzdělávání a osobnímu rozvoji směřujícímu k rozšíření profesních znalostí a k rozvoji odborných dovedností“ (Fiala a kol. 2002)

V souvislosti s chybějícími, či nedostačujícími profesními znalostmi a dovednostmi dospělých a jejím směřováním se setkáváme s pojmy kvalifikace a rekvalifikace.

2. 5 Rozdíl mezi kvalifikačním a rekvalifikačním vzděláváním

„Dospělí se může nejenom doučovat, ale i přeučit“ (Šimek, 1995).

2. 5.1 Kvalifikační vzdělávání ve studijním programu tesař a truhlář

V rámci dalšího vzdělávání vstupují účastníci do školských forem, poskytujících převážně počáteční vzdělávání s cílem doplnit si chybějící, či nedostačující profesní znalosti a dovednosti za vyšší.

Je to studium dospělých při zaměstnání určené lidem, kteří již danou praxi vykonávají a chtějí si rozšířit znalostní obzor a osvěžit profesní znalosti a dovednosti v daném oboru. Společným základem jsou profesní znalosti a dovednosti oborově specifické, které se odvíjí od situace na trhu práce, vývoji nových materiálů, technologických procesů, aj. a tím získání profesních znalostí a dovedností na vyšší úrovni na současném stupni poznání v oboru.

2. 5. 2 Rekvalifikační vzdělávání ve studijním programu tesař a truhlář

„V rámci dalšího vzdělávání mohou účastníci vstupovat i do školských forem, poskytujících převážně počáteční vzdělávání s cílem získat jinou odbornost v rámci rekvalifikace. Pokud není na trhu práce poptávka po námi vystudované kvalifikaci, tak nám nezbyvá nic jiného, než se rekvalifikovat na povolání, se kterým se na trhu práce

lépe uplatníme. Rekvalifikace je tedy další, nikoliv vyšší kvalifikace. Rekvalifikace u oborů tesař a truhlář nejsou jen východiskem z nouze, ale mohou být cestou, jak u jednotlivce objevit, co ho baví a k čemu má předpoklady. Není neobvyklé a riskantní změnit profesi i v pozdějším věku. Díky letitým zkušenostem totiž může dotyčný zájemce lépe vyhodnotit své schopnosti a možnosti a rekvalifikačním kurzem jen zvýšit svou konkurenceschopnost. Rekvalifikace je živoucí mechanismus, který má své zákonitosti a pravidla.

Je to změna stávající kvalifikace s možností nového uplatnění na trhu práce, která se řídí § 108 zákona 435/2004 je to zákon o zaměstnanosti, je již dříve zažitá forma dalšího vzdělávání oboru tesař a truhlář. Jeho výstupem je osvědčení o rekvalifikaci, na jehož základě absolvent může získat živnostenské oprávnění. Obsah činností, které může dotyčný vykonávat je uveden v obsahové náplni živností řemeslných dle NV č. 278/2008 Sb. Tyto kurzy jsou hrazeny z fondů Evropské unie, prostřednictvím úřadů práce, nebo si je účastníci hradí sami. Rekvalifikace je tedy i získání kvalifikace pro pracovní uplatnění fyzické osoby, která dosud žádnou kvalifikaci nezískala, tzn., ukončila jen základní vzdělání. V podstatě je rekvalifikace krátké studium, trvající jen několik měsíců, kdy se účastník zaučuje buď jen v části nového oboru, anebo absolvuje všechny části a může se ucházet o úplnou kvalifikaci (výuční list).

Typy rekvalifikací:

- **profesní** (specifická), získání nové kvalifikace pro vykonávání konkrétní profese; jednotlivé kurzy jsou poskytovány na úrovni zaučení, absolvent získá osvědčení a po získání patřičného počtu osvědčení pro daný obor se může ucházet úplnou kvalifikaci (výuční list);
- **praktická** (je součástí profesní rekvalifikace na úrovni zaučení pro výkon budoucího zaměstnání s důrazem na praktickou přípravu);
- **rozšířená** kvalifikace (jde o rozšíření již získané kvalifikace v profesi truhlář a tesař, včetně jejího zvýšení – kurz pro práci na tříosém a pětiosém CNC truhlářském obráběcím stroji, kurz „suchá výstavba pro tesaře a truhláře – sádrokartony“;
- **obnovovací kurz** (obnovení a rozšíření teoretických a praktických znalostí a dovedností při pětiletém nevykonávání praxe);

- **doplňková** rekvalifikace: doplňuje, rozšiřuje kvalifikaci pro určitou profesi, ve které má zaměstnanec buď výuční list, nebo byl rekvalifikován, např. svářečský průkaz pro uchazeče kvalifikované ve strojírenských profesích, nebo vazačský průkaz jako doplněk stavebních profesí;

- **motivační kurz**, který napomáhá k profesní orientaci s následnou rekvalifikací pro konkrétní pracovní uplatnění. Uchazeči jsou v kurzu seznámeni na výcvikových pracovištích s náplní jednotlivých řemesel (oborů) v určité oblasti. Výsledkem motivačního kurzu je doporučení pro následnou profesní rekvalifikaci v nabízeném oboru;

- **nespecifická** rekvalifikace, která není zaměřena na konkrétní zaměstnání (jde o zvyšování uplatnitelnosti na trhu práce PC gramotnost, aj.);

- **rekvalifikační stáž**, je určena čerstvým absolventům škol, kteří tímto způsobem získávají důležitou a potřebnou praxi v zaměstnání. Kvůli chybějící praxi jsou absolventi často odmítáni zaměstnavateli, kteří sami nechtějí, nebo nemají možnost tyto uchazeče o zaměstnání zaučovat. Během 6 měsíců stáže absolvent získává pracovní návyky a praktické zkušenosti v konkrétní organizaci;

Rekvalifikační kurzy mají svá specifika a rozdílnost nároků, jsou určeny nejen pro středoškoláky a vysokoškoláky, ale i pro osoby se základním vzděláním. Tyto rekvalifikace jsou prováděny mimo Národní soustavu kvalifikací“ (Košťál, 2013).

2. 6 Nástroje podpory rozvoje a zvyšování kvality dalšího vzdělávání u oborů tesař a truhlář

2. 6. 1 Dlouhodobý záměr a Strategie realizace lidských zdrojů JMK

JMK vytvořilo Dlouhodobý záměr a další koncepční dokumenty, ve kterých dává návrh k řešení nedostatku kvalifikovaných pracovníků v technických a řemeslných profesích v oborech tesař a truhlář.

JMK se daří:

- vytvořit rozsáhlý pracovní potenciál území, projevující se vzděláváním pracovní síly v manuálních profesích oborů tesař a truhlář;

- vytvářet kvalifikovanou pracovní sílu v technických oborech

JMK odstraňuje:

- roztržitosti oborové nabídky některých SŠ (víceoborové třídy = dopad na odborné kvalifikace oborů tesař a truhlář pedagogického pracovníka);
- nesoulad odborných znalostí a dovedností s požadavky zaměstnavatelů a omezování konkurenceschopnosti mladých tesařů a truhlářů na trhu práce;
- plýtvání talentem a veřejnými prostředky ve vzdělávání některých oborů.

JMK se snaží:

- vytvořit systém, ve kterém by dřevozpracující firmy definovaly své potřeby a přiblížit se tak jejich potřebám;
- rozvinout systém certifikace vzdělávání oborů tesař a truhlář;
- zvýšit úroveň spolupráce vzdělávacích institucí a dřevozpracujících podniků z praxe;
- zvýšit ochotu absolventů oborů tesař a truhlář prohlubovat svoji kvalifikaci;
- podporovat všechny formy odborného vzdělávání oborů tesař a truhlář, CŽU;
- financovat vzdělávacích programy oborů tesař a truhlář z fondů EU v JMK;
- zvýšit zájem o obory tesař a truhlář s výučním listem;
- identifikovat požadavky zaměstnavatelů na lidské zdroje z hlediska oborového zaměření tesař a truhlář;
- řešit nedostatek kvalifikovaných pracovníků v technických a řemeslných profesích oborů tesař a truhlář“

(Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020)

http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie-2020_web.pdf

2. 6. 2 Národní soustava kvalifikací (NSK)

„Řídí se zákonem 179/2006 Sb. o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Pomáhá těm, kteří z nějakého důvodu nedokončili školu a chtěli by si doplnit vzdělání. Pomáhá i těm, kteří nějaký obor vystudovali, ale poté pracovali v jiném oboru, mají řadu znalostí a dovedností, ale nemají o nich doklad. Umožňuje získat kvalifikaci pro určitý obor na základě složených zkoušek profesních kvalifikací. Důležité jsou zde skutečné znalosti a dovednosti uchazečů, nikoliv způsob jejich získání.“

Profesní kvalifikace

V systému profesních kvalifikací jde o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Po úspěšném absolvování těchto profesních kvalifikací lze zažádat o složení závěrečné zkoušky a získat výuční list. Profesní kvalifikace přináší transparentnost do nepřehledného množství různých osvědčení a certifikátů a umožňuje srovnatelnost těchto osvědčení.

Úplné kvalifikace je možné dosáhnout jen na základě získání všech předepsaných profesních kvalifikací, které jí ve svém souhrnu odpovídají, a to bez nutnosti absolvovat školní vzdělání. Zájemce předloží certifikáty o profesních kvalifikacích, a bude mu umožněno složit zkoušku pro získání úplné kvalifikace (např. závěrečnou zkoušku). Kdo uspěje, obdrží výuční list. Dosáhne-li člověk uznání a certifikace výsledků svého učení, může se tím zlepšit jeho postavení na trhu práce, zvýší se jeho zaměstnatelnost. Zlepší se také jeho motivace k dalšímu vzdělávání. Další vzdělávání se stává více než právem, představuje klíč k branám 21. století.

Základem NSK jsou jasně znějící standardy, které jednotně, předem stanoveným a standardizovaným způsobem popisují požadavky na kvalifikace, definují znalosti a dovednosti pro zvládnutí určité profesní činnosti jako výstupů výuky, které se promítá do zkušebních požadavků při ukončení výuky. Jsou v nich uvedena kritéria a činnosti, jimiž se u frekventantů kvalifikačních, či rekvalifikačních kurzů ověřuje stupeň zvládnutí problematiky. Každý obor má jasně vypracované a akreditované osnovy pro výuku předmětů, které by měly zapadat do celkového standardu daného oboru“ (Košťál, 2013).

NSK si klade za cíl udržení profesní odbornosti u oborů tesař a truhlář při nárůstu nových technologií a materiálů.

Základní standardy pro obory truhlář a tesař:

Kvalifikační standart – název odborné způsobilosti: Stavební truhlář (kód: 33-002-H)

Zdroj: <http://www.narodnikvalifikace.cz/vyber-kvalifikace/profesni-kvalifikace/skupiny-oboru-19>

- *dodržování bezpečnosti práce, správné používání pracovních pomůcek v nábytkářství;*

- orientace v technických podkladech pro zhotovování stavebně truhlářských výrobků;
- základní orientace ve výkresové stavební dokumentaci;
- volba materiálů, technologických postupů, nástrojů, strojů a zařízení, organizace práce pro zhotovování stavebně truhlářských výrobků;
- rozměrování, výpočty a rozkreslování truhlářských prvků;
- obrábění a spojování materiálů ze dřeva, plastu apod. (řezání, hoblování, tvarování, dlabání, vrtání, broušení, lepení, dýchování atd.);
- povrchová úprava výrobků mořením, voskováním, bělením, imitováním dřeva, nanášením tmelů, emailů, laků aj. strojně nebo ručně; hydrotermická úprava a ochrana dřeva;
- montáž a osazování vestavěného nábytku;
- montáž a osazování oken a dveří;
- montáž a výměna kování u oken, dveří a nábytku;
- sestavování podlah na bázi dřeva;
- sestavování obkladů na bázi dřeva a plastů;
- obsluha, základní údržba a nastavení dřevoobráběcích strojů a ručních nástrojů;
- kontrola, balení a expedice truhlářských výrobků a materiálů;

Kvalifikační standart – název odborné způsobilosti: Truhlář nábytkář (kód: 33-001-H)

Zdroj: <http://www.narodnikvalifikace.cz/vyber-kvalifikace/profesni-kvalifikace/skupiny-oboru-19>

- dodržování bezpečnosti práce, správné používání pracovních pomůcek v nábytkářství;
- orientace v technických podkladech pro zhotovování stavebně truhlářských výrobků;
- volba materiálů, technologických postupů, nástrojů, strojů a zařízení, organizace práce pro zhotovování stavebně truhlářských výrobků;
- volba materiálů, technologických postupů, nástrojů, strojů a zařízení a organizace práce pro opravy a rekonstrukci nábytku;
- rozměrování, výpočty a rozkreslování truhlářských prvků;
- obrábění a spojování materiálů ze dřeva, plastu apod. (řezání, hoblování, tvarování, dlabání, vrtání, broušení, lepení, dýchování atd.);

- *povrchová úprava výrobků mořením, voskováním, bělením, imitováním dřeva, nanášením tmelů, emailů, laků aj. strojně nebo ručně; hydrotermická úprava a ochrana dřeva;*
- *montáž a demontáž nábytku;*
- *oprava, úprava a rekonstrukce nábytku;*
- *obsluha, základní údržba a nastavení dřevoobráběcích strojů a ručních nástrojů;*
- *kontrola, balení a expedice truhlářských výrobků a materiálů;*
- *nakládání s odpadem z výroby a montáže;*
- *zaznamenávání technických údajů a výsledků práce;*
- *nakládání s odpadem z výroby a montáže;*
- *zaznamenávání technických údajů a výsledků práce.*

Kvalifikační standart – název odborné způsobilosti: Tesař (kód: 36-051-H)

Zdroj: <http://www.narodnikvalifikace.cz/vyber-kvalifikace/profesni-kvalifikace/skupiny-oboru-19>

- *orientace ve stavebních výkresech a dokumentaci, čtení prováděcích výkresů tesařských konstrukcí;*
- *orientace v technické dokumentaci pro zhotovování, montáž, demontáž a údržbu tesařských konstrukcí;*
- *návrh pracovních postupů pro zhotovování, montáž, demontáž a opravy tesařských konstrukcí;*
- *měření, rozvrhování a orýsování dřevěných prvků tesařských konstrukcí;*
- *zaměřování a kontrola stavu stavby před výrobou a montáží tesařských konstrukcí;*
- *kontrolování parametrů tesařských konstrukcí;*
- *posuzování kvality používaných materiálů dostupnými prostředky;*
- *výpočet spotřeby materiálů;*
- *ruční opracování dřevěných materiálů;*
- *zhotovování dřevěných prvků tesařských konstrukcí;*
- *spojování tesařských konstrukcí tesařskými spoji, dřevěnými a kovovými spojovacími prostředky;*

- *povrchové upravování dřeva mořením, lazurováním a lakováním;*
- *zhotovování, montáž a opravy tesařsky vázaných konstrukcí krovů;*
- *zhotovování, montáž a opravy tesařských konstrukcí podlah, schodišť, zábradlí a obkladů;*
- *montáž a demontáž tesařských a systémových bednění betonových a železobetonových konstrukcí;*
- *výroba tesařsky vázaných panelů budov;*
- *zhotovování, montáž a opravy tesařsky vázaných konstrukcí budov;*
- *montáž a demontáž budov z panelů na bázi dřeva;*
- *provádění ochrany dřevěných konstrukcí proti klimatickým vlivům a biotickým škůdcům;*
- *strojní obrábění dřevěných materiálů;*
- *obsluha dřevoobráběcích strojů a strojních zařízení;*
- *zhotovování pracovních a ochranných lešení a vytyčování ochranného pásma;*
- *doprava materiálu a uložení na místě zpracování;*
- *zhotovování bednění a laťování střech.*

2. 6. 3 ECVET (European credit systém in vocation education and training)

(příloha č. 9, s. 158 – 163)

(Tesařová, Máchová, Hlavatý 2014) uvádí, že „evropský kreditní systém v odborném vzdělávání a odborné praxi patří k nástrojům, které podporují rozvoj a zvyšování kvality odborného vzdělávání v zemích Evropské unie a nazývá se ECVET. Je jedním z nástrojů na podporu celoživotního učení a mobility žáků a dalších učících se v rámci Evropy a flexibility vzdělávacích cest k získání odborné kvalifikace. Popisuje matici požadavků na znalosti a dovednosti a také odpovídající dovednosti měkké a tvrdé pro profese nábytkářského, dřezpracujícího a textilního průmyslu, jako je truhlář, čalouník, podlahář, výrobce textilií a krejčí. Propojuje a přenáší osvojené znalosti a kompetence vybraných profesí z jedné organizace či země do druhé. Sjednčuje požadavky a vzájemné uznávání odborných kvalifikací bez jazykové zábrany. Je založen na výsledcích učení, v nich se uvádějí znalosti, dovednosti a kompetence, jež mohou být dosaženy v různém učebním kontextu. Potvrzuje výsledky odborného vzdělávání. Účastníkem získané kredity v závěrečné fázi mobility zjišťují a potvrzují, že si stanovené

znalosti, dovednosti a kompetence osvojit a vysílající a přijímající organizace si je již nemusí ověřovat. K popisu osvojených znalostí, dovedností a kompetencí přenášených z jedné organizace, či země do druhé se v systému ECVET používají také body, jejichž kvalifikaci popisují příslušné informační materiály o ECVET. Mezi podpory úspěšného zavedení systému ECVET lze zařadit i řešený projekt Inovativní kvalifikační rámec pro rozvoj ECVET, IQ ECVET CZ/13/LPP-Ldv/TOI/134010 v rámci programu Leonardo da Vinci. Cílovou skupinou je odborná veřejnost, učitelé a studenti středních a vysokých škol. Výstupem řešení projektu je portál odborných kvalifikací jednotlivých profesí. Portál vedle matice požadovaných znalostí a dovedností bude obsahovat i eLearning, aplikace pro názorné představení a využití principů ECVET a také pro ověření kvality nabytých kompetencí. První fáze řešení spočívala v porovnání národních kvalifikačních rámců (NQF) partnerských zemí s evropským kvalifikačním rámcem (EQF), který má osm úrovní kvalifikací. Pro matici jednotlivých profesí odborného vzdělávání byla zvolena hladina odpovídající střednímu odbornému vzdělávání, tedy hladina 3. Před zavedením systému se musely určit požadované výsledky učení, které se vyjadřují pomocí jednotek výsledků učení. Koordinátorem v mezinárodním řešitelském týmu byl Textilní zkušební ústav Brno, v řešitelském týmu byla krom zahraničních partnerů i Mendelova univerzita v Brně, Ústav Nábytku, design a bydlení. Celý projekt vedl k zatraktivnění níže uvedených učňovských oborů“.

2. 7 Andragogika versus pedagogika u oborů vzdělávání tesař a truhlář

Andragogika navazuje na pedagogiku a vychází z ní.

„Zásadní výzva ke spolupráci andragogiky a pedagogiky vyplývá z budoucnosti, s jejími neustále rostoucími nároky na celoživotní učení. Místo, kde se vzdělávání dospělých realizuje, nehledá andragogika jen v organizacích, ale i v samotném jedinci“ (Bartoňková, Šimek 2002).

(Beneš, 2008) uvádí tuto definici: „andragogika je vědní a studijní obor zaměřený na veškeré aspekty vzdělávání a učení se dospělých v celé jeho šíři. Andragogika je doprovázení člověka při jeho cestě za vzděláním, poznáním a pochopením světa. Je součástí specifických věd o výchově, vzdělávání a vyučování. Od humanitních věd se liší ve skutečnosti, že humanitní vědy jsou o člověku a andragogika je vědou pro člověka“.

„Dospělý není v andragogice izolován od svých rolí v pracovním, společenském a privátním životě, není tedy redukován na „žáka“. Pedagogické i andragogické vazby jsou orientovány na podporu praxe, jako zdroj vědění a inovací, místo zprostředkovávání profesního vědění a praktických dovedností. Mezi andragogickou teorií a praxí existuje vždy určitý samostatný a produktivní výkon (Kulich, 1998)

„Neplatí, že zvládnutí teorie, je předpokladem úspěšné praxe, přesto teorie uplatnění v praxi nalézá“ (Mužík, 1999).

„Šíře a variabilita andragogických situací a pestrost tohoto povolání vede k pestřejší paletě didaktických a metodických přístupů“ (Beneš, 2014).

Andragogika převzala mnoho forem pedagogických inovací, např. možnost přiblížení v pohledu na učení využitím eLearningu a jeho inovativní eLearningové formy distančního vzdělávání s využitím multimediálních souborů, které zájemcům umožňuje časové rozložení studia dle jejich volby.

2. 7. 1 Andragogická diagnostika u oborů vzdělávání tesař a truhlář

„Dospělé můžeme rozdělit na dvě skupiny:

- 1. Skupina jsou dospělí, jež nemají v úmyslu ve své pracovní pozici cokoli měnit, nevidí příležitost vnitřního růstu uvnitř svého oboru, nebo dosáhli nejvyšší pozice.*
- 2. Skupina dospělých buď kalkuluje do budoucna s postupem na vyšší pracovní pozici, nebo jsou nespokojeni se svojí pracovní náplní“ (Košťál, 2013).*

Činitelé andragogické diagnostiky jsou motivy, potřeby, sklony, zájmy, přístupy, návyky, koncentrace, vůle, hodnocení, tj. osobnostní charakteristiky.

„Provázání osobnostních charakteristik člověka a pracovních příležitostí má přímou vazbu na profesní zařazení a uplatnění dospělého, a tím i na jeho ekonomickou aktivitu“ (Palán, 2002).

Poptávajícími dospělými po dalším profesním vzdělávání jsou ti kteří:

- využívají druhé šance k získání kvalifikace;*
- chtějí zlepšit své životní postavení;*

- *disponují dostatečnými zdroji a prostředky* (Košťál, 2013).

V každém případě z toho plyne, že je nezbytné zjistit si tyto informace o studujících před začátkem kurzu a využít je při snaze o individuální přístup.

2. 7. 2 Andragogická didaktika u oborů vzdělávání tesař a truhlář

Obsah výuky není ve výuce oborů tesař a truhlář u dospělých taxativně vymezen jako ve výuce oborů tesař a truhlář počátečního vzdělávání. Vzdělávání dospělých oborů tesař a truhlář je koncipováno jako otevřené kurikulum, protože při osvojování odborných profesních znalostí a dovedností vede k vytvoření prostoru pro konkrétní problémy, zájmy a zkušenosti účastníků, kooperaci a interakci lektora s účastníky, respektuje individuální odborné profesní rozdíly a potřeby mezi účastníky. Ve vzdělávání dospělých oborů tesař a truhlář má význam i skryté kurikulum, které představuje vedlejší efekt výuky, tj. nesystematizované učení a proces prožívání odborných profesních situací, které se promítají do vzdělávacího procesu. Za kurikulum u oborů tesař a truhlář při získávání profesních znalostí a dovedností u vzdělávajících se dospělých, považujeme prvky didaktického procesu, jako jsou vzdělávací program, vzdělávací projekt, obsah vzdělávání doplněný o poznatky a zkušenosti účastníků, průběh vzdělávání. Kurikulární přístup k didaktickému procesu lze zjednodušeně chápat jako rozvoj cílů, obsahů, forem a metod vzdělávání.

„Výuka dětí a dospělých jsou založeny na oficiálním otevřeném kurikulu, avšak stále více je nutno respektovat vliv tzv. skrytého kurikula, tj. efekty, které výuka přináší jako vedlejší, neplánovaný efekt“ (Mužík, 2004).

2. 7. 3 Didaktické prostředky ve výuce oborů tesař a truhlář v dalším vzdělávání

Zahrnují vše, co napomáhá dosažení cílů vzdělávání a přispívá k efektivnímu osvojování potřebných odborných profesních informací, vědomostí, dovedností a návyků, tj. obsah, formy, principy, metody, pomůcky, technika aj.

2. 7. 4 Didaktická metoda v dalším vzdělávání oborů tesař a truhlář

Realizuje se v rámci dané didaktické formy, za určitých výukových situací a podmínek. Metoda je spojena s metodologickým postupem, jako např: koučink, mentorink, Blendet

learning. Podporou pro teoretickou část je eLearning, který nelze považovat u profesního vzdělávání za metodu, ale pouze podporu. Metody a formy dalšího profesního vzdělávání jsou ve vzájemné souvztažnosti. Ne všechny metody mohou nabývat všech forem a naopak. Jedno z nejčastějších členění didaktických metod je podle vztahu metod k praxi dospělého účastníka.

Členění výukových metod dle (Maňáka, Švece 2003):

1. Klasické výukové metody

a/ metody slovní (vyprávění, vysvětlování, přednáška, rozhovor aj.);

b/ metody názorně demonstrační (předvádění, pozorování instruktáž aj.);

c/ metody dovednostně – praktické (napodobování, vytváření dovedností aj.);

2. Aktivizující metody (diskuzní metody aj.)

3. Komplexní výukové metody (výuka podporovaná počítačem aj.)

Za metodu budeme tedy dále považovat vše, co se týká obsahu, způsobu sdělení, provedení a organizace výuky.

„Použití správných metod vede k tomu, že ke stejným výsledkům poznání se může dopracovat každý, kdo je ovládá“ (Beneš, 2014).

2. 7. 5 Didaktická forma v dalším vzdělávání oboru tesař a truhlář

Je organizační rámec výuky, tj. vyučování a učení pro získávání profesních znalostí a dovedností. Vzdělávací teorie i praxe rozlišují podle zkušeností dělení didaktických forem podle kritéria didaktického a ekonomického. Didaktické kritérium umožňuje účastníkům soustředit se na výuku a naučit se v daném čase co nejvíce. Ekonomické kritérium představuje hospodárné využívání nákladů spojených s uvolňováním účastníků z pracovního procesu.

Podle těchto kritérií rozlišujeme základní didaktické formy ve vzdělávání dospělých oborů tesař a truhlář.

2. 8 Formy dalšího vzdělávání oborů tesař a truhlář na středních školách

Je souhrn organizačních opatření a uspořádání výuky, která je realizací vzdělávacího procesu oborů tesař a truhlář. Při získávání či rozšiřování odborných profesních znalostí a dovedností vznikají dvě základní tendence, z kterých si zájemce o získání či rozšíření odborných znalostí a dovedností v oboru tesař a truhlář musí vybrat, a to buď, vědět málo o mnohém, nebo mnoho o málu. Příkladem univerzálnosti jsou např. rekvalifikace na truhlářské práce a příkladem specializace je školení na konkrétní tříosý, či pětiosý CNC stroj.

Prezenční studium

Prezenční forma studia (dříve denní výuková forma) je výuka, která může probíhat kterýkoliv všední den, dopoledne i odpoledne, student má povinnost navštěvovat povinné semináře, přednášky, cvičení, kurzy, praxe, laboratorní práce. Během výuky je student oboru tesař a truhlář v přímém kontaktu s učitelem a své poznatky získává přímo. Získání středoškolského vzdělání v oboru tesař a truhlář denní formou studia je pro dospělé vhodné pouze výjimečně.

Večerní studium

Večerní studium u oboru tesař a truhlář představuje vhodný způsob, jak získat maturitu či vyučení a zároveň u toho moci pracovat. Pokud už má student výuční list v příbuzném oboru, stačí, když absolvuje tzv. nástavbové studium. Jeho večerní forma bývá většinou o rok delší než klasické studium denní, tj. tři roky. Zájemce o večerní studium středoškolského oboru (ať už s maturitou, či bez), který se hlásí ze základní školy, musí počítat se čtyřmi až pěti lety studia. Školy poskytují zejména kurzy zaměřené na přípravu k maturitě, přijímacím zkouškám anebo ke studiu na VŠ – jde tedy o jakousi večerní alternativu nultých ročníků, nebo přípravných kurzů. Večerní studium poskytují spíše střední odborné školy a učiliště, ale zajišťují jej také některá gymnázia. Vzdělávací systém předvídá, které profesní odborné znalosti, dovednosti a způsobilosti budou dnešní studenti oborů tesař a truhlář potřebovat v budoucnosti a podle toho zavádí do výuky i jiné možnosti, podpory a formy vzdělávání, viz níže, které jsou spojené s možností využití informačních a komunikačních technologií, které sehrávají ve vzdělávání oborů tesař a truhlář významnou roli.

Kombinované studium Blended learning

Dříve používaný název je dálkové studium. Kombinované studium oborů tesař a truhlář poskytuje efektivní kombinaci distanční a prezenční formy výuky, která vedle řízeného samostudia přináší studentům přímý kontakt s vyučujícími. Je kombinací didaktických přístupů, včetně podpory e-technologií ve výuce. Je propojovacím mostem mezi individuálním učením, seberozoekem a formalizovanými výcvikovými aktivitami. Elearning je využíván jako efektivní podpora a doplněk distanční části kombinovaného studia, je příležitostí změny a inovace tradiční metody vyučování. Je kombinací samostatného domácího studia a častějších prezenčních tutoriálů k získání praktických dovedností. Účastníci mají k dispozici studijní materiály na paměťových nosičích CD-ROM, DVD-ROM. Využívá informativní typ výuky k předávání poznatků a v praktické části produkční typ výuky prostřednictvím praktické výuky“ (Košťál, 2013).

„I dospělý člověk musí být ve svém rozvoji a vzdělávání podporován a řízen“ (Beneš, 2014).

Distanční studium

*(Vendel, 2015) řekl, že „je nutné se vzdelávať pre budúcnosť, nie len pre prítomnosť. Najaktuálnejším prístupom k zefektívňovaniu vzdelávania je dnes využívanie nových informačných prostriedkov - počítačov a internetu. IKT prinášajú novú kvalitu vyučovania. Veľa ľudí sa domnieva, že technológia a spôsobilosti žiakov s jej používaním sú rozhodujúcim faktorom v ekonomike 21. Storočia založenej na vedomostiach. Domnievajú sa, že využitie technológií ako je **dištančné vzdelávanie prostredníctvom internetu, interaktívne videa a vzdelávacie televízne programy** môžu znížiť celkovú nerovnosť vo svete a významne zvýšiť kvalitu vyučovania. Vo svete dnes existujú dva prostriedky ktoré vyrovnávajú rozdiely medzi ľuďmi – Internet a vzdelanie. Elearning eliminuje časové a vzdialenostné prekážky, vytvára príležitosti pre vzdelávanie pre ľudí, spoločností aj krajiny. Literatúra o využívaní technológie podporuje jej využitie v efektívnom vyučovaní. V jednom výskume bolo zistené, že žiaci vedeli viac, keď mali prístup k technológii. Technológia má väčší dopad na výkony žiakov ak je využívaná **na učenie myšlienkových postupov vyššieho radu** a podnecuje u žiakov kritické myslenie“.*

„Otázka, zda je sebeřízení možné, je asi tak stará, jako myšlení o vzdělávání. Už Tomáš Akvinský (1225 – 1274) řekl, že člověk nemůže vědět a umět a zároveň nevědět a neumět, což by bylo předpokladem toho, aby mohl poučovat sám sebe. V tomto vzdělávání není rozhodující jen vlastní program, ale hlavně neformální zázemí. Získání vědomostí není jediným efektem. Vedlejším efektem je skloubit čas pro učení, rodinu a práci, což ovlivňuje rozvoj osobnosti a její mezilidské vztahy“ (Beneš, 2014).

Při profesním odborném vzdělávání oborů tesař a truhlář, získává eLearning jako podpora výuky stále větší oblibu, protože individualizuje výukový proces. Vyučující jsou v průběhu vzdělávání trvale nebo převážně odděleni od vzdělávaných. Tutoriály jsou prezenční pracovní setkání v předem dohodnutém termínu formou diskuze, povinné, nebo nepovinné.

„Jedná se o formu řízeného studia, která obsahuje multimediální soubory s názornými ukázkami správného provádění různých praktických činností, skripta. Důležité je didaktické propojení učiva, bez logických mezer a zbytečností. Učivo je seskupeno do malých dávek, odpovídajících časovým možnostem při průběžném studiu. Využívá informační a komunikační technologie pro účely vzdělávání. Aktuální a efektivní technologickou pomůckou a didaktickým prvkem distančního studia je eLearning. Je podskupinou distančního vzdělávání a jednou z jeho metod. Elearning ve své podstatě reprezentuje standardizovanou a unifikovanou formu vzdělávání, protože jeho podstatou jsou přesně definované a naprogramované obsahy, jež nelze ze strany účastníka měnit. Eliminuje strach z neúspěchu, protože nikdo krom lektora nevidí míru úspěšnosti. Rozhodně není jen úschovnou studijních materiálů, jeho výhoda je v možnosti zpřístupnění určitého obsahu on-line metodou „cut and paste“. Jeho podstata spočívá v možnosti přiblížit učení blíže k reálnému světu, v možnosti řešení skutečných problémů pomocí simulací, v možnosti vývoje autentických studijních materiálů, které by umožnily rozvoj vyšších myšlenkových operací, a zintenzivňuje spolupráci mezi studenty navzájem. Absolventi základních a středních škol nemají dovednosti potřebné k samostatnému a soustavnému studiu, jsou vycvičení v memorování. Proto je součástí průvodce studiem studijní návod. Odpadá shánění studijních materiálů, vše je součástí studijního balíčku. eLearningové zpracování učebních materiálů, testové úlohy a cvičení tak splní celou řadu dalších výchovně vzdělávacích cílů a aspektů, které není možné při klasické formě vyučování často úspěšně realizovat. Princip spočívá v instalaci centrálního vzdělávacího serveru

s připravenými kurzy a programy a s přístupem účastníků z libovolného místa a času. Hlavní přednost spočívá v integrované podpoře, on line formou a off line formou (e-mail, diskuzní fóra).

Základní varianty eLearningu:

Podle využití technologie komunikace rozlišujeme eLearning:

On-line eLearning, je vzdělávací proces s využitím informačních a komunikačních technologií ke zvýšení efektivity distančního studia, není omezeno hranicemi států a pokrývá různé vrstvy populace. Vzniká tak globální výukové prostředí, které zefektivňuje výměnu informací mezi jednotlivými profesemi. Studium on-line je moderním stupněm distančního vzdělávání. Nabízí možnost studovat v libovolném čase na libovolném místě. Přitom internet slouží pro výměnu studijních materiálů a spojení studenta s příslušným lektorem.

Má dvě základní podoby:

a/ synchronní komunikace (neustálé připojení k síti);

b/ asynchronní komunikace (nevyžaduje trvalé připojení, komunikace pomocí elektronické pošty a diskuzních fór).

Off-line eLearning je soubor technologických nástrojů hardwarových a softwarových, které propojují toto studium. Nevyžaduje připojení počítače studujícího k jinému počítači prostřednictvím sítě. Studijní materiály jsou umístěné na paměťových nosičích CD-ROM, DVD-ROM, interaktivní učebnice, výukové prezentace“ (Eger, 2004).

„Skutečná síla eLearningu není v poskytování informací kdykoliv, odkudkoliv a komukoliv, ale v jeho možnostech poskytovat správné informace správným lidem ve správném čase a na správném místě“ (Ruttenbur a kol., 2000).

„Rychlý vývoj ve všech oblastech techniky způsobuje, že tištěné učebnice rychle morálně zastarávají. Elektronické výukové systémy umožňují pružně reagovat na novinky ve světě techniky a pomocí eLearningových systémů je ihned dostat k cílové skupině.

Pojmy eLearning a distanční vzdělávání u oborů tesař a truhlář bývají podle (Zounka, 2009) často směřovány. Elearning bývá považován za nejnovější vývojovou etapu

distančního vzdělávání. Taková interpretace je ovšem podle (Zounka, 2009) mylná. Poněkud omezující je podle něj i názor, že eLearning je technologickým prostředkem nebo podporou distančního vzdělávání, jak tvrdí například (Zlámalová, 2008)“ (Eger, 2004).

„U distančního vzdělávání se vzdělávací organizace mění v infrastrukturu podpůrných, pomocných a certifikačních zařízení pro sebeřízené učení“ (Brdička, 2003).

„Zvládnutí teorie není předpokladem úspěšné praxe. Na praxi se nikdy nepodílí jen teorie, ale i praktické vědění a kompetence“ (Mužík, 2005).

Distanční studium ve vzdělávání oborů tesař a truhlář je určeno pro vzdělávající se se základními odbornými profesními znalostmi a dovednostmi, psychicky vyzrálé dospělé osoby s vysokou motivací pro studium, kteří si dovedou tuto motivaci stále udržovat.

2. 9 Faktory ovlivňující efektivnost procesu vzdělávání a zvyšování odbornosti dospělých v oborech tesař a truhlář

„Hlavním problémem sebevzdělávání je porovnání dosažených pokroků v učivu se stanoveným cílovým stavem“ (Mužík, 2005).

Někteří jedinci si přinesli do života např. řemeslné nadání pro práci se dřevem, které zatím v sobě jen neobjevili, ale učením se může rozvíjet. Součástí učení a výuky je i aktivizace, stimulace a motivace dospělého.

2. 9. 1 Motivace dospělých u oborů tesař a truhlář

Zejména u dřevozpracujících oborů se potvrzuje to, že čím více člověk v rámci svého dalšího vzdělávání na sobě pracuje, tím je jeho pozice na trhu práce stabilnější. V této souvislosti je používán pojem připravenost k učení. K dalšímu vzdělávání v dřevozpracujících oborech ho motivuje snaha odstranit rozdíl mezi současnými odbornými profesními vědomostmi a dovednostmi a tím, co by měl vědět a umět.

(Kalous, Veselý 2006) dodávají, že *„kdo si chce udržet či zvýšit svou životní úroveň, ten se musí celoživotně vzdělávat, aby stihl reflektovat rychlé změny, kterými svět prochází. Možnost individuálního úspěchu či naopak propadu se tak postupně stále více stává závislá na míře osobního úsilí každého jedince. Problém je v tom, že naše populace není k celoživotnímu učení příliš motivována“.*

„Většina dospělých se neučí z radosti z učení samého, ale za účelem řešení konkrétních problémů“ (Beneš, 2014).

Z toho vyplývá, že dospělí vstupují do dalšího vzdělávání z nutnosti řešení konkrétních problémů, zatímco u žáků počátečního vzdělávání jsou zvoleným druhem oboru řešeny spíše potřeby rodičů.

Problémy motivace:

1. Postoje dospělých ke vzdělávání.
2. Ekonomické podmínky ke vzdělávání.
3. Organizační možnosti vzdělávání.

„Trh práce je významným prvkem pro motivaci a efektivitu dospělých. Také minimalizace počtu volných pracovních míst povzbuzuje určitou skupinu dospělé populace ke studiu, jako užitečné činnosti po dobu hledání zaměstnání. Také vysoká kvalifikace jedinců je spojená s vyšší účastí na dalším vzdělávání. Předpokládané změny v oblasti zaměstnanosti a očekávaný vývoj společnosti vedou k motivačním problémům“ (Beneš, 2008).

„Kdo se v dnešní době nevzdělává, projevuje neochotu pracovat sám na sobě, což trh práce negativně oceňuje“ (Beneš, 2014)

2. 9. 2 Vzdělávací potřeby dospělých u oborů vzdělávání tesař a truhlář

„Člověk na prahu i v průběhu profesní dráhy zvažuje z řady hledisek vlastní možnosti po všech stránkách příznivého pracovního zařazení. Často není určujícím primárním kritériem volby optimální vyhlídka na budoucí uplatnění na pracovním trhu. Znemožňuje ji totiž všeobecně nízká informovanost o vývoji pracovního trhu v blízké budoucnosti, případně nedostatečné povědomí zainteresovaných o dostupných informacích v otázce prognózovaných střednědobých trendů na trhu práce. Vinu na reálném stavu má zejména nízká aktivita kompetentních státních orgánů“ (Danielová, Janderková 2014).

Lidé mají vrozenou potřebu rozvoje a naplnění vyšších životních cílů. Při nedokonalém počátečním vzdělání, nevznikají vzdělávací potřeby dospělých.

„Analýzou vzdělávacích potřeb začíná každý vzdělávací proces“ (Palán, Langer 2008).

„Důvody, proč se vzdělávat jsou nejcitelnější ve firemním prostředí. V podnikové sféře vzniká vzdělávací potřeba v závislosti na profesi či pracovní pozici. Ekonomika v tomto smyslu funguje jako příroda. Vyhrává ten, kdo dokáže rychle reagovat, nejlépe se adaptovat a má nejlepší informace. Pak se stává nejsilnějším a vyhrává nad protivníky. Oproti přírodě je zde však velký tlak na čas, a protože žijeme v informační době, charakteristické rychlými změnami, objevuje se tak snaha získat co nejvíce“ (Košťál, 2013).

2. 9. 3 Realizátoři vzdělávání oborů tesař a truhlář

Jen odborně vzdělaní lektoři dalšího vzdělávání, konzultanti, trenéři a pedagogové s odborným dřevařským vzděláním, kteří jsou sami profesně vycvičení, jsou schopni rozlišit měkké dovednosti (soft skills), které tvoří soubor metod, způsobů, cest, technik, schopností, dovedností, jak tyto (dále zmiňované) tvrdé dovednosti (hard skills), což jsou profesní znalosti a dovednosti v oborech tesař a truhlář, které jsou hlavním předmětem této práce, získat a rozvíjet.

2. 10 Management ve vzdělávání dospělých oborů tesař a truhlář

Jak píše (Mužík, 1999) *„další vzdělávání se musí naučit myslet propodnikově a manažersky, ne tedy jen andragogicky a ve smyslu sociální politiky“.*

"Zaměření se na zákazníka je první z osmi zásad managementu jakosti dle revidované koncepce ISO" (Nenadál, 2004).

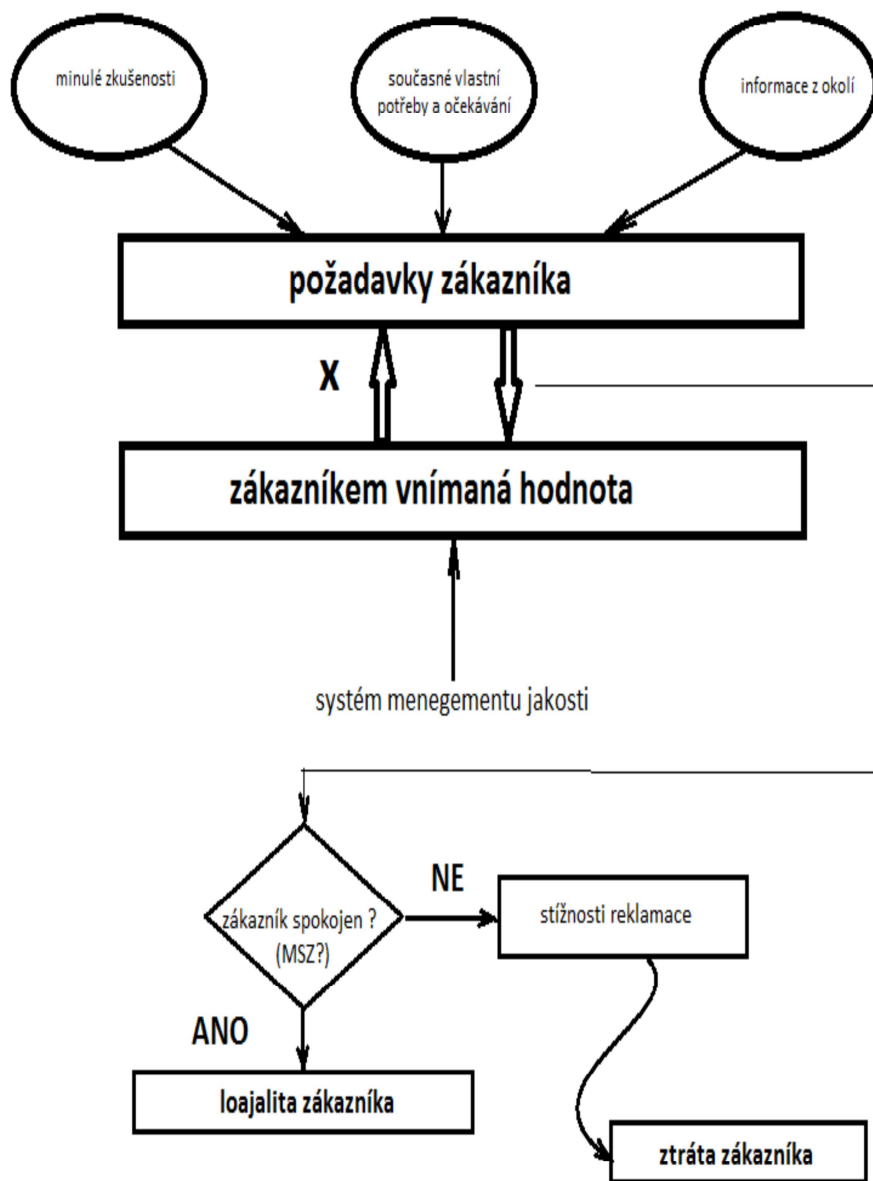
Tato práce nazývá zákazníkem klienta, který vstupuje do vzdělávání za účelem rozšíření či zvýšení profesních odborných znalostí a dovedností, nebo zaměstnavatele, který pro klienta vzdělávání objednává.

„Maximalizace spokojenosti a loajality zákazníků je jednou ze základních funkcí moderního systému managementu jakosti a je nutné se jejím měřením zabývat, protože je to nejefektivnější činnost při uplatňování zpětné vazby“ (Nenadál, 2005).

„Měření míry spokojenosti zákazníků vyúsťující do výpočtu indexu spokojenosti nelze považovat za vyčerpávající a odpovídající současným trendům, a proto např. EFQM Model Excellence doporučuje organizacím analyzovat i data z měření a monitorování loajality zákazníků, resp. tzv. hodnoty pro zákazníka“ (Nenadál a kol. 2004).

(Halavín, 2012) potvrzuje skutečnost, že „*instituce vzdělávající obory tesař a truhlář, které se systematicky věnují měření spokojenosti klientů, se zároveň věnují procesům hlubších průzkumů požadavků klientů a to jak současných, tak i budoucích. Informace o vývoji spokojenosti klientů jsou významnými vstupy k rozhodování o projektech zlepšování*“.

Na základě těchto skutečností je možné si vytvořit základní model spokojenosti klienta tak, jak je znázorněn na obrázku1, viz níže.

Míra spokojenosti zákazníka:
 $MSZ = f(X)$

Obrázek 10: Model klienta vzdělávání oborů tesař a truhlář (Nenadál, 2004)

„Jestliže se klient rozhodne koupit si službu v podobě kvalifikace, či rekvalifikace pro vytvoření, či rozšíření odborných profesních znalostí a dovedností, vytvoří si o tomto profesním vzdělávání určitou představu, která je ovlivněna mnohými faktory, mezi nimiž hrají rozhodující roli pociťované vlastní potřeby, pozitivní i negativní profesní znalosti, dovednosti a zkušenosti z počátečního vzdělávání a také reference a informace z okolí.“

S touto představou a požadavky klient obvykle seznámí vzdělavatele ve vstupním dotazníku. Už v průběhu kurzu vnímá reálnou hodnotu toho, co získává a právě porovnávání svých původních požadavků a vnímané reálné hodnoty v něm vzbuzuje pocity spokojenosti, nebo nespokojenosti, které vyjadřuje v dotazníku pro studující. Po absolvování kurzu vnímá reálnou hodnotu toho, co získal a porovnáním svých původních požadavků a vnímané reálné hodnoty v něm vzbuzuje pocity spokojenosti, nebo nespokojenosti, které vyjadřuje v evaluačním dotazníku“ (Halavín, 2012).

"Spokojenost zákazníka je souhrnem pocitů vyvolaných rozdílem mezi jeho požadavky a vnímanou realitou na trhu. Požadavky zákazníka jsou kombinací jeho vlastních potřeb a očekávání. Loajalita je způsob chování zákazníka, projevující se opakovanými objednávkami služeb a pozitivními referencemi do okolí. Vysoká míra spokojenosti je jednou ze záruk věrnosti a loajality zákazníka“ (Nenadál, 2005).

Požadavky klienta vzdělávání oboru tesař a truhlář jsou kombinací jeho vlastních potřeb a očekávání.

„V závislostech na povaze těchto rozdílů lze definovat 3 základní stavy spokojenosti:

1. tzv. potěšení zákazníka, charakterizované tím, že vnímaná realita a poskytnutá hodnota převyšuje jeho původní představy a očekávání. Takové situace jsou sice zřídka, ale stávají se. Zákazník je jednoduše více než spokojen s tím, co obdržel a jeho potřeby a očekávání byly realitou překonány;

2. plná, resp. naprostá spokojenost zákazníka, daná úplnou shodou mezi potřebami a očekáváními a vnímanou realitou. Zákazník cítí, že všechny jeho požadavky byly nákupem a používáním produktu uspokojeny;

3. limitovaná spokojenost, kdy už vnímaná realita není totožná s původními požadavky zákazníka (na obr. 1 je tento označen hodnotou X). Zákazník může být sice do určité míry spokojen, nicméně jeho spokojenost je nižší než v předchozích dvou stavech. Bohužel zatím neexistuje spolehlivá odpověď na otázku, při jaké velikosti X se spokojenost zákazníka mění v jeho nespokojenost, vstupují zde totiž do hry i zcela subjektivní a individuální pocity zákazníků. Jisté je pouze to, že formy komunikace nespokojenosti mají obvykle podobu stížností a reklamací. Jestliže jsme spokojenost zákazníka definovali jako souhrn jeho pocitů, vzniká oprávněná otázka, jak tyto pocity vyhodnocovat, kvantifikovat? Řešení nacházíme v zavedení pojmu „míra spokojenosti

zákazníka“, která určuje měřitelnou úroveň zákaznickova vnímání. Obecně by mělo platit, že:

$MSZ = f(X)$, kde \rightarrow MSZ je označení pro míru spokojenosti zákazníka

$\rightarrow X$ definuje rozdíl mezi požadavky a reálnou hodnotou

Vysoká míra spokojenosti je jednou ze záruk věrnosti, loajality klienta. Tyto pojmy však nelze ani ztotožňovat, ani zaměňovat! Speciální pracovní skupina Evropské nadace pro management jakosti problematiku měření spokojenosti a loajality zákazníků rovněž systematicky sleduje. Některé její závěry byly už publikovány i u nás“(Halavín,2012).

Obrázek 11: Znárodnění spokojenosti absolventů s kurzem (tabulky 56,57, 58, s. 96 - 97)

Z odpovědí oslovených absolventů rekvalifikačních kurzů jednoznačně vyplývá kladné hodnocení kurzu a převládá optimistický přístup ohledně uplatnění po ukončení celého studijního období.

3. CÍLE DIPLOMOVÉ PRÁCE

Na základě prostudované literatury jsou stanoveny následující cíle práce:

- identifikovat, na základě získaných dat při průzkumu, trendy v dalším vzdělávání dospělých v oborech tesař a truhlář v podmínkách středních odborných škol;
- popsat možnosti a trendy, které další vzdělávání oborů tesař a truhlář umožňuje potenciálním zájemcům na jejich cestě k novému uplatnění, požadavky na vzdělávání dospělých v podmínkách středních odborných škol, přiblížit způsob výuky odborných předmětů;
- stanovit metodiku řešení trendů profesního růstu vzdělávání dospělých oborů tesař a truhlář, analyzovat kompetence, dovednosti a znalosti absolventů oborů tesař a truhlář;
- na základě výsledků dotazníkového šetření a výsledků diskuze dosažených výsledků identifikovat trendy ve vzdělávání v dřevozpracujících oborech v profesích truhlář a tesař s ohledem na již získané praktické, či teoretické zkušenosti v oboru a prostřednictvím průběžných a evaluačních dotazníků dohlížet na vhodnost zvolené formy studia u oborů tesař a truhlář;
- Zvýraznit odlišnosti ve způsobech získání dovedností a znalostí v dalším vzdělání v oborech truhlář a tesař a způsobech získání dovedností a znalostí v klasickém, počátečním vzdělávání.

4. METODIKA ZPRACOVÁNÍ

Úvod do praktické části popisuje metodiku řešení trendů profesního růstu oborů tesař a truhlář prostřednictvím projektů ve vzdělávacích institucích. Je předkládán návrh, jak je možné danou problematiku trendů u dřevozpracujících oborů tesař a truhlář řešit.

4. 1 Použité metody hodnocení

4. 1. 1 Metoda teoretické části

Metodou teoretické části bylo studium odborných literárních zdrojů, tvorba výpisků a jejich analýza, syntéza a srovnávání. Ke studiu bylo využito také elektronických zdrojů. Převážně bylo čerpáno z konzultací s pracovníky NÚV, MŠMT, MPSV a účastníky vzdělávání.

4. 1. 2 Metoda hodnocení spokojenosti zákazníků

(Nenadál, 2005) uvádí, že „*na základě souboru norem ČSN EN ISO 9000 týkající se managementu jakosti vytváří předpoklady ke konkurenceschopnosti organizace, uplatňování principů zpětné vazby formou měření a monitorování spokojenosti zákazníků a jiných zainteresovaných stran. Soubory norem jsou zakomponovány do požadavků normy ČSN EN ISO 9001 a doporučeny v normě ČSN EN ISO 9004 o metodách a procesech měření a spokojenosti. Norma ČSN EN ISO 9004 konstatuje, že měření spokojenosti zákazníků je životně důležitým nástrojem pro management jakosti*“.

(Nenadál, 2005) prostřednictvím normy ČSN EN ISO 9000:2000 uvádí definici, že *míru spokojenosti zákazníka lze měřit díky ukazatelům spojených s nespokojeností a vnímáním, týkajícím se stupněm splnění jeho požadavků*. Měření a monitorování spokojenosti zákazníků je povinným požadavkem a indikátorem výkonnosti systému managementu jakosti jako maximalizace míry spokojenosti a loajality zákazníků ČSN EN ISO 9001.

„Ve světě je nejrozšířenější forma kvantifikace míry spokojenosti zákazníků, vede k výpočtům indexu spokojenosti. Index spokojenosti zákazníka číselně vyjadřuje poměr mezi skutečným naplněním zákaznickových potřeb na jedné straně a očekáváním

zákazníka na druhé straně. Je důležité monitorovat spokojenost zákazníka pomocí tohoto indexu, a to odděleně podle jednotlivých skupin produktů a segmentů trhu, zkoumat vývoj tohoto ukazatele a vhodně na něj reagovat. Při dlouhodobém využívání indexu spokojenosti zákazníka lze vysledovat statistickou závislost mezi spokojeností zákazníků a ekonomickými výsledky podniku“ (Tošenovský, Noskiewičová 2000)

„Index spokojenosti zákazníků:

$$I = \frac{\text{realita}}{\text{optimum}}$$

$$I = \frac{\sum_{i=1}^N (b_i * v_i)}{\sum_{i=1}^N v_i}$$

Rovnice 1: Index spokojenosti zákazníků

kde:

b_i – stupeň splnění i -tého znaku jakosti,

v_i – váha důležitosti i -tého znaku jakosti,

i – znaky jakosti – 1,2,...,n,

N – počet znaků spokojenosti zákazníka“ (Nenadál a kol. 2004).

4. 1. 3 Metoda měření kvality výuky

(Plura, 2007) uvádí že „problematika hodnocení efektivnosti vzdělávání a výcviku má smysl v kontextu revidovaných norem ČSN ISO 9000:2000 nabývá na významu zejména tím, že se stala jednou z auditovaných oblastí v rámci přípravy organizací na certifikaci systému managementu jakosti. Pro měření efektivnosti vzdělávání, účinnosti vzdělávacího procesu a na základě statistických metod byly vytvořeny dotazníky“.

„Efektivnost procesu vzdělávání:

$$EPN = N (\text{vstupy}) / P (\text{výstupy})$$

kde:

N... vynaložené náklady na přípravu a realizaci (čas studentů)

P... přínosy (zjištění míry efektu vzdělávání)“ (Nenadál a kol., 2004).

„Metodika měření spokojenosti klienta:

- *definice klienta;*
- *definice znaků spokojenosti klienta, (zaměstnavatele);*
- *návrh dotazníků pro měření;*
- *stanovení velikosti vzorku výběru klientů;*
- *výběr metody sběru dat;*
- *vyhodnocení dat o spokojenosti klientů“ (Halavín, 2012).*

Ishikawův diagram příčin a následků

(Halavín, 2012) píše, že „mezi základní nástroje, kterými lze vyhodnotit kvalitu výuky ve škole, patří diagram příčin a následků, který je grafickým nástrojem pro analýzu všech příčin určitého následku (problém s jakostí). Označuje se jako Ishikawův diagram podle japonského odborníka Kaoru Ishikawy, který ho poprvé použil v roce 1943, podle svého tvaru nazývaný jako „diagram rybí kosti“. Jeho použití představuje systémový přístup k řešení problému, který pomáhá zdokumentovat všechny myšlenky a náměty.

Postup práce řešitelského týmu

Přesně se vymezí řešený problém (následek) existujícího či potencionálního, pro příklad možné neshody se analyzuje metodou FMEA.

FMEA (Failure Mode and Effects Analysis)=analýza možného výskytu a vlivu vad, je analytickou, strukturovanou metodou, identifikující místa možného výskytu chyb v procesu výuky. Umožňuje odhadovat a prioritizovat možné problémy a jejich následky v nově vznikajícím vzdělávacím procesu. Následně vyhodnocuje vhodnost opatření, sloužících k eliminaci těchto problémů.

Metodika sestavení diagramu příčin a následků, který je živým záznamem, neustále doplňovaný o nové nápady a zjištěné poznatky:

1. Následek se zaznamenává na pravou stranu velké pracovní plochy a zakreslí se hlavní vodorovná linie.
2. Ve vznikajícím diagramu se stanoví hlavní kategorie příčin daného problému jako hlavní větve směřující k vodorovné linii.
3. V jednotlivých kategoriích se identifikují možné příčiny daného následku a zaznamenají se na vedlejší větve diagramu.
4. Příčiny příčin se zaznamenávají tak dlouho, dokud se neodhalí všechny kořenové příčiny následku“.

„Pro vyhodnocení nejdůležitějších příčin posuzovaného následku je výhodné použít Paretovu analýzu, kde výchozí údaje pro její zpracování lze získat hlasováním členů týmu způsobem, že každý vybere tři nejdůležitější příčiny a přiřadí jim bodová hodnocení např. 3, 2 a 1 bod, nebo 5, 3 a 1 bod a zdůvodní své hodnocení. Celkové bodové hodnocení příčin charakterizuje jejich důležitost ve vztahu k řešenému problému a představuje výchozí údaje pro provedení této analýzy“ (Nenadál a kol. 2004).

4. 1. 4 Metodika dotazníkových šetření

Je použito metody hodnocení spokojenosti zákazníků prostřednictvím dotazníkových šetření určených k usnadnění vzájemné komunikace mezi respondenty a tazatelem, jako výzkumného nástroje k získávání velkého množství informací při malé investici času. Dotazníkové šetření je základní metodou nepřímého naslouchání hlasu respondenta, nástrojem aplikace principu zpětné vazby.

Pro vlastní výzkumná šetření v oblasti identifikace trendů dalšího vzdělávání u oborů tesař a truhlář jsem zvolil ilustraci důležitosti vstupního dotazníku pro uchazeče, dotazníku pro studující, evaluačního dotazníku pro absolventy a evaluačního dotazníku pro zaměstnavatele absolventů kurzů oboru tesař a truhlář.

Úvod dotazníku uvádí důvod oslovení k spolupráci a informace o způsobu jeho vyplnění. Otázky jsou stylizované tak, aby byly jasné, srozumitelné a významově jednoznačné. Uchazeči dotazníky vyplňovali plně samostatně a výhradně písemnou

formou. Dotazníky jsou metodicky sestavené formou uzavřených, uzavřených otázek. V závěru je poděkování za čas respondentů.

Vstupní dotazník

Dotazníkové šetření je vlastní konstrukce, tvoří jej 24 otázek a je anonymní. Data jsou vyhodnocena základními statistickými postupy, znázorněna v tabulkách a grafech a doplněna komentáři. Vstupní dotazníkové šetření zjišťuje vhodnost kombinované či distanční formy studia, pro jednotlivé zájemce o další vzdělávání oborů tesař a truhlář.

Dotazník pro studující

Dotazníkové šetření je vlastní konstrukce, tvoří jej 17 otázek a je anonymní. Data jsou vyhodnocena základními statistickými postupy, znázorněna v tabulkách a grafech a doplněna komentáři. Dotazník je jako monitoring posouzení spokojenosti a vhodnosti doporučené kombinované či distanční formy studia pro konkrétní studující v průběhu dalšího vzdělávání oboru tesař a truhlář.

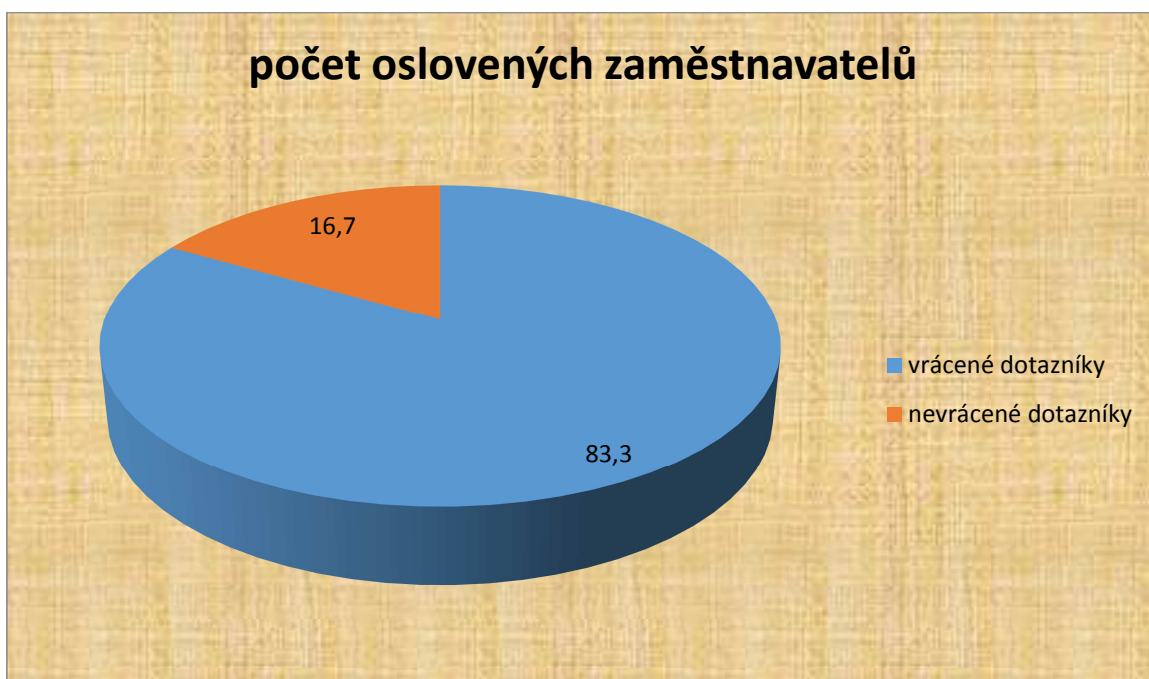
Evaluační dotazník pro absolventy

Dotazníkové šetření je vlastní konstrukce, tvoří jej 28 otázek a je anonymní. Data jsou vyhodnocena základními statistickými postupy, znázorněna v tabulkách a grafech a doplněna komentáři. Dotazníkové šetření je důkazem, že žádná činnost nesmí existovat bez zpětné vazby. Hodnocení vzdělávací akce účastníky je nejčastěji používanou cestou pro sledování efektivity a kvality. Je výpovědí o vzdělávací akci, může obsahovat spoustu dobrých podnětů ke zlepšení. Cílem evaluačního dotazníkového šetření je zpětná informace, zda bylo splněno očekávání účastníka. Zjišťuje, zda byla zájemcům o vzdělávání doporučena nejvhodnější forma studia s ohledem na jejich již získané praktické, či teoretické zkušenosti v oboru, oblast odbornosti respondenta, důvod k volbě konkrétního oboru, potřebu doplnění konkrétních znalostí a dovedností, vyhovující místo výuky, čas, způsob a formu vyučování, oblíbené studijní materiály, podmínky pro docházku na výuku. Aby v evaluačním dotazníku pro absolventy nezaostával příliš opožděný sběr dat za realitou, dojmy a zkušenostmi absolventů, byli osloveni absolventi s předem definovaným kritériem, což byla doba nejvýše 3 měsíce od ukončení, která je založena na faktu, že velikost výběru dotazovaných je rovna velikosti souboru absolventů. Metoda CENSUS

je použita proto, že hodnocená vzdělávací organizace má omezený počet absolventů ve vzdělávání dospělých oborů tesař a truhlář.

Evaluační dotazník pro zaměstnavatele

Dotazníkové šetření je vlastní konstrukce, tvoří jej 12 otázek a je anonymní. Data jsou vyhodnocena základními statistickými postupy, znázorněna v tabulkách a grafech a doplněna komentáři. Tento dotazník chtěl zjistit názor z druhé strany a to od zaměstnavatelů, co si myslí o kvalitě vzdělání jejich zaměstnanců v těchto kurzech. Dotazník byl předložen šesti zaměstnavatelům osobně, se žádostí o vyplnění, a byl doplněn prosbou o krátký slovní komentář, vztahující se k dané problematice. Z oslovených šesti zaměstnavatelů, vrátilo vyplněný dotazník pět, tj. 83,3 % zaměstnavatelů.

Obrázek 12: Znázornění počtu oslovených zaměstnavatelů a vrácených, vyplněných dotazníků znázorněné v procentech

Zdroj: vlastní šetření (tabulka č. 66, s. 102)

Charakteristika otázek:

- otevřené (respondent odpovídá volně, není nijak omezen);
- uzavřené, polytomické otázky (nabízejí dotazovanému možné varianty odpovědí). Pro dosažení určité volnosti je v některých otázkách použito čtyřstupňové hodnotící škály.

(ANO, SPÍŠE ANO, NE, SPÍŠE NE, JINÉ);

- polozavřené;

- uzavřené.

4. 1. 5 Metoda stanovení velikosti vzorku výběru klientů

Výběr respondentů pro měření (Nenadál a kol. 2004):

	Základní soubor	×	výběrový soubor	
Značení	$\Rightarrow \mu$	×	x	(střední hodnota)
	$\Rightarrow \sigma^2$	×	s^2	(rozptyl)

Rozptyl je definován jako střední hodnota kvadrátů odchylek od střední hodnoty. Odchylku od střední hodnoty, která má rozměr stejný jako náhodná veličina, zachycuje směrodatná odchylka σ .

Pro diskrétní náhodnou veličinu jej můžeme definovat vztahem

$$\sigma^2 = \sum_{i=1}^n [x_i - E(X)]^2 p_i = \sum_{i=1}^n x_i^2 p_i - [E(X)]^2$$

kde x_i jsou hodnoty, kterých může náhodná veličina X nabývat (s pravděpodobnostmi p_i) a $E(X)$ je střední hodnota veličiny X .

Je-li pravděpodobnost všech diskrétních hodnot stejná, pak se předchozí vztah zjednoduší na

$$\sigma^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i - E(x))^2$$

Směrodatná odchylka:

$$\sigma = \sqrt{D(X)} = \sqrt{\text{var}(X)},$$

kde $D(X)$ označuje rozptyl náhodné veličiny X . Směrodatnou odchylku lze vypočítat pomocí střední hodnoty $E(X)$ a případně i $E(X^2)$.

$$\sigma = \sqrt{E((X - E(X))^2)} = \sqrt{E(X^2) - (E(X))^2}$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N (x_i - \bar{x})^2} = \sqrt{\left(\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N x_i^2\right) - \bar{x}^2}$$

Rovnice 2: Směrodatná odchylka

Stanovení velikosti vzorku u testů shody výpočtem a využitím statistických tabulek.

Uvažován je případ, kdy je celý vzorek testován v jedné etapě.

Velikost vzorku (n) ovlivňují faktory:

N - velikost základního souboru

z - požadovaný stupeň jistoty (spolehlivosti) auditu; koeficient spolehlivosti

d - přípustná míra odchylky (chybovost); např. 3 %, tj. d=0,03

r - očekávaná míra odchylky (na základě auditorské zkušenosti); např. 2 %, tj. r=0,02

Výpočet velikosti vzorku výběru klientů:

(nezohledněna velikost základního souboru)

nebo

(zohledněna i velikost základního souboru)

Rovnice 3: Výpočet velikosti vzorku

Celkem se výzkumu zúčastnilo 40 dospělých vzdělávajících se na obory truhlář a tesař. Metoda CENSUS je použita proto, že hodnocená vzdělávací organizace má omezený počet absolventů ve vzdělávání dospělých oborů tesař a truhlář. Velikost výběru se rovná velikosti souboru, vzorek je plně reprezentativní, je vhodná tam, kde je nutná zpětná vazba od všech zákazníků, podmínkou je snadná dostupnost dat o zákaznících, je

vysoce nákladná, u firem s větším počtem zákazníků nerealizovatelná. Je u ní pochopitelně garantována nejvyšší úroveň spolehlivosti dat.

„Praktická aplikace této metody znamená, že míru spokojenosti zjišťujeme u všech absolventů organizace s předem definovaným časovým kritériem“ (Nenadál, 2005).

Aby v evaluačním dotazníku pro absolventy nezaostával příliš opožděný sběr dat za realitou, dojmy a zkušenostmi absolventů, byli osloveni absolventi s předem definovaným kritériem, což byla doba nejvýše 3 měsíce od ukončení, která je založena na faktu, že velikost výběru dotazovaných je rovna velikosti souboru absolventů.

Dotazníková šetření jsou provedena mezi zájemci, studujícími, absolventy a zaměstnavateli absolventů rekvalifikačních kurzů oboru tesař a truhlář. Pro segmentaci respondentů prvních tří dotazníkových šetření je vytvořena skupina 40 klientů, z toho:

- dvacet absolventů oboru truhlář, z toho čtyři v kombinované a 16 v distanční formě vzdělávání;
- dvacet absolventů oboru tesař, z toho čtyři v kombinované a 16 v distanční formě vzdělávání.

V rámci čtvrtého, evaluačního dotazníkového šetření pro zaměstnavatele absolventů bylo osloveno:

- šest zaměstnavatelů, zaměstnávajících šest absolventů rekvalifikací oborů tesař a truhlář.

Dle (Nenadála a kol. 1999) *„je žádoucí vyhodnotit přínos rozvoje zaměstnance pro organizaci v rozmezí minimálně měsíc po absolvovaném vzdělávání až do 3 měsíců od realizace vzdělávání“*.

„Obecný model pro hodnocení přínosu odborného profesního rozvoje zaměstnance:

- *odborné znalosti a dovednosti (certifikace, osvědčení);*
- *technické znalosti a dovednost (obsluha strojů a zařízení);*
- *znalost metod a nástrojů pro zlepšování*
- *praxe*

- *organizační schopnosti*
- *zodpovědnost*
- *schopnost jednat s lidmi*
- *schopnost týmové práce*
- *znalost norem“* (Tošenovský, Noskievičová 2000).

4. 1. 6 Metoda analýzy dat

„Soubor ISO 9000:2005 povinně vyžaduje realizovat analýzu dat o spokojenosti zákazníků, a proto je tento krok v rámci uplatňování metodiky měření spokojenosti zákazníků zásadní“ (Plura, 2012).

„Jedním z nejjednodušších postupů vyhodnocování dat o spokojenosti zákazníků je užití vzorce váženého aritmetického průměru a výběrové směrodatné odchylky, která určuje míru variability výsledků měření vzhledem k průměru naměřených hodnot (resp. určuje míru shody respondentů), vyjadřuje celkovou odchylku celého souboru dat. Tyto hodnoty se počítají pro všechny znaky spokojenosti a to jak pro jejich váhy důležitosti, tak pro stupně splnění“ (Tošenovský, Noskievičová 2000).

„Jako metoda analýzy získaných dat jsou použity kontingenční tabulky četností a grafy. Jsou používány při výzkumu trhu, veřejného mínění aj. Použité tabulky rozlišují absolutní a relativní četnost, která vyjadřuje podíl počtu výskytů dané kategorie na celkovém rozsahu souboru, tyto hodnoty jsou násobeny stem a vyjadřovány v procentech. Součet hodnot v každém sloupci se rovná u absolutní četnosti hodnotě celého rozsahu souboru a u relativní četnosti sto procentům. Kontingenční tabulky jsou základem pro testování závislostí a pro výpočet měř intenzity závislostí“ (Řezanková, 2010).

4. 2 Charakteristika měřené školy

Úvod praktické části v krátkosti představuje vzdělávací instituci, kde inovace ve vzdělávání dospělých aplikují v praxi. SŠ stavebních řemesel Brno – Bosonohy, příspěvková organizace, je prestižní vzdělávací zařízení s dlouholetou tradicí. Škola je odbornou vzdělávací institucí s přípravou žáků pro výkon povolání v oblasti stavebních a dřevozpracujících oborů. Škola realizuje celou řadu projektů. V jednom z nich s názvem „Novými programy snadněji k dílčím kvalifikacím“ byla rozšířena nabídka

vzdělávacích programů žadatele v oblasti dalšího vzdělávání dospělých o programy na přípravu ke složení zkoušek profesních kvalifikací vybraných stavebních a dřevozpracujících oborů, na základě Národní soustavy kvalifikací. Tento typ programů usnadní zájemcům přípravu ke složení profesních kvalifikací vybraných oborů. Programy jsou složeny z modulů včetně možnosti absolvovat část výuky pomocí podpory eLearningové technologie. Je nutné si uvědomit, že spojením aktuálních informací, trendů a profesionální praxe může vytvořit pevné základy zájemcům, kteří absolvují rekvalifikace.

Regionální vzdělávací centrum stavebních řemesel a středisko CŽU nabízí:

- individuální poradenství, k sestavování vhodného plánu osobního rozvoje u oborů tesař a truhlář;
- doplnění profesních kvalifikací tesař a truhlář;
- úplné kvalifikace oborů vzdělání tesař a truhlář;
- realizace jednotlivých kurzů, které jsou obsaženy ve standardní nabídce „Katalogu vzdělávacích akcí“, uveřejněném na internetu <http://www.soubosonohy.cz/vzdelavani>
- programy „šité na míru“ pro obory truhlář a tesař, určené pro jednotlivé organizační jednotky, nebo cílové skupiny;
- školící programy realizované v rámci „firemních projektů“, souvisejících se zaváděním nových výrobních technologií a výrobních zařízení.

K dispozici je tříosé CNC truhlářské obráběcí centrum sloužící k praktickému výcviku v počátečním a celoživotním vzdělávání oborů tesař a truhlář. Dále je k dispozici pro výuku i pětiosé CNC centrum, které slouží k náročnějším operacím z hlediska programování a obsluhy stroje.

4. 3 Analýza struktury celoživotního vzdělávání v dřevozpracujících oborech v SŠSŘ B-B

Jedná se o dřevozpracující obory čtyřleté, ukončené maturitou:

- uměleckořemeslné zpracování dřeva se zaměřením na truhlářskou výrobu;

- uměleckořemeslné zpracování dřeva se zaměřením na čalounickou a dekorátorskou výrobu.

Tříleté obory, ukončené výučním listem:

- umělecký truhlář a řezbář;
- čalouník;
- truhlář,
- tesař.

Nadstavbový studijní obor:

- nábytkářská a dřevařská výroba.

Škola má propracovaný systém dalšího vzdělávání u oborů tesař a truhlář díky účasti v projektu OPVK 2 s názvem „Novými programy snadněji k dílčím kvalifikacím“ a na základě zákonač.179/2006 Sb. O ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. V době, před realizací projektu bylo pro oblast dalšího vzdělávání dřevozpracujících oborů v této vzdělávací organizaci typické, že základ systému dalšího vzdělávání existoval, ale nebyl dostatečně využíván a rozvíjen. Další vzdělávání je chápáno jen v malém měřítku jako nástroj dalšího rozvoje lidského potenciálu. Další vzdělávání bylo organizováno spíše nahodile, neexistovala zde koncepce a individuální přístup, který by reagoval na potřeby zájemců v měnících se podmínkách na trhu práce.

V této práci přiblížím přínos projektu pro profesní růst vzdělávajících se v dalším vzdělávání u oborů tesař a truhlář.

KVALIFIKACE TESARĚ

http://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-1264-Tesar_pro_zhotovovani_montaz_a_opravy_vazanych_konstrukci/revize-969

http://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-1263-Tesar_pro_zhotovovani_montaz_a_opravy_slozitych_vazanych_konstrukci/revize-971

http://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-1241-Tesar_pro_zhotovovani_montaz_a_opravy_drevostaveb/revize-972

<http://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-273-Tesar/revize-199>

popis kvalifikace: příloha č. 6, s. 154

odborné způsobilosti pro profesi tesař: příloha č. 10, s. 164 - 171

podrobnosti realizace zkoušky: příloha č. 13, s. 185 - 186

Náplň práce tesaře obsahuje opracování dřeva, materiálů specifických vlastností, materiálů na jeho bázi a jejich přeměnu v konstrukce staveb. Tesařské konstrukce se mění se stoupajícími nároky stavební fyziky, jednoduchosti výroby a zvětšujícím se podílem mechanizace a automatizace. V teoretické části se uchazeči seznámí s vlastnostmi stavebních materiálů, konstrukční, chemické a fyzikální ochraně dřeva, výkresovou dokumentací, technologickými postupy jednotlivých tesařských prací.

KVALIFIKACE TRUHLÁŘ

http://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-251-Truhlar_nabytkar

http://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-252-Stavebni_truhlar

popis kvalifikace: příloha č. 7, s. 155

odborné způsobilosti pro profesi truhlář: přílohy č. 11, 12, s. 172 - 184

podrobnosti realizace zkoušky: přílohy č. 14, 15, s. 187 - 188

Obor truhlář je klasické řemeslo s dlouholetou tradicí. Zabývá se výrobou nábytku, doplňků a stavebně truhlářských výrobků, základními postupy opracování dřeva, konstrukčními spoji a technologií výroby. S nástupem nových materiálů truhlář používá nejenom dřevo, ale i materiály na bázi dřeva. Množství nových materiálů, doplňků, lepidel a nátěrových hmot se neustále rozšiřuje a proto truhlář musí být v neustálém kontaktu s novinkami v oboru.

Kombinovaná forma studia dalšího vzdělávání oborů tesař a truhlář

Doba vyhrazená pro kurz jsou tři měsíce. Vzdělávání oborů tesař a truhlář v kombinované formě se uskutečňuje jako samostudium spojené s pravidelnými konzultacemi v rozsahu 300 hodin za celý kurz. Přípravný kurz pro uchazeče o profesní kvalifikační zkoušky je rozložen na dvě části – část teoretickou a část praktickou. V teoretické části se klienti seznamují s učivem prostřednictvím jednotlivých přednášek, kde postupně zpracovávají jednotlivé úkoly, jako například programování potřebné

k ovládání CNC centra apod. V praktické části se učí formou praktických cvičení vytvářet reálné výstupy v podobě konstrukčních spojů až po finální výrobek za pomoci ručního a strojního zařízení až po samotné ovládání složitých operací na CNC centru.

Teoretické vyučování v dalším vzdělávání oborů tesař a truhlář

Teorie probíhá v prostorách školy, v odborných učebnách za použití moderních didaktických pomůcek a firemních podkladů. Teoretická část má 100 konzultačních hodin (1h se rozumí 45min) rozdělených do bloků, zpravidla dva dny v týdnu. Délka jednotlivých bloků je přizpůsobována individuálním potřebám frekventantů. Má podobu zpětné vazby prostřednictvím testů, nebo ústních zkoušek. Je základem pro praktické odborné činnosti v oborech tesař a truhlář, a proto je úzce spjata s vzájemně prolínajícími se učebními a pracovními aktivitami.

Závěrečná teoretická zkouška je prováděna formou písemného testu z 80 % správných odpovědí pro splnění a možný postup k praktickým zkouškám.

Praktické vyučování v dalším vzdělávání oborů tesař a truhlář

Praktické vyučování tvoří největší část rekvalifikačního kurzu oborů tesař a truhlář s možností vyzkoušet si postupy probrané v teoretickém vyučování. Pro praktickou část je vyhrazeno 200 hodin a 10 - 14 hodin na praktickou profesní zkoušku. Mezi jednotlivými vyučovacími hodinami jsou stanoveny přestávky. Výuka nesmí nikdy překročit 8 výukových hodin denně. Vyučovací hodina v praktické výuce je v rozsahu 60 minut. Maximální počet vyučovacích hodin v praxi je 7 hodin/1den. Praktická výuka se uskutečňuje ve výukovém centru v areálu školních dílen a ostatní praxe probíhá na konkrétních zakázkách firem, nebo na konkrétních zakázkách u firem, kde frekventanti pracují.

Distanční forma studia v dalším vzdělávání oborů tesař a truhlář

Doba vyhrazená pro rekvalifikační kurz oborů tesař a truhlář jsou 3 měsíce. Tato forma nevznikla jen převedením kombinované formy vytvořených programů do elektronické podoby. Elektronické zpracování vzdělávacích programů spočívalo v převodu elektronických dokumentů do podoby universálních dokumentů pro eLearning. Pro každý dokument byly vytvořeny další podpůrné vzdělávací pomůcky (fotografie, videozáznamy s komentáři k probíraným celkům, pracovní listy, prezentace, nákresy,

rysy apod.). Organizace výuky je započata organizační schůzkou – prvním konzultačním dnem, kdy proběhne seznámení s plánem studia, způsobem přihlášení a obsluhou eLearningu, spouštěním multimediálních souborů, využívání studijních opor aj. Registrovaní studenti si dokumenty prohlíží, stahují do vlastních počítačů, doplňují a odevzdávají prostřednictvím portálu svým vyučujícím. Studující v distanční formě využívá plán, vedení a konzultace vzdělávací organizace s podporou tutora a dalším podpůrným servisem v podobě moderních komunikačních médií. Aby nebylo distanční vzdělávání efektivně použitelné jen při tvorbě znalostí účastníků, obsahuje pro nácvik praktických dovedností tutoriály, tj. 3 konzultační dny, kdy se osobně setkají studující a tutoři. V rámci tutoriálů probíhá diskuze, výcvik, řešení úkolů, praktické zkoušky vybraných činností. Praktickou přípravu mohou studující také absolvovat formou odborných stáží u firem, živnostníků nebo samostudiem některých jednoduchých činností. Na kontrolních dnech jsou dílčími zkouškami jednotlivých činností ověřovány pokroky a dovednosti studujících spolu s procvičováním předepsaných činností, které vyžadují náročnější materiální vybavení, nebo přímý dohled lektora.

Konzultace pro odbornou praxi u distanční výuky probíhá individuálně, většinou v sobotu, v závislosti na splnění požadavku modulu. Dále následují zkoušky profesních kvalifikací a závěrečné zkoušky. Zkoušky vykonávají studenti distanční formy stejné jako studenti kombinované formy. Složení závěrečné teoretické zkoušky pod dozorem lektora je podmínkou v pokračování v praktické zkoušce.

4. 4 Analýza požadavků na vzdělávání dospělých u oborů tesař a truhlář

Distanční forma studia

- Výuční list, nebo vyšší stupeň vzdělání ÚSO;
- Znalost řemeslného prostředí;
- Základní znalost práce s PC a elektronickou komunikací.

Kombinovaná forma studia

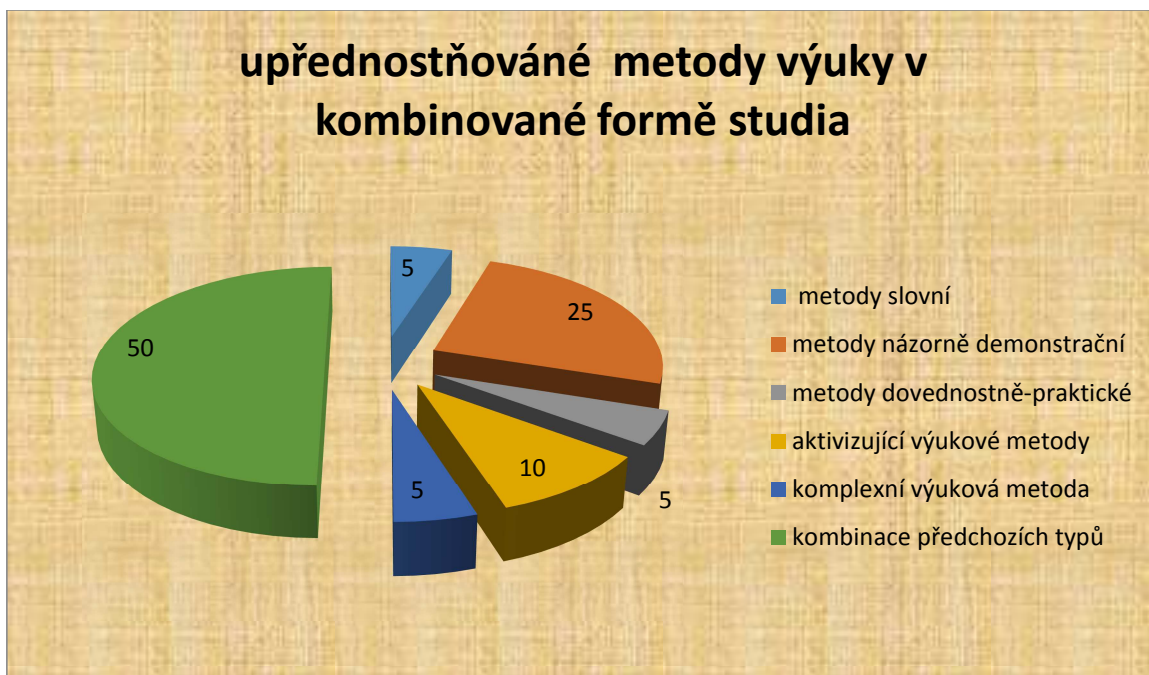
- Výuční list nebo vyšší stupeň vzdělání ÚSO;
- Znalost alespoň příbuzného oboru;
- Dovednost elektronické komunikace a práce s PC.

4. 5 Způsob výuky odborných předmětů v kombinovaném vzdělávání oborů tesař a truhlář

Výuka odborných předmětů u oborů tesař a truhlář v kombinované formy v teorii probíhá prostřednictvím didaktických pomůcek, notebooku, prezentací, dataprojektoru, interaktivní tabule.

„Metody a formy výuky jsou voleny s ohledem na možnosti formy studia a obsahu konkrétního učiva a s ohledem na charakter vyučovaného modulu“ (Malach, 2003).

Je na pedagogovi, jakým výběrem vyučovacích pomůcek přiblíží teorii frekventantům, (názornými pomůckami, vzorky materiálů, modely, nástěnnými obrazy, zvukovými nahrávkami, instruktážní a výukovými videi, schémata, grafy, náčrty, nákresy, modely, audio-videi, CD-ROMY, skripty, pedagogem připravenými studijními materiály, internetovými učebnicemi. Kombinace všech studijních materiálů bývá nejpřínosnější. Některé druhy učebnic jsou prioritní a jiné doplňkové. Velký důraz je kladen na vytváření mezipředmětových vazeb. Nejčastěji aplikovanou metodou ve výuce odborných předmětů v prezenční části je výkladově ilustrativní metoda v podobě přednášky a dialogová metoda v podobě diskuze. K procvičování a upevňování učiva se využívá forem ústních, písemných a praktických cvičení, soutěží, simulačních metod, projektů apod. Osvojení si praktických dovedností je jedním z faktorů uplatnění se v novém oboru. Účastníci jsou v praktickém vyučování rozděleni do pracovních skupin a v rozdělených funkcích vykonávají praktické činnosti. Mistr odborné výchovy se stará o rozdělení úkolů a správné dokončení přidělené práce. Při dalších hodinách praktické výuky dochází k prostřídání. Některá odborná cvičení jsou prováděna tak, aby každý ze studujících pracoval sám za sebe a tím se připravoval k profesní zkoušce. Mimo odborných znalostí tak frekventanti prokazují organizační a komunikační schopnosti. Vyučovaná látka je nejprve názorně předvedena a vysvětlena a posléze prováděna samotnými frekventanty za odborného dohledu lektora. Na plynoucí nedostatky v technologických postupech jsou studenti upozorňováni a je jim ukázán správný postup a časový sled prací. Pedagog v odborném výcviku má k dispozici různé druhy modelů názorných ukázek výroby určitého výrobku, nářadí a pracovní pomůcky. Nejčastěji jsou ve výuce aplikovány metody jak klasické, aktivizující i komplexní (obr. 13, s. 64)

Obrázek 13: Znázornění upřednostněných metod výuky mezi klienty rekvalifikačních oborů tesař a truhlář

Zdroj: vlastní šetření (tabulka 57, s. 97)

„Dospělí se nejraději učí pomocí pozorování a vyzkoušení si nových postupů“ (Beneš, 2014)

4.6 Způsob výuky odborných předmětů oborů tesař a truhlář v rámci odborných kvalifikací NSK v distanční části studia

Podstatou výuky je používání podpory eLearningu s multimediálními soubory v kombinaci s on-line konzultacemi s lektory a čtyřmi konzultačními dny. Výuka odborných předmětů u distanční formy probíhá metodou demonstrování prostřednictvím počítače, kdy se znalosti a dovednosti zprostředkují názorným způsobem za použití audiovizuální techniky, počítače a trenažerů. Výhodou je, že si frekventanti zkusí svou dovednost v bezpečném prostředí bez rizik, prostřednictvím eLearningu, multimediálních souborů, fotodokumentací a videozáznamů jednotlivých pracovních postupů, studijního materiálu s ilustracemi, příklady a testy s modelovými odpovědi, programy v sítích, rizikových situací, simulací kritických okamžiků. Interaktivní funkce portálu obsahuje statistický modul, který ověřuje znalosti studentů v průběhu studia formou náhodně generovaných elektronických testů. Elektronické testy jsou vyhodnoceny a zpřístupněny lektorům. Na základě úspěšnosti lektor doporučí další postup studentova vzdělávání. Nevýhodou je, rozdílnost podmínek ve vzdělávacím

zařízení a reálném pracovišti. Problémem může být i schematičnost výuky a zjednodušování řešení, což v praxi bývá složitější. Postup studia se sleduje prostřednictvím kvality portfolia studenta, tj. soubor odevzdaných samostatných úkolů a prací, které posuzují a písemně reagují tutoři a rozhodují o dalším postupu. Vzdělávací moduly umožňují vybírat pouze určité obsahy potřebné pro získání potřebných kompetencí, vytvářet individuální studijní plány skládáním a kombinací modulů absolvovaných různými cestami kombinovanou či distanční formou vzdělávání. Vzdělávací moduly jsou založeny na kompetencích s jasně stanovenými výsledky, kterých má být dosaženo a obsahují i kritéria pro posouzení toho, jak byly tyto požadavky naplněny a zda bylo dosaženo plánovaných cílů vzdělávacího modulu. Absolvování každého modulu se samostatně ověřuje a hodnotí. Vzniká tedy portfolio prokazující, jaké moduly frekventant v průběhu vzdělávání absolvoval a jaké kompetence si osvojil. Žádný systém není dokonalý, ale existuje-li zpětná vazba je neustále co vylepšovat. Využívá informativní typ výuky k předávání poznatků a v praktické části produkční typ výuky prostřednictvím praktické výuky. Hlavní metody výuky jsou konzultace, vysvětlování, sebevzdělávání, diskuze a instruktáže.

4. 7 Analýza kompetencí, dovedností a znalostí absolventů profesních kvalifikací oborů tesař a truhlář

(příloha č. 8, s. 156 - 157)

Hlavní cíle praktického vyučování v oborech tesař a truhlář spočívají v osvojení takových pracovních činností, pomocí kterých může absolvent vykonávat kvalifikovaně svoje povolání. Pracovní činnosti potřebné pro kvalifikovaný výkon povolání jsou stanoveny učební osnovou odborného výcviku pro tříletý učební obor. Stupeň osvojení určité pracovní činnosti lze sledovat jen nepřímou a to prostřednictvím kvality a rychlosti jejího provedení.

5. VÝSLEDKY SLEDOVÁNÍ VLIVŮ PŮSOBÍCÍCH NA KVALITU VÝUKY

Výsledky šetření se týkají zvolení vhodné formy studia profesní kvalifikace, jako trendu pro zvýšení či rozšíření odborných profesních znalostí a dovedností, pro konkrétního zájemce.

5.1 Výsledky práce ke vstupnímu dotazníku

Úplné znění dotazníku je uvedeno v (příloze č. 1, s. 130- 136).

Vstupní dotazník popisuje způsob, jak u přicházejících zájemců o rekvalifikaci a kvalifikaci objevit, prostřednictvím vhodně zvolených otázek, nejvhodnější cesty k jejich vzdělávání, sestavení studijního programu podle potřeb studujícího.

Tabulka 5: *Návratnost dotazníků*

návratnost dotazníků	absolutní četnost	relativní četnost [%]
vrácené	40	100
nevrácené	0	0
návratnost dotazníků	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Respondenti byli od samého začátku vtaženi do problému důležitosti své role a nutnosti objektivity, k vyplnění a vrácení dotazníku přistoupili zodpovědně.

Otázka č. 1: Jste muž nebo žena?

Tabulka 6: *Pohlaví respondentů*

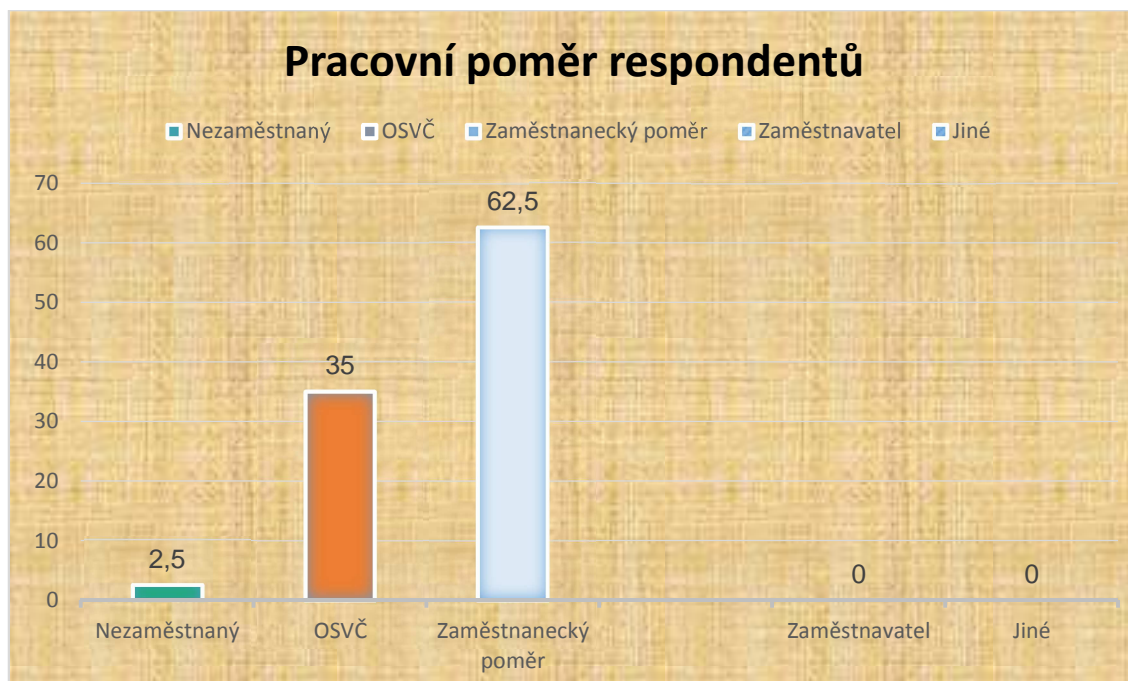
pohlaví respondentů	absolutní četnost	relativní četnost [%]
muž	40	100
žena	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Vzhledem k tomu, že se nacházíme na stavebním učilišti zaměřeném na stavební a dřevozpracující obory, jsou všichni respondenti muži.

Otázka č. 2: V jakém pracovním poměru se nacházíte?

Tabulka 7: Pracovní poměr zájemců o další vzdělávání oboru tesař a truhlář

Obrázek 14: Znárodnění pracovního poměru respondentů znázorněné v procentech.

Z výsledků vyplývá, že většina zájemců o další vzdělávání je v zaměstnaneckém poměru a samostatně výdělečně činná, jeden je vyslán úřadem práce.

Otázka č. 3: Máte podporu ke studiu ze strany zaměstnavatele?

Tabulka 8: Podpora ke studiu ze strany zaměstnavatele

možnosti podpory ke studiu od zaměstnavatele	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	4	10
spíše ano	10	25
spíše ne	11	27,5
ne	15	37,5
jiné	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Účast v DV je pro některé zájemce ze strany podpory zaměstnavatele, omezená, velice limitovaná.

Otázka č. 4: Kdo bude financovat Vaše vzdělávání?

Tabulka 9: *Financování vzdělávání*

možnosti financování	absolutní četnost	relativní četnost [%]
v plné výši účastník vzdělávání	33	82,5
v plné výši zaměstnavatel	6	15
v plné výši Úřad práce	1	2,5
financováno z projektu	0	0
kombinace předchozích	0	0
jiná možnost	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

S účastí na DV úzce souvisí i jeho financování.

Otázka č. 5: Z jakých zdrojů jste se dověděl (a) o nabídce dalšího vzdělávání na SŠ stavebních řemesel?

Tabulka 10: *Zdroje informací o DV na SŠ stavebních řemesel*

možnosti získání informací	absolutní četnost	relativní četnost [%]
od zaměstnavatele	14	35
z médií	10	25
z propagačních materiálů	4	10
na Úřadu práce	1	2,5
z webových stránek školy	5	12,5
na doporučení	6	15
jiný zdroj	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Informovanost zájemců o dalším vzdělávání oborů tesař a truhlář se odráží od jejich současné situace.

Otázka č. 6: Uved'te oblast své odbornosti dle resortů?

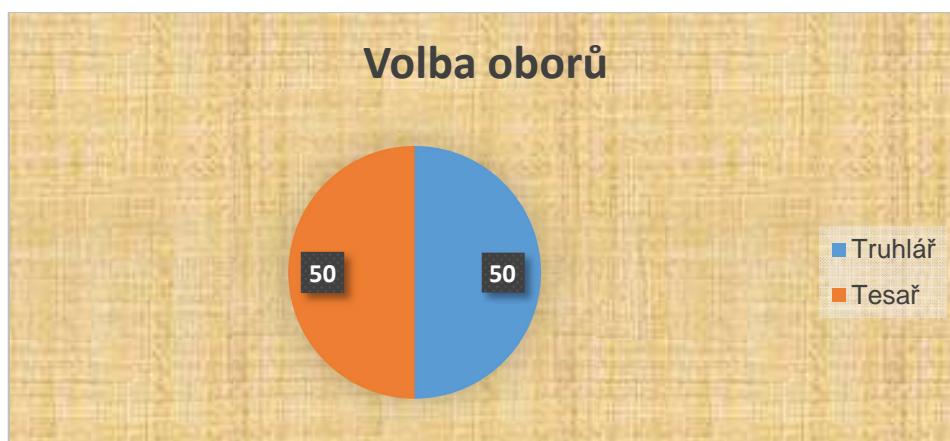
Tabulka 11: Oblast předchozí odbornosti respondenta dle resortů

resorty podle odbornosti	absolutní četnost	relativní četnost [%]
doprava a spoje	0	0
ekologie a ochrana životního prostředí	1	2,5
ekonomie	0	0
ekonomika a administrativa	0	0
elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	0	0
gastronomie, hotelnictví, turismus	0	0
hornictví a hornická geologie, hutnictví, slévárenství	0	0
informatické obory	0	0
kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	0	0
obchod	0	0
osobní a provozní služby	0	0
pedagogika, učitelství a sociální péče	0	0
polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	0	0
potravinářství a potravinářská chemie	0	0
právo, právní a veřejnosprávní činnost	0	0
speciální a interdisciplinární obory	0	0
stavebnictví, geodézie, kartografie	17	42,5
strojírenství a strojírenská výroba	1	2,5
technická chemie a chemie silikátů	0	0
tělesná kultura, tělovýchova a sport	0	0
textilní výroba a oděvnictví	0	0
umění a užité umění	0	0
zemědělství a lesnictví	1	2,5
zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	20	50
celkem	40	100%

Zdroj: vlastní šetření

Odbornost zájemců: nejvíce zájemců je z oblasti stavebnictví, geodézie a kartografie.

Otázka č. 7: Jakého oboru dalšího vzdělávání se zamýšlíte zúčastnit?

Obrázek 15: Znáznornění volby z nabídky dřevozpracujících oborů profesních kvalifikací zobrazené v procentech

20 respondentů, tj. 50 % se rozhodlo pro obor tesař a 20 respondentů, tj. 50 % pro obor truhlář.

Otázka č. 8: Co Vás vede k účasti na DV a výběru Vámi zvoleného kvalifikačního oboru?

Tabulka 12: Důvod účasti na DV a volby konkrétního oboru

možnosti důvodu účasti	absolutní četnost	relativní četnost [%]
tlak ze strany zaměstnavatele	5	12,5
potřeba získat nové informace v oboru	10	25
přechod k jinému zaměstnavateli	5	12,5
možnost pracovního postupu	5	12,5
nezaměstnanost	1	2,5
vlastní zájem	14	35
nové kontakty, výměna zkušeností	0	0
zájem rozvíjet vlastní schopnosti	0	0
udržení pracovního místa	0	0
jiný důvod	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Nejčastěji byl uváděn důvod zastaralých informací v jednotlivých oborech a potřeba získávat aktuální a komplexní informace, spolu s vlastním zájmem.

Otázka č. 9: Považujete celoživotní učení za podstatný předpoklad životního úspěchu?

Tabulka 13: *Celoživotní učení jako předpoklad životního úspěchu*

celoživotní učení jako předpoklad úspěchu	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	30	75
spíše ano	0	0
nevím	10	25
ne	0	0
spíše ne	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Většina dotazovaných se domnívá, že je celoživotní učení předpokladem úspěchu.

Otázka č. 10: Chcete si rekvalifikací zajistit rozvoj vlastní pozice v zaměstnání?

Tabulka 14: *Rozvoj vlastní pozice v zaměstnání prostřednictvím rekvalifikace*

rekvalifikace jako zajištění pozice v zaměstnání	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	20	50
spíše ano	0	0
nevím	6	15
ne	14	35
spíše ne	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Polovina respondentů si chce rekvalifikací rozvinout vlastní pozici v zaměstnání.

Otázka č. 11 Máte zájem založit si, či rozšířit živnost po absolvování kurzu?

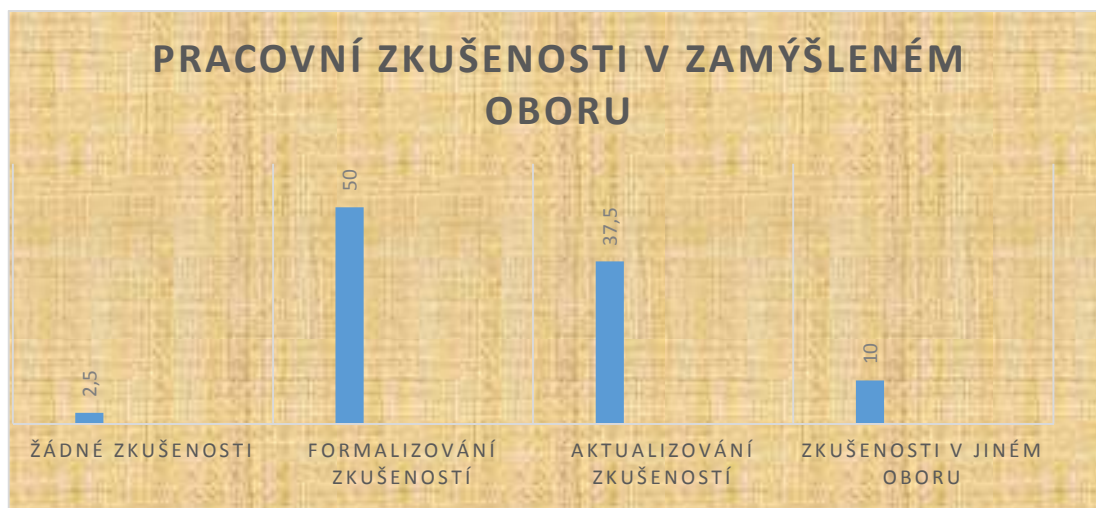
Tabulka 15: Zájem o založení, či rozšíření živnosti po absolvování

zájem založení či rozšíření živnosti	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	14	35
spíše ano	5	12,5
spíše ne	20	50
ne	1	2,5
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Polovina respondentů nemá zájem o založení vlastní živnosti po absolvování.

Otázka č. 12: Máte pracovní zkušenosti v oboru tesař a truhlář, který zamýšlíte studovat?

Obrázek 16: Znárodnění pracovních zkušeností ve vybraném oboru profesní kvalifikace znázorněné v procentech

Celkem 50 % respondentů již nějaké zkušenosti měla, jako zaměstnanci u firem zabývajících se příslušnou činností.

Otázka č. 13: Vaše nejvyšší ukončené vzdělání?

Tabulka 16: Nejvyšší ukončené vzdělání respondenta

nejvyšší ukončené vzdělání	absolutní četnost	relativní četnost [%]
základní vzdělání	0	0
střední vzdělání s výučním listem	32	80
střední vzdělání s maturitní zkouškou – SOŠ, SŠ	5	12,5
střední vzdělání s maturitní zkouškou - Gymnázium	1	2,5
vyšší odborné vzdělání - VOŠ	1	2,5
vysokoškolské vzdělání	1	2,5
jiné	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkem 80 % respondentů má střední vzdělání s výučním listem.

Otázka č. 14: Jaké znalosti, či dovednosti potřebujete spíše doplnit?

Tabulka 17: Potřeba doplnění znalostí a dovedností

možnosti potřeby doplnění znalostí a dovedností	absolutní četnost	relativní četnost [%]
teoretické	8	20
praktické	4	10
kombinace předchozích typů	28	70
jiné	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Z uvedené tabulky vyplývá, 70 % respondentů má potřebu doplnění teoretických znalostí i praktických dovedností.

Otázka č. 15: Kdy se Vám studuje nejefektivněji?

Tabulka 18: Časové možnosti studia.

časové možnosti pro studium	absolutní četnost	relativní četnost [%]
dopoledne	2	5
odpoledne	2	5
večer a v noci	0	0
o víkendu	16	40
kombinace předchozích typů	20	50
jiná možnost	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkově 50 % dotazovaných upřednostňuje kombinaci časových možností studia.

Otázka č. 16: Jaké studijní materiály upřednostňujete?

Tabulka 19: Preference studijních materiálů

typy studijních materiálů	absolutní četnost	relativní četnost [%]
tištěné	5	12,5
elektronické	8	20
interaktivní	0	0
kombinace předchozích typů	27	67,5
jiné	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Z uvedené tabulky lze usoudit, že 67,5 % dotazovaných vyhovuje kombinace tištěných a elektronických materiálů.

Otázka č. 17 : Jak dlouhá doba uplynula od ukončení Vašeho zatím konečného vzdělání (základní, učňovské, střední, vysokoškolské)?

Tabulka 20: *Doba od ukončení dosavadního vzdělání*

časový odstup od posledního studia	absolutní četnost	relativní četnost [%]
do 1 roku	0	0
do 5 roků	5	12,5
do 10 roků	5	12,5
nad 10 roků	30	75
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Čím delší časový odstup od posledního roku školního studia, tím víc se může zdát zájemcům domácí studium náročnější.

Otázka č. 18: Máte podmínky pro docházení do vzdělávací instituce?

Tabulka 21: *Podmínky pro kombinovanou výuku*

podmínky pro kombinovanou výuku	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	12	30
spíše ano	20	50
ne	7	17,5
spíše ne	1	2,5
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Z celkového počtu respondentů uvedlo celkem 20 % dotazovaných, že nemá podmínky pro kombinovanou výuku.

Otázka č. 19: Jaký způsob výuky Vám nejvíce vyhovuje?

Tabulka 22: Způsob vzdělávání

možnosti způsobu vzdělávání	absolutní četnost	relativní četnost [%]
individualizovaná výuka	15	37,5
hromadná výuka	25	62,5
jiný způsob výuky	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkově 62,5 % dotazovaných upřednostňuje hromadnou výuku.

Otázka č. 20: Jakou formu výuky upřednostňujete?

Tabulka 23: Vyhovující forma výuky

možnosti formy výuky	absolutní četnost	relativní četnost [%]
prezenční	0	0
večerní	0	0
distanční	15	37,5
kombinovaná	25	62,5
jiná	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

VU této otázky lze konstatovat, že 62,5 % respondentům by vyhovovala kombinovaná forma výuky.

Následující otázky zodpovídalo jen 15 z celkových 40 respondentů, tj. 6 %, kteří upřednostňují distanční formu výuky a následující otázky by jim měli potvrdit, nebo vyvrátit správnost jejich rozhodnutí.

Otázka č. 21: Jste schopný(á) si podle svých možností rozvrhnout pravidelné dávky učiva sám?

Tabulka 24: *Schopnost rozvržení učiva*

schopnost samostatného rozvržení učiva	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	7	46,7
spíše ne	1	6,6
ne	7	46,7
celkem	15	100

Zdroj: vlastní šetření

Důležitým aspektem úspěšného distančního studia je autoregulace studenta, tedy jeho schopnost řídit sám svoje učení. Celkově 46,7 % respondentů se domnívá, že je toho schopno.

Otázka č. 22: Jste schopný se vzdělávat individuálně s využitím multimédií?

Tabulka 25: *Schopnost individuální vzdělávání pomocí multimédií*

schopnost individuálního vzdělávání pomocí multimédií	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	8	53,3
spíše ne	7	46,7
ne	0	0
jiné	0	0
celkem	15	100

Zdroj: vlastní šetření

Při distanční výuce se počítá se samostatností studenta, toho je schopno 53,3 % respondentů.

Otázka č. 23: Máte zajištěn přístup k počítači a internetu?

Tabulka 26: Dostupnost k informačním technologiím

dostupnost informačních technologií	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	8	53,3
spíše ano	7	46,7
spíše ne	0	0
ne	0	0
celkem	15	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkově 53,3 % dotazovaných má bezproblémový přístup k PC.

Otázka č. 24: Máte zkušenosti s ovládáním elektronických studijních opor?

Tabulka 27: Zkušenost s elektronickými studijními oporami

zkušenost se studijními oporami	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	8	53,3
spíše ne	0	0
ne	7	46,7
celkem	15	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkem 46,7 % dotazovaných nemá dřívější zkušenost s elektronickými studijními oporami.

5. 2 Výsledky práce k dotazníku pro studující

Úplné znění dotazníku je uvedeno v příloze č. 2 (s. 137 - 141). Účastníci kurzu vyjadřují během kurzu svou spokojenost či nespokojenost, hodnotí průběh studia, uspokojení potřeb, požadavků a očekávání.

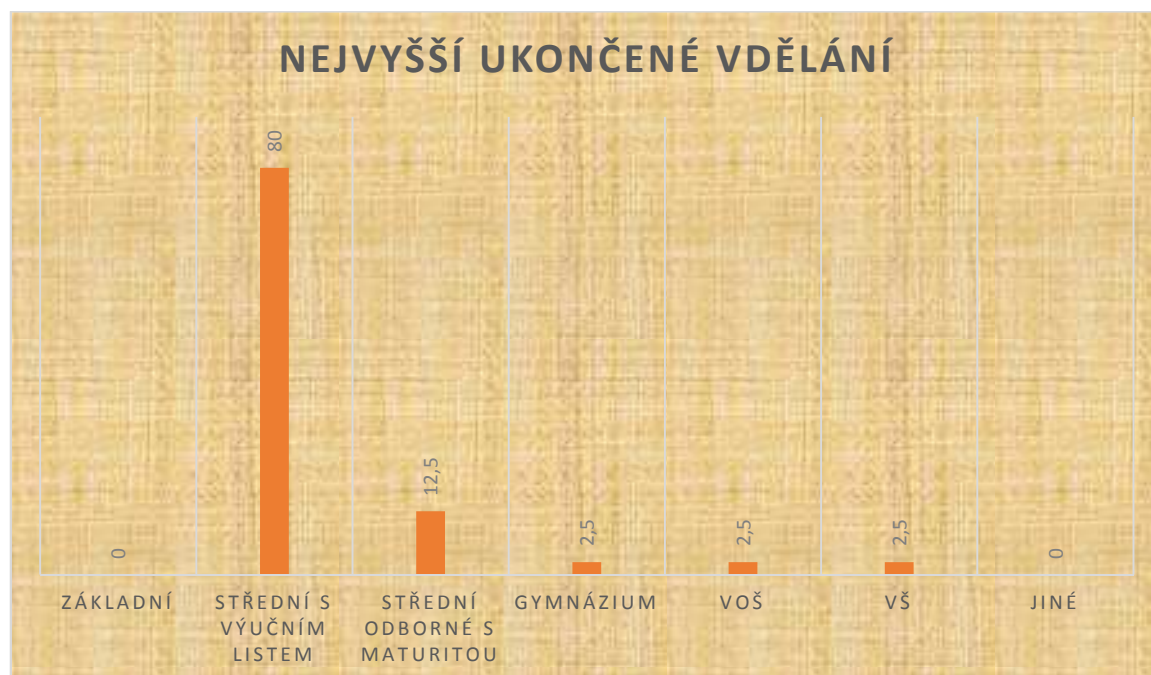
Tabulka 28: *Návratnost dotazníků*

návratnost dotazníků	absolutní četnost	relativní četnost [%]
vrácené	40	100
nevrácené	0	0
návratnost dotazníků	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Studenti byli od samého začátku vtaženi do problému důležitosti své role a k vyplnění a vrácení dotazníku přistoupili zodpovědně.

Otázka č. 1: Vaše nejvyšší ukončené vzdělání?

Obrázek 17: *Znázornění nejvyššího ukončeného vzdělání studenta znázorněné v procentech.*

Celkem 80 % studentů má střední vzdělání s výučním listem.

Otázka č. 2: Uved'te oblast své dosažené odbornosti dle resortů?

Tabulka 29: Oblast odbornosti studenta dle resortů

resorty podle odbornosti	absolutní četnost	relativní četnost [%]
doprava a spoje	0	0
ekologie a ochrana životního prostředí	1	2,5
ekonomie	0	0
ekonomika a administrativa	0	0
elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	0	0
gastronomie, hotelnictví, turismus	0	0
hornictví a hornická geologie, hutnictví, slévárenství	0	0
informatické obory	0	0
kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	0	0
obchod	0	0
osobní a provozní služby	0	0
pedagogika, učitelství a sociální péče	0	0
polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	0	0
potravinářství a potravinářská chemie	0	0
právo, právní a veřejnosprávní činnost	0	0
speciální a interdisciplinární obory	0	0
stavebnictví, geodézie, kartografie	17	42,5
strojírenství a strojírenská výroba	1	2,5
technická chemie a chemie silikátů	0	0
tělesná kultura, tělovýchova a sport	0	0
textilní výroba a oděvnictví	0	0
umění a užité umění	0	0
zemědělství a lesnictví	1	2,5
zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	20	50
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Odborností 42,5 % studujících je stavebnictví, geodézie a kartografie.

Otázka č. 3: V jakém pracovním poměru se nacházíte?

Tabulka 30: Pracovní poměr studujících dalšího vzdělávání oboru tesař a truhlář

možnosti pracovního poměru	absolutní četnost	relativní četnost [%]
nezaměstnaný	1	2,5
OSVČ	14	35
zaměstnanecký poměr	25	62,5
zaměstnavatel	0	0
jiné	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Z celkového počtu je 62,5 % dotazovaných i v době studia v zaměstnaneckém poměru a zbylých 35 % samostatně výdělečně činná.

Otázka č. 4: Máte podporu ve studiu ze strany zaměstnavatele?

Tabulka 31: Podpora ve studiu ze strany zaměstnavatele

podpora ve studiu	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	4	10
spíše ano	10	25
spíše ne	11	27,5
ne	15	37,5
jiné	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkově 37,5 % dotazovaných nemá ve studiu podporu od zaměstnavatele.

Otázka č. 5: Jaké formy výuky se účastníte?

Tabulka 32: Vybraná forma výuky

možnosti formy výuky	absolutní četnost	relativní četnost [%]
distanční	8	20
kombinovaná	32	80
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Z tabulky lze vyčíst, že 32 dotazovaných, tj. 80 % byla doporučena kombinovaná výuka a osmi, tj. 20 % dotazovaným, byla doporučena distanční výuka.

Otázka č. 6: Jakého oboru dalšího vzdělávání se účastníte?

Tabulka 33: Účast v dřevozpracujících oborech profesních kvalifikací

nabídka oborů	absolutní četnost	relativní četnost [%]
truhlář	20	50
tesař	20	50
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkem 50 % dotazovaných se rekvalifikuje na truhláře a dalších 50 % na tesaře.

Otázka č. 7: Co Vás vedlo k účasti na DV a výběru Vámi zvoleného kvalifikačního oboru?

Tabulka 34: *Důvod účasti na DV a volby konkrétního oboru*

možnosti důvodů účasti	absolutní četnost	relativní četnost [%]
tlak ze strany zaměstnavatele	5	12,5
potřeba získat nové informace v oboru	10	25
přechod k jinému zaměstnavateli	5	12,5
možnost pracovního postupu	5	12,5
nezaměstnanost	1	2,5
vlastní zájem	14	35
nové kontakty, výměna zkušeností	0	0
zájem rozvíjet vlastní schopnosti	0	0
udržení pracovního místa	0	0
jiný důvod	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkově 35 % dotazovaných vedl k účasti vlastní zájem.

Otázka č. 8: Máte pracovní zkušenosti v oboru tesař a truhlář, který studujete?

Obrázek 18: *Znázornění pracovní zkušenosti v oboru profesní kvalifikace vyjádřené v procentech*

V uvedeném grafu lze zjistit, že 50 % dotazovaných má zkušenosti ve studovaném oboru tesař nebo truhlář.

Otázka č. 9: Doplnujete si znalosti, či dovednosti v kurzu postupně, dle Vaší potřeby?

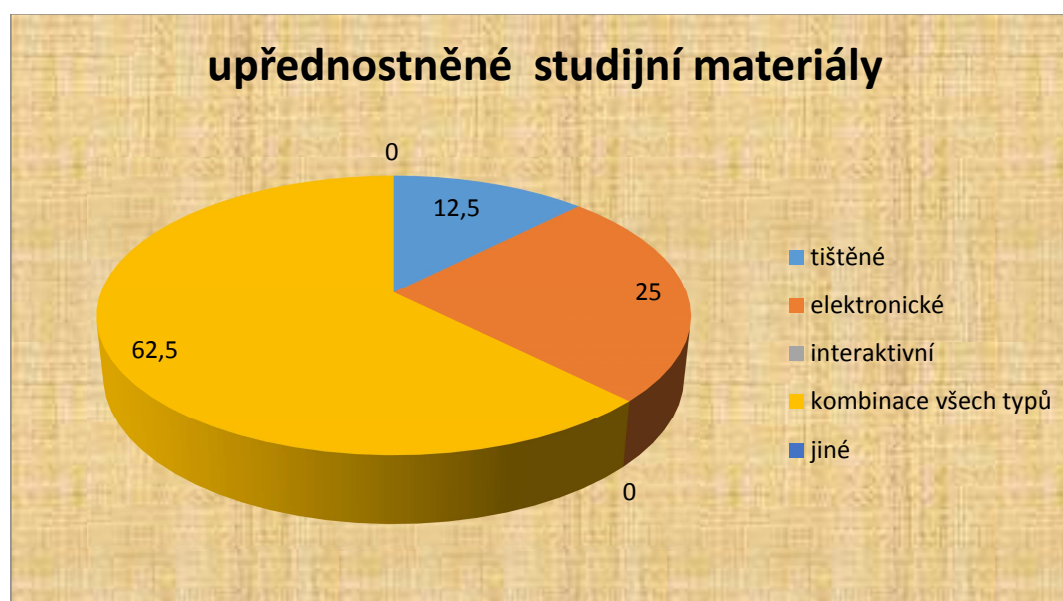
Tabulka 35: *Postupné doplnění znalostí a dovedností*

postupné doplnění znalostí a dovedností	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	28	70
spíše ano	12	30
spíše ne	0	0
ne	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkem 70% dotazovaných si znalosti a dovednosti doplňuje postupně bez problémů.

Otázka č. 10: Jaké studijní materiály jste upřednostnil/a ve studiu?

Obrázek 19: *Znázornění vyhovujících studijních materiálů vyjádřené v procentech*

Celkově 62,5 % respondentů upřednostnila kombinaci všech typů studijních materiálů.

Otázka č. 11 Vyhovují vám tyto studijní materiály?

Tabulka 36: Spokojenost se studijními materiály

spokojenost se studijními materiály	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	8	20
spíše ano	30	75
ne	2	5
spíše ne	0	0
nevím	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkem 75 % dotazovaných vyhovuje studium v kombinaci tištěných a elektronických materiálů, které upřednostňují.

Otázka č. 12: Vyhovují Vám termíny a čas, kdy výuka a tutoriály probíhají?

Tabulka 37: Termíny a čas pro prezenční výuku a tutoriály

spokojenost s termíny a časem	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	8	20
spíše ano	30	75
ne	0	0
spíše ne	0	0
nevím	2	5
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkem 95% dotazovaných vyhovuje termín a čas pro výuku a tutoriály.

Následující otázky zodpovídalo jen 8 z celkových 40 respondentů, tj. 20 % studujících, kteří upřednostnili distanční formu výuky a následující otázky by jim měli potvrdit, nebo vyvrátit správnost jejich rozhodnutí.

Otázka č. 13: Jakého oboru distančního vzdělávání se účastníte?

Tabulka 38: Účast v dřevozpracujících oborech profesních kvalifikací

nabídka oborů	absolutní četnost	relativní četnost [%]
truhlář	4	50
tesař	4	50
celkem	8	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkem 50 % dotazovaných se rekvalifikuje na truhláře a dalších 50 % na tesaře.

Otázka č. 14: Rozvrhujete si bez problémů a podle svých možností pravidelné dávky učiva sám?

Tabulka 39: Spokojenost s rozvržením učiva

spokojenost s rozvržením učiva	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	8	100
spíše ne	0	0
ne	0	0
celkem	8	100

Zdroj: vlastní šetření

Všichni respondenti jsou spokojeni s rozvržením učiva.

Otázka č. 15: Vyhovuje Vám vzdělávat se individuálně s využitím multimédií?

Tabulka 40: Spokojenost s individuálním vzděláváním pomocí multimédií

Spokojenost s individuálním vzděláváním pomocí multimédií	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	8	100
spíše ne	0	0
ne	0	0
jiné	0	0
celkem	8	100

Zdroj: vlastní šetření

Všem studentům vyhovuje vzdělávání pomocí multimédií.

Otázka č. 16: Máte zajištěn bezproblémový přístup k počítači a internetu?

Tabulka 41: *Dostupnost k informačním technologiím*

dostupnost informačních technologií	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	8	100
spíše ne	0	0
ne	0	0
celkem	8	100

Zdroj: vlastní šetření

Všichni dotazovaní mají přístup k počítači a internetu.

Otázka č. 17: Zvládáte bez obtíží ovládnutí elektronických studijních opor?

Tabulka 42: *Spokojenost s elektronickými studijními oporami*

spokojenost se studijními oporami	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	8	100
spíše ne	0	0
ne	0	0
celkem	8	100

Zdroj: vlastní šetření

Žádnému ze studentů nečiní potíže ovládnutí elektronických studijních opor. Tato otázka završila celý dotazník a zjištěné výsledky se ztotožňují se správnou volbou formy vzdělávání pro konkrétního studenta.

5.3 Výsledky práce k evaluačnímu dotazníku

Úplné znění dotazníku je uvedeno v (příloze č. 3, s. 142 - 147).

Dotazník se zabývá otázkami úzce souvisejícími s kurzem určeným pro absolventy oborů tesař a truhlář, který před nedávnou dobou absolvovali.

Tabulka 43: *Návratnost dotazníků*

návratnost dotazníků	absolutní četnost	relativní četnost [%]
vrácené	40	100
nevrácené	0	0
návratnost dotazníků	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Absolventi byli od samého začátku vtaženi do problému důležitosti své role a nutnosti objektivity, k vyplnění a vrácení dotazníku přistoupili zodpovědně.

Otázka č. 1 : Považujete nadále celoživotní vzdělávání za podstatný předpoklad životního úspěchu?

Obrázek 20: *Znázornění názoru na celoživotní vzdělávání jako předpokladu životního úspěchu znázorněné v procentech*

Pozitivní přístup a postoj k sebevzdělávání mělo 75 % absolventů, kteří se zřejmě již některého rekvalifikačního kurzu v minulosti zúčastnili.

Otázka č. 2: Vaše nejvyšší ukončené vzdělání před rekvalifikací?

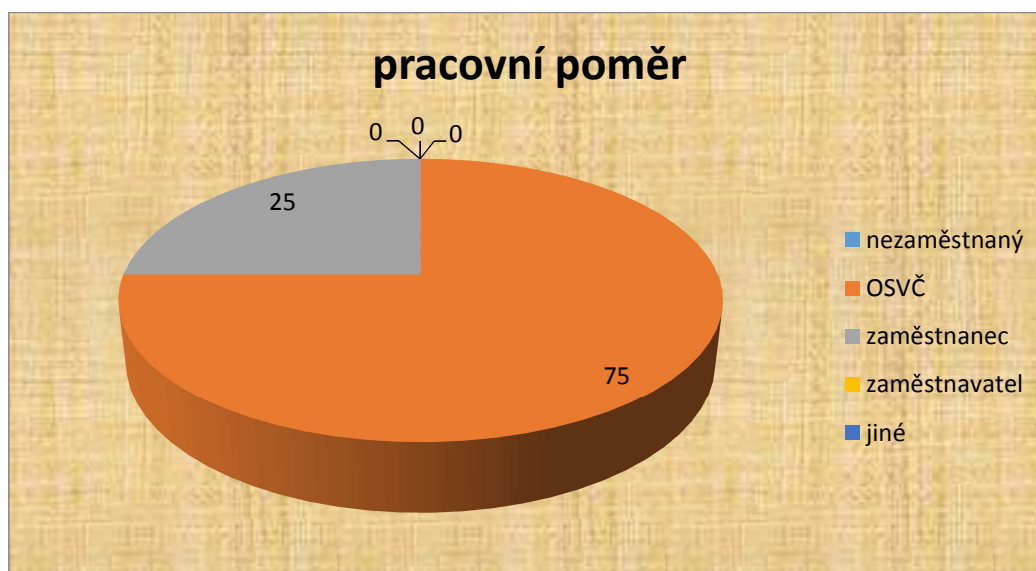
Tabulka 44: Nejvyšší ukončené vzdělání absolventa

nejvyšší ukončené vzdělání	absolutní četnost	relativní četnost [%]
základní vzdělání	0	0
střední vzdělání s výučním listem	32	80
střední vzdělání s maturitní zkouškou – SOŠ, SŠ	5	12,5
střední vzdělání s maturitní zkouškou - Gymnázium	1	2,5
vyšší odborné vzdělání - VOŠ	1	2,5
vysokoškolské vzdělání	1	2,5
jiné	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkem 80 % absolventů je středního vzdělání s výučním listem.

Otázka č. 3 : V jakém pracovním poměru se nyní nacházíte?

Obrázek 21: Znázornění pracovního poměru absolventů dalšího vzdělávání oboru Tesař a

Truhlář znázorněné v procentech

Z výsledků vyplývá, že 75 % absolventů dalšího vzdělávání je samostatně výdělečně činná.

Otázka č. 4 :Domníváte se, že je pro absolventy rekvalifikací dostatek pracovních míst?

Tabulka 45: *zaměstnatelnost absolventů rekvalifikací*

zaměstnatelnost absolventů rekvalifikací	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	20	50
spíše ano	0	0
nevím	14	35
ne	6	15
spíše ne	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Z výsledků vyplývá, že 50 % absolventů se domnívá, že je pro ně dostatek pracovních míst po absolvování vzdělávání.

Otázka č. 5: Kdo financoval Vaše vzdělávání?

Tabulka 46: *Financování vzdělávání*

možnosti financování	absolutní četnost	relativní četnost [%]
v plné výši účastník vzdělávání	33	82,5
v plné výši zaměstnavatel	6	15
v plné výši Úřad práce	1	2,5
financováno z projektu	0	0
kombinace předchozích	0	0
jiná možnost	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

82,5 % absolventů si hradila kurz sama.

Otázka č. 6: Měl jste podporu ve studiu ze strany zaměstnavatele?

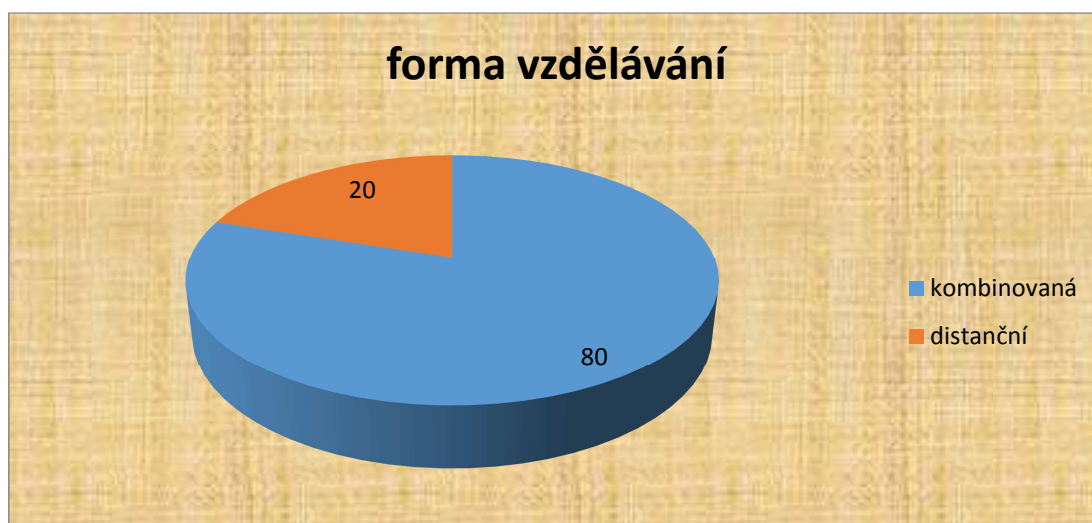
Tabulka 47: Podpora ke studiu ze strany zaměstnavatele

podpora ve studiu od zaměstnavatele	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	4	10
spíše ano	10	25
spíše ne	11	27,5
ne	15	37,5
jiné	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Zaměstnavatelé jsou přímo odpovědní za prohlubování kvalifikace svých zaměstnanců, a proto je to oblast nejlepšího příkladu vztahu mezi kvalitou a efektivitou.

Otázka č. 7: Jaké formy výuky jste se zúčastnil?

Obrázek 22: Znárodnění absolvované formy vzdělávání vyjádřené v procentech

Dospělí se středním vzděláním s výučním listem přistupují k distančnímu vzdělávání kladně, 20 % preferují distanční výuku prostřednictvím podpory eLearningu.

Otázka č. 8: Jakého oboru profesní kvalifikace jste se zúčastnil?

Tabulka 48: Obor profesní kvalifikace

obory profesních kvalifikací	absolutní četnost	relativní četnost [%]
truhlář	20	50
tesař	20	50
celkem	100	100

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 9: Měl jste pracovní zkušenosti v oboru, který jste studoval?

Obrázek 23: Znárodnění pracovních zkušeností ve vystudovaném oboru vyjádřené v procentech.

Celkem 50 % respondentů již nějaké zkušenosti měla s příslušnou profesní odborností.

Otázka č. 10: Vykonáváte profesi, na kterou jste se rekvalifikoval?

Tabulka 49: Výkon profese po absolvování kurzu

založení či rozšíření živnosti	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	39	97,5
ne	1	2,5
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

V současné době pracuje v oboru 97,5 % absolventů, kterým se podařilo zapracovat, protože měli dřívější zkušenosti.

Otázka č. 11 : Bylo pro Vás jednoduché začít pracovat v profesi tesař a truhlář, na kterou jste se rekvalifikoval?

Obrázek 24: Znárodnění těžkostí v profesních začátcích vyjádřené v procentech.

Pro 87,5 % absolventů oboru tesař a truhlář nebyl problém začít pracovat v nové profesi.

Otázka č. 12: Zajistil jste si rekvalifikační rozvoj vlastní pozice v zaměstnání?

Tabulka 50: Rozvoj vlastní pozice v zaměstnání prostřednictvím rekvalifikace

zajištění rozvoje vlastní pozice v zaměstnání	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	20	50
nevím	6	15
ne	14	35
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Většině absolventů zajistil kurz rozvoj pozice v zaměstnání.

Otázka č. 13: Je podle Vás absolvent rekvalifikačního kurzu ohodnocen v zaměstnání stejně jako absolvent počátečního vzdělávání?

Tabulka 51: *Ohodnocení absolventů rekvalifikací*

odpovídající ohodnocení absolventů rekvalifikací	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	20	50
spíše ano	0	0
nevím	6	15
ne	14	35
spíše ne	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkově 50 % absolventů oboru tesař a truhlář se domnívá, že absolvent rekvalifikací není dostatečně ohodnocen.

Otázka č. 14: Jaké znalosti, či dovednosti jste potřeboval spíše doplnit?

Tabulka 52: *Potřeba doplnění znalostí a dovedností*

možnosti doplnění znalostí a dovedností	absolutní četnost	relativní četnost [%]
teoretické	8	20
praktické	4	10
kombinace předchozích typů	28	70
jiné	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkem 70 % absolventů potřebovalo doplnit kombinaci profesních znalostí a dovedností.

Otázka č. 15: Jaké studijní materiály jste v kurzu upřednostnil?

Tabulka 53: *Preference studijních materiálů*

typy studijních materiálů	absolutní četnost	relativní četnost [%]
tištěné	5	12,5
elektronické	10	25
interaktivní	0	0
kombinace předchozích typů	25	62,5
jiné	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkem 62,5 % dotazovaných absolventů oboru tesař a truhlář vyhovovala kombinace tištěných a elektronických materiálů.

Otázka č. 16 : Vyhovovaly Vám studijní materiály?

Tabulka 54: *Zhodnocení studijních materiálů*

kladné hodnocení studijních materiálů	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	20	50
spíše ano	20	50
spíše ne	0	0
ne	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Po stránce zajištění kurzu odbornou literaturou a pracovním materiálem nebyly vneseny žádné námítky.

Otázka č. 17: Jsou pro Vás praktické profesní dovednosti nabyté v kurzu dostačující?

Tabulka 55: *Dostatečnost nabytých dovedností?*

dostatečnost nabytých dovedností	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	20	50
spíše ano	20	50
spíše ne	0	0
ne	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Nabyté profesní dovednosti byly dostačující.

Otázka č. 18: Jsou pro Vás teoretické profesní znalosti nabyté v kurzu dostačující?

Tabulka 56: *Dostatečnost nabytých vědomostí*

dostatečnost nabytých vědomostí?	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	20	50
spíše ano	20	50
spíše ne	0	0
ne	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Nabyté profesní znalosti byly dostačující.

Otázka č. 19: Které z metod aplikované ve výuce odborných předmětů Vám nejvíce vyhovovaly?

Tabulka 57: *Spokojenost s metodami výuky*

spokojenost s metodami výuky	absolutní četnost	relativní četnost [%]
vyprávění, vysvětlování, přednáška, rozhovor	10	25
předvádění, pozorování, instruktáž	14	35
napodobování, vytváření dovedností	6	15
diskuze	3	7,5
výuka podporovaná počítačem	7	17,5
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 20: Našlo by se něco, co ve výuce scházelo, bylo zbytečné, nebo Vám vadilo?

Tabulka 58: *Celková spokojenost*

spokojenost s kurzem	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	0	0
ne	16	40
spíše ne	24	60
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 21: Zhodnotil byste zpětně organizaci kurzu a přístup lektorů kladně?

Tabulka 59: Zpětné zhodnocení kurzu

spokojenost s organizací kurzu	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	24	60
spíše ano	15	37,5
ne	0	0
spíše ne	1	2,5
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Z odpovědí oslovených absolventů rekvalifikačních kurzů jednoznačně vyplývá kladné hodnocení kurzu a převládá optimistický přístup.

Otázka č. 22: Byla Vámi zvolená profese, profesní a závěrečné zkoušky náročné?

Tabulka 60: Náročnost zvolené profese a zkoušek

náročnost zvolené profese a zkoušek	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	1	2,5
ne	0	0
spíše ne	39	97,5
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Absolventi se shodli, že nároková efektivnost, která je dána úsilím vynaloženým na dosažení efektu učení byla přiměřená.

Otázka č. 23 : Budete mít nadále zájem o prohlubování znalostí v tomto oboru?

Tabulka 61: *Zájem o prohlubování znalostí v oboru*

zájem o prohlubování znalostí v oboru	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	20	50
spíše ano	0	0
nevím	6	15
ne	14	35
spíše ne	0	0
celkem	40	100

Zdroj: vlastní šetření

Podle výsledků je viditelný zájem pro další zdokonalování u poloviny dotazovaných. Následující otázky zodpovídali jen 8 respondentů, tj. 20 %, kteří absolvovali distanční formu výuky.

Otázka č. 24: Jakého oboru distančního vzdělávání se účastníte?

Tabulka 62: *Účast v dřevozpracujících oborech profesních kvalifikací*

nabídka oborů	absolutní četnost	relativní četnost [%]
truhlář	4	50
tesař	4	50
celkem	8	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkem 50 % dotazovaných se rekvalifikuje na truhláře a dalších 50 % na tesaře.

Otázka č. 25: Byl jste schopný(á) si podle svých možností rozvrhnout pravidelné dávky učiva sám?

Tabulka 63: *Schopnost rozvržení učiva*

schopnost samostatného rozvržení učiva	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	7	93
spíše ne	1	7
ne	0	0
celkem	8	100

Zdroj: vlastní šetření

Důležitým aspektem úspěšného distančního studia je autoregulace studenta, tedy jeho schopnost řídit sám svoje učení.

Otázka č. 26: Byl jste schopný se vzdělávat individuálně s využitím multimédií?

Tabulka 64: *Schopnost individuální vzdělávání pomocí multimédií*

schopnost individuálního vzdělávání pomocí multimédií	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	6	75
spíše ne	0	0
ne	0	0
jiné	2	25
celkem	8	100

Zdroj: vlastní šetření

Celkově 75 % studentů bylo schopno vzdělávat se individuálně pomocí multimédií, ti co uvedli možnost jiné, spoléhali na pomoc nejbližších rodinných příslušníků a přátel.

Otázka č. 27: Měl jste zajištěn přístup k počítači a internetu?

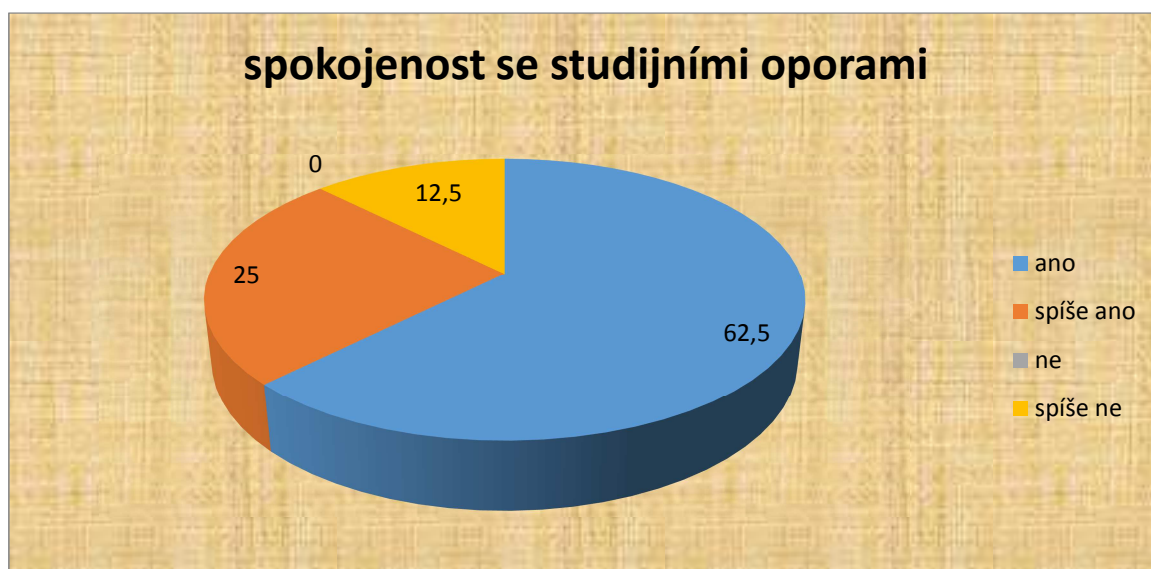
Tabulka 65: Dostupnost k informačním technologiím

dostupnost informačních technologií	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	8	100
spíše ano	0	0
spíše ne	0	0
ne	0	0
celkem	8	100

Zdroj: vlastní šetření

Všichni absolventi měli bezproblémový přístup k PC.

Otázka č. 28: Činilo Vám potíže ovládání elektronických studijních opor?

Obrázek 25: Znáznornění spokojenosti s elektronickými studijními oporami vyjádřené v procentech.

Celkem 62,5 % dotazovaných nemělo dřívější zkušenost s elektronickými studijními oporami, ale nečinilo jim to potíže.

5. 4 Výsledky práce k evaluačnímu dotazníku pro zaměstnavatele absolventů

Úplné znění dotazníku pro zaměstnavatele absolventů je uvedeno v (příloze č. 4, s. 148 - 150).

Zaměstnavatelé hodnotí množství a kvalitu znalostí a dovedností u absolventů dalšího vzdělávání.

Tabulka 66: *Návratnost dotazníků*

návratnost dotazníků	absolutní četnost	relativní četnost [%]
vrácené	5	83,3
nevrácené	1	16,7
návratnost dotazníků	6	100

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 1: Jsou Vaše zkušenosti s absolventy rekvalifikačních kurzů dobré?

Tabulka 67: *Spokojenost s absolventy rekvalifikačních kurzů*

Spokojenost zaměstnavatelů s absolventy rekvalifikačních kurzů	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	5	100
spíše ne	0	0
ne	0	0
celkem	5	100

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 2: Zaměstnáváte v současné době absolventy rekvalifikačních kurzů?

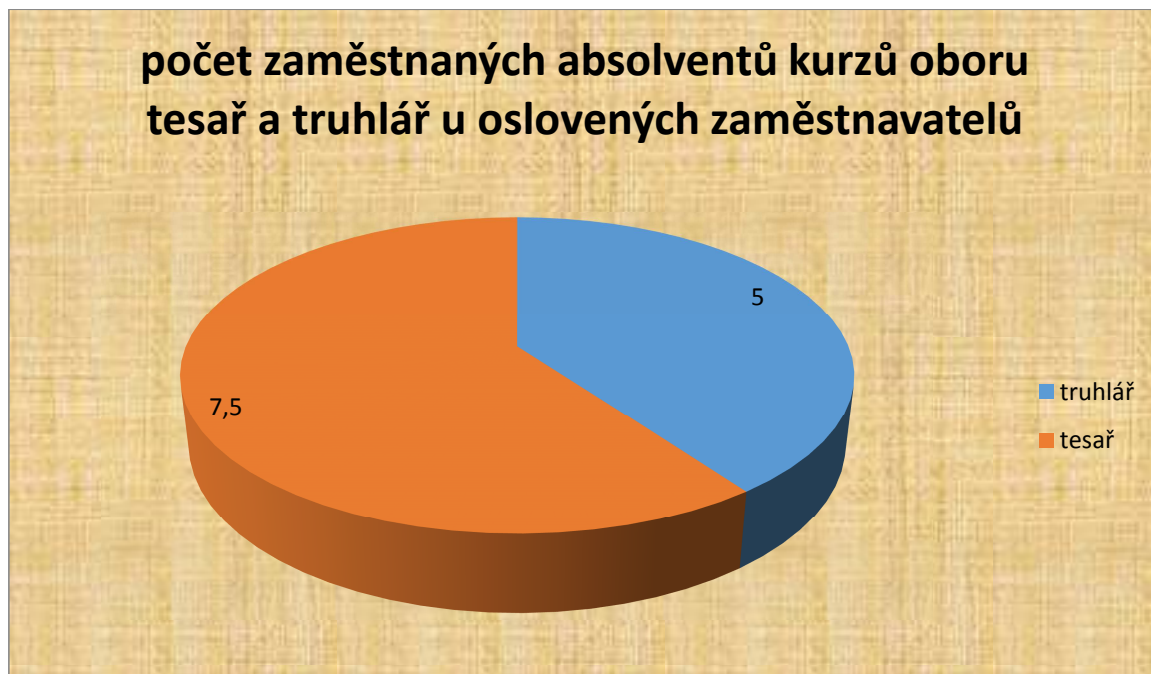
Tabulka 68: *Zaměstnanost absolventů rekvalifikačních kurzů*

zaměstnanost absolventů rekvalifikačních kurzů	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	5	100
spíše ano	0	0
ne	0	0
spíše ne	0	0
celkem	5	100

Zdroj: vlastní šetření

Absolventi, kteří pracovali u zaměstnavatele před započítáním rekvalifikace a během rekvalifikace, u něj zůstali i po ukončení rekvalifikace.

Otázka č. 3: Kolik absolventů oborů tesař a truhlář zaměstnáváte?

Obrázek 26: Znárodnění počtu zaměstnaných absolventů kurzů oborů tesař a truhlář vyjádřené v procentech

Z celkového počtu 40 absolventů oborů tesař a truhlář, je v zaměstnaneckém poměru u zaměstnavatelů firem, kteří odevzdali vyplněné dotazníky, 5 absolventů, což je 12,5 %.

Otázka č. 4: Jakého formy dalšího vzdělávání se Váš zaměstnanec zúčastnil?

Tabulka 69: Forma vzdělávání

forma vzdělávání	absolutní četnost	relativní četnost [%]
kombinovaná	5	100
distanční	0	0
celkem	5	100

Zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 5: Na jaké pracovní pozici se ve Vaší firmě absolvent rekvalifikace tesař či truhlář nachází?

Tabulka 70: Pracovní pozice absolventa

pracovní pozice absolventa	absolutní četnost	relativní četnost [%]
pomocný zaměstnanec	0	0
plnohodnotný zaměstnanec	5	100
celkem	5	100

Zdroj: vlastní šetření

Nejlepším modelem je, když se absolventi rekvalifikace budou nadále rozvíjet u stávajících zaměstnavatelů, u kterých pracovali po dobu studia.

Otázka č. 6: Co Vás vedlo k přihlášení Vašeho zaměstnance do rekvalifikačního kurzu?

Tabulka 71: Důvody zaměstnavatele k rekvalifikování zaměstnance

důvody k rekvalifikování zaměstnance	absolutní četnost	relativní četnost [%]
formalizování jeho vědomostí a dovedností	5	100
potřeba získání nových vědomostí	0	0
potřeba získání nových dovedností	0	0
kombinace předchozích	0	0%
celkem	5	100%

Zdroj: vlastní šetření

Profesní vzdělávání je rozšiřovací investicí, vedoucí ke zhodnocení lidského kapitálu, který je základem úspěchu každé firmy.

Otázka č. 7: Měl Váš zaměstnanec pracovní zkušenosti v oboru rekvalifikace, kterou absolvoval?

Tabulka 72: Pracovní zkušenosti v oboru u zaměstnanců - absolventů

pracovní zkušenosti v oboru u absolventů	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	5	100
spíše ano	0	0
ne	0	0
spíše ne	0	0
celkem	5	100

Zdroj: vlastní šetření

Všichni zaměstnanci měli zkušenosti v oboru.

Otázka č. 8: Jaké znalosti či dovednosti jste potřeboval u zaměstnance spíše doplnit?

Tabulka 73: Doplnění znalostí či dovedností

možnosti doplnění pracovních znalostí a dovedností	absolutní četnost	relativní četnost [%]
teoretické	5	100
praktické	0	0
celkem	5	100

Zdroj: vlastní šetření

Zaměstnanci potřebovali doplnit teoretické znalosti.

Otázka č. 9: Jsou podle Vás nabyté teoretické znalosti či praktické dovednosti dostačující?

Tabulka 74: Získané zkušenosti v oboru u zaměstnanců - absolventů

dostatečnost získaných zkušeností v oboru u zaměstnanců - absolventů	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	5	100
spíše ano	0	0
ne	0	0
spíše ne	0	0
celkem	5	100

Zdroj: vlastní šetření

Zaměstnavatelé potvrdili splnění produktivní efektivity, která je daná rozdílem mezi vstupním a výstupním stavem vzdělávaného zaměstnance, která byla předmětem studia.

Otázka č. 10: Napadají Vás jiné odborné vědomosti či dovednosti, na které by se měl kurz zaměřit?

Tabulka 75: Návrh zaměstnavatele na doplnění vědomostí a dovedností v kurzu

návrh zaměstnavatele na doplnění vědomostí a dovedností	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	0	0
ne	5	100
spíše ne	0	0
celkem	5	100

Zdroj: vlastní šetření

Zaměstnavatelé neuváděli žádný návrh na doplnění.

Otázka č. 11 : Ohodnocujete finančně stejně absolventy počátečního vzdělávání a rekvalifikací?

Tabulka 76: *Ohodnocení zaměstnanců*

možnosti stejného hodnocení absolventů počátečního vzdělávání a rekvalifikací	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	0	0
spíše ano	0	0
ne	0	0
spíše ne	0	0
jiné	5	100
celkem	5	100

Zdroj: vlastní šetření

V ČR omezují rozvoj řemesel podnikatelé v této sféře, neboť ne vždy dokáží správně finančně ohodnotit daného odborníka.

Otázka č. 12 : Zaměstnal byste po svých zkušenostech dalšího absolventa rekvalifikací?

Tabulka 77: *Zaměstnatelnost absolventů*

zaměstnatelnost absolventů	absolutní četnost	relativní četnost [%]
ano	5	100
spíše ano	0	0
ne	0	0
spíše ne	0	0
celkem	5	100

Zdroj: vlastní šetření

Je potěšující, že podnikatelé zaměstnávají i zaměstnance, kteří nemají úplné odborné vzdělání, ale prošli rekvalifikačním kurzem.

6. DISKUZE A HODNOCENÍ DOSAŽENÍ VÝSLEDKŮ ŘEŠENÍ PRÁCE

6.1 Výsledky vstupního dotazníku

Z výsledků vstupního dotazníku vyplývá (tab. 7, s. 67), že většina zájemců o další vzdělávání je v zaměstnaneckém poměru profese tesař a truhlář a samostatně výdělečně činná v těchto oborech, že téměř všichni jsou připraveni se plně podílet na financování dalšího vzdělávání (tab. 9, s. 68). Někteří zájemci se pro rekvalifikaci rozhodli na základě předběžného příslibu zaměstnavatele, že uchazeče (absolventa) zaměstná, získali teoretické a praktické poznatky pro výkon nové pracovní činnosti. Někteří uchazeči se pro rekvalifikaci rozhodli s podnikatelským záměrem po ukončení rekvalifikace a zahájení samostatné výdělečné činnosti (tab. 15, s. 72). Důvod vzdělávání je uváděn jako rychlé zastarávání informací v rámci nových technologií, udržení kroku s dobou a s tím spojená potřeba aktualizace a formalizace znalostí (obr. 16, s. 73). Většina respondentů již nějaké zkušenosti měla, jako zaměstnanci u firem zabývajících se příslušnou činností. Pozitivum u přicházejících zájemců o kurz profesí tesař a truhlář, kteří se řemeslu naučili informálním učením, nebo učením se ze zkušenosti, může být to, že je jejich učení spojené s reálnými situacemi a problémy. To vede k lepšímu zvládnutí dalších možných problémů a k odborným profesním kompetencím. Takto naučené umožňuje rychlé reakce na aktuální události. Nevýhodou takto naučeného je náchylnost k omylům a malá systematičnost, předsudky a vliv špatných zkušeností. Respondenti, kteří potřebují doplnit teoretické znalosti v oboru, řadu let pracují a potřebují svoje dovednosti formalizovat. Ti, co upřednostňují potřebu praktických dovedností, mají v oboru vzdělání, ale doposud pracovali v jiném oboru, ti co preferovali kombinaci předchozích možností, mají buď vzdělání v jiném oboru, nebo jsou nezaměstnaní (tab. 17, s. 73). Je zřejmé, že respondentům s vlastním studijním tempem, nebo těm, kterým zaměstnavatel nepovolil studijní volno na páteční vyučování, by vyhovovala distanční forma a pro zájemce upřednostňující víkendovou výuku, by byla vhodnější kombinovaná forma výuky (tab. 18, s. 74; tab. 21, s. 75; tab. 22, 23 s. 76). Více než polovině dotazovaných vyhovuje kombinace tištěných a elektronických materiálů (tab. 19, s. 74). Čím delší časový odstup od posledního roku školního studia, tím víc se může zdát zájemcům distanční studium náročnější (tab. 20, s. 75). Distanční forma studia může být nevhodná pro určité typy studujících, čím vyšší dosažený stupeň vzdělání, tím snadnější je přístup k individuálním formám vzdělávání.

Dosažené vzdělání ovlivňuje chápání eLearningu. 53,3 % zájemců o distanční formu studia se cítí být připraveni vzdělávat se individuálně pomocí multimédií (tab. 25, s. 77).

6. 2 Výsledky z dotazníku pro studující

Z výsledků dotazníku pro studující oboru tesař a truhlář vyplývá, že formy vzdělávání (tab. 32, s. 82), které byly doporučeny pro konkrétní zájemce vzdělávací organizací, hodnocené v dotazníkovém šetření studenty, byly zvoleny správně (tab. 35, s. 84; tab. 36, s. 85; tab. 37, s. 85; tab. 38, s. 86; tab. 39, s. 86; tab. 41, s. 87). Kombinovaná forma se osvědčila jako nejvhodnější pro zájemce o vzdělávání, kteří v oboru tesař nebo truhlář řadu let pracují, mají vědomosti i zkušenosti, chybí jim jen jejich formalizování a mají příznivé podmínky pro docházku do vzdělávací instituce a doplňují si jen ty vědomosti a dovednosti, které se u těchto dřevozpracujících oborů liší (obr. 18, s. 83). Účastníci distanční formy studia bez dřívějších zkušeností v oboru jsou v podobné situaci jako žáci, kteří přicházejí ze základních škol a učí se novému řemeslu. Během kurzu profesní kvalifikace nelze zvládnout komplexní výukou obor tak, aby byl účastník proškolen a připraven využívat svých nabytých zkušeností k výkonu daného řemesla. Z toho vyplývá, že největší předpoklady k získání potřebných kvalifikací mají žadatelé z příbuzných oborů a žadatelé, kteří jsou v zaměstnaneckém poměru u firem, zabývajících se příslušným oborem. Studenti kombinované formy nemají problém s docházkou do vzdělávací instituce (tab. 37, s. 85). Studenti distanční formy nemají problémy s dodržением termínů stanovených pro odevzdání úkolů nebo splnění testů, protože využívají průvodce studiem a studijní návod (tab. 38, s. 86). Distanční formu jako nejvhodnější pro získání výučního listu označili jedinci, kteří v oboru řadu let pracují, třeba na pozici pomocníka a chtěli si svoji odbornost jen formalizovat (obr. 18, s. 83). Účastníci distanční formy oboru tesař a truhlář s vyučením v příbuzném oboru měli částečné problémy v praktických dovednostech, museli projevovat zvýšené úsilí a zajistit si praxi. Během této formy studia rekvalifikace nelze zvládnout komplexní výukou podporovanou eLearningovými technologiemi obor tak, aby byl účastník bez dřívějších zkušeností připraven využívat poznatky z multimediálních souborů s názornými ukázkami správného provádění praktických činností k výkonu daného řemesla. Účastníci oboru tesař a truhlář, bez dřívějších zkušeností v oboru, budou ve stejné situaci, jako žáci přicházející ze základních škol učící se novému řemeslu, navíc

s absencí praktické výuky (na rozdíl od kombinované formy). Pokud jejich rekvalifikace nebude mít návaznost na konkrétní pracovní zařazení, vedené odborníkem, nezačnou tito účastníci samostatně pracovat v daném oboru.

6. 3 Výsledky z evaluačního dotazníku pro absolventy

Z výsledků evaluačního dotazníku absolventů vyplývá, že u absolventů, kteří získali rekvalifikaci o oboru, o kterém nic dříve nevěděli, musí mít tato rekvalifikace návaznost na praxi u zaměstnavatele (tab. 48, s. 92; obr. 24, s. 93). Po uplynutí delšího odstupu od ukončení rekvalifikace se pro nedostatek praxe, profesních dovedností, pracovních návyků, neznalost materiálů a zpracovatelských technologií v oboru, které získávají postupným studiem a praxí se už v daném oboru nedokáží realizovat. Důvod je ve velkém rozsahu tesařského a truhlářského řemesla. Výrazně lépe uspěli Ti, kteří vykonávají truhlářské a tesařské povolání, nebo je jejich vzdělání v příbuzných stavebních oborech (tab. 59, s. 98). Formy vzdělávání, které byly doporučeny pro konkrétní zájemce vzdělávací organizací, byly z pohledu účastníků zvoleny správně (tab. 57, s. 97). Formy a metody vzdělávání a vzdělávací organizace patří k elementárním prvkům vedoucím k efektivitě vzdělávání. Absolventi kurzů mají před sebou těžkou cestu k tomu, aby se díky svému zájmu a vytrvalosti stali mistry svého řemesla. Z odpovědí oslovených účastníků rekvalifikačních kurzů jednoznačně vyplývá kladné hodnocení kurzu a převládá optimistický přístup ohledně uplatnění po ukončení studijního období (tab. 54, 55, s. 95-96; tab. 58, s. 97). Podle výsledků je u 50 % absolventů viditelný zájem pro další zdokonalování (tab. 60, s. 98). Po stránce zajištění kurzu odbornou literaturou a pracovním materiálem nebyly vzneseny žádné námítky (tab. 53, s. 95; obr. 25, s. 101).

6. 4 Výsledky z dotazníku pro zaměstnavatele absolventů

Z výsledků evaluačního dotazníku zaměstnavatelů absolventů oboru tesař a truhlář vyplývá, že pro úplné dotvoření komplexního obrazu, je zapotřebí doplnit informace získané od zájemců o kurzy, účastníků kurzů, absolventů kurzů, rovněž zástupci subjektů, pro které se někteří vyškolení pracovníci rekvalifikovali, tedy z řad zaměstnavatelů podnikatelské sféry. Zodpovězení několika jednoduchých otázek mělo zjistit hlavně názor, jaký všeobecně panuje mezi těmito subjekty o rekvalifikačních kurzech, co si myslí o kvalitě vzdělání jejich zaměstnanců, kam zaměřit směr

vzdělávání a získávání odbornosti. Zaměstnavatelé si musí uvědomit, že žádná vzdělávací instituce neudělá ze studujícího během pár měsíců mistra ve svém oboru. I žáci, kteří absolvují tříletý učební obor truhlář nebo tesař a vyučí se, se stávají profesionály v pravém slova smyslu až po několika letech svědomité praxe. Zvlášť v oborech tesař a truhlář je nutné na sobě stále pracovat. Je zapotřebí neustále sledovat rozvíjející se nové technologie a materiály a zajímat se o inovace a trendy navazujících profesí klempíř a pokrývač. Výuční list sám o sobě nestačí, je nutné, aby absolvent svou prací a svým výkonem přesvědčil zaměstnavatele, že je pro spolupracovníky plnohodnotným kolegou. Je tedy jasné, že rekvalifikace mohou být nápomocny ke změnám pracovního prostředí a díky profesním kvalifikacím se postupem času mohou lidé se zájmem o obor stát plně kvalifikovanými pracovníky. Zaměstnavatelé uznávají plnohodnotnost rekvalifikačního vzdělávání (tab. 68, s. 102; tab. 72, s. 105; tab. 75, s. 106). Někteří zaměstnavatelé vidí problém rekvalifikačních kurzů oborů tesař a truhlář v tom, že se do nich zapojují kromě školských organizací i organizace, které nepatří do školského systému vzdělávání dospělých, tam může nastat problém s kvalitou vzdělávání u těchto oborů.

I (Beneš, 2014) potvrzuje, že výsledky učení ve vzdělávacích organizacích nejsou vždy okamžitě pozorovatelné, někdy se naučené nemusí projevit vůbec. Situace učení se ve vzdělávacích organizacích se nekryje se situací kontroly výsledků učení a často je také jiná, než reálná situace při použití naučeného. Použití naučeného v praxi znamená vlastně další proces učení, který se pedagogicky podporuje velmi těžko. Každý vzdělávající se dospělý musí mít tzv. měkké dovednosti, jako jsou sebekompetence, vyjadřující schopnost reflektovat vlastní jednání, učit se, rozvíjet se ve vlastní režii, které nejsou předmětem této práce. Ani učení z praxe a od expertů nás nemůže připravit na všechny nepředvídatelné situace.

Lze se ztotožnit s názorem (Nenadála, 2005), že vzdělávání a rozvoj zaměstnanců jsou stále častějším tématem k diskusím a nejvýznamnější podnikovou investicí do vzdělávání a výchovy zaměstnanců ve prospěch podniku.

Na základě dosažených výsledků lze konstatovat, že střední školy mohou přispět k řešení problému profesního růstu oborů tesař a truhlář a předcházet nezaměstnanosti. Je vhodné se zaměřit na oblasti vzdělávání, které jsou klíčové a podléhají pravidelnému a častému měření efektivnosti.

7. METODIKA ŘEŠENÍ TRENDŮ DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ OBORŮ TESAŘ A TRUHLÁŘ

Seznam metodiky řešení profesního růstu u měřené školy (příloha č. 5, s. 151 - 153)

Provedená dotazníková šetření objasňují aplikaci trendů, které byly předmětem práce, ve vzdělávání dospělých v oborech tesař a truhlář v praxi u hodnocené školy. Na základě těchto výsledků a závěrů celého dotazníkového šetření je možné navrhnout metodiku, která pomůže ostatním vzdělávacím institucím zajistit efektivnost při aplikaci trendů pro konkrétní zájemce vzdělávacích činností.

Střední odborné školy mohou zajistit dostatečnou odbornost výuky a tím přispět k řešení problému profesního růstu a předcházet nezaměstnanosti. Rekvalifikační kurzy nemají za cíl nahradit odborné střední vzdělání formou krátkého kurzu, ale zvýšit uplatnění zájemců o práci na trhu práce. Absolventi těchto kurzů jsou schopni si práci v daném oboru najít a praxí se vypracovat až na mistra ve svém řemesle, ovšem jen na základě vlastního zvýšeného úsilí. Kurzy jsou sice krátké s velkým množstvím informací a v odborném výcviku jde prakticky jen o seznámení se základními činnostmi, ale ani u studujících v počátečním vzdělávání nemáme po třech letech záruku kvality, a toho, že u oboru setrvají.

Má význam zabývat se trendy ve vzdělávání dospělých dřevozpracujících oborů u rekvalifikačních kurzů v podmínkách středních odborných škol i vzhledem k tomu, že tyto trendy napomáhají velkému procentu dospělých v dalším profesním vzdělávání.

Řešením profesního růstu může být pro čerstvé absolventy středních škol možnost rekvalifikace jako atraktivní, díky možnosti bližšího seznámení se s pracovním prostředím a možnosti osvojit si pracovní návyky v praxi.

Klíčovými oblastmi ve vzdělávání jsou oblast kvality, studentů, hodnocení a kontroly. Pokud si položíme otázku, jestli je uplatňování trendů ve vzdělávání dřevozpracujících oborů přínosné, tak rozhodně. Zavedením trendů v systému dalšího profesního vzdělávání dospělých u oborů tesař a truhlář, se zcela určitě zvýší zájem o vzdělávání se v těchto oborech v počátečním i dalším vzdělávání. S ubývajícím počtem žáků hlásících se na obor truhlář a tesař v tříletém učebním poměru je pořádání rekvalifikačních kurzů obohacené trendy, jednou z možností, jak uplatnit školní materiální i výchovný

potencionál s neopomenutelným finančním efektem. Výsledkem může být rozvoj a zdokonalování kurzů. Souhrnně lze říci, že všechny investice do vzdělávání u oborů tesař a truhlář se budou v dlouhodobém horizontu vracet v podobě vyššího zájmu o vzdělávání v těchto oborech. Distanční i kombinované vzdělávání je vnímáno jako zapamatovatelnější forma předávání informací. Protože jak je známo, student si zapamatuje více informací, pokud je vnímá více smysly. Dospělí přistupují k distančnímu vzdělávání kladně, preferují metody eLearningu. Distanční vzdělávání není vhodné pro všechny typy odborných předmětů, ale i tento handicap lze vyrovnat častou přítomností lektora na komunikátoru, či pořádáním konzultací. Distanční vzdělávání studentům nejen pomáhá v rozvoji technických dovedností, schopnosti plánovat a třídit materiál a v umění rozhodovat se. Vyhneme se tím jednotvárnosti a suchopárnosti. Zásada aktivity, uvědomělosti, názornosti, přiměřenosti, trvalosti a soustavnosti je u kombinovaného i distančního vzdělávání dodržena.

7. 1 Trendy dalšího vzdělávání dřevozpracujících oborů v profesích truhlář a tesař

Trendy ve vzdělávání dospělých lze chápat jako změny a vývoj situace v sociálním systému vzdělávání dospělých.

Lze souhlasit s (Benešem, 2014), že trendem ve vzdělávání dospělých oborů tesař a truhlář je nutnost neustálého učení se, sebeorganizace, učení se v týmu, hledání rozvojových možností, hledání vlastního stylu a metod, programy šité na míru, chápání dalšího vzdělávání jako služeb. Vzdělávání dospělých umožňuje každému dospělému, který si to přeje, učit se za libovolným účelem, libovolné obsahy. Trendem je snaha o modulární programy realizované v kratších kurzech, které nahrazují jednotné kurikulum vzdělávání dospělých. Trendem je nutnost rozvíjet různé formy kooperace organizací ve vzdělávání dospělých. V kurzech „šitých na míru“ je účelem vzdělávání uspokojovat vzdělávací potřeby dospělých jako jednotlivců. Trendem je nové pojetí učení se a didaktiky, kdy se místo učení přesunuje z učeben tam, kde problémy vznikají, tedy hlavně na pracoviště. Za další trend u profesních kvalifikací můžeme považovat vzdělávací program v kombinované formě u stavebních oborů, kde je v programu zařazeno několik bloků se zaměřením na úspory energií při použití různých stavebních materiálů, zateplovacích technologií fasád a střech, v kombinaci s použitím variabilních typů oken a dveří. Proto lze tento program zároveň označit jako program „trendový“ s komponentou ŽP.

Lze souhlasit s (Benešem, 2014), že trendem je také využívání informačních a komunikačních technologií ve výuce. I přes negativní aspekty, jako je nemožnost ověření platnosti a správnosti údajů, se informačním kanálem stává internet.

8. ZÁVĚR

Diplomová práce identifikuje trendy ve vzdělávání dřevozpracujících oborů **tesař** a **truhlář** a objasňuje je prostřednictvím dvou forem vzdělávání kombinované a distanční.

Pro zvýraznění odlišností ve způsobech získání dovedností a znalostí v dalším vzdělání v oborech truhlář a tesař oproti způsobům získávání dovedností a znalostí v klasickém, počátečním vzdělávání u oborů tesař a truhlář je třeba zdůraznit to, že kombinované a distanční vzdělávání s podporou eLearningu je zaměřeno na prohlubování práce v počítačových programech TURBOCAD, práce na CNC tříosém a pětiosém stroji, které jsou v počátečním vzdělávání oborů tesař a truhlář nedostačující, kvůli časovému limitu rozvrhu a mnohdy nedostatečnému vybavení škol. Prohlubování odborných profesních znalostí v dalším vzdělávání oborů tesař a truhlář je efektivnější, protože veškerý čas se věnuje odbornému prohlubování znalostí a dovedností, odpadají všeobecně vzdělávací předměty. Efektivnost jakékoliv formy odborného výcviku bude tím vyšší, čím více si školený odnese profesních vědomostí a dovedností uplatnitelných ve svém řemesle.

Dotazníková šetření jsou prováděná mezi zájemci o vzdělávání v oborech tesař a truhlář, účastníky vzdělávání, absolventy vzdělávání a jejich zaměstnavateli.

Doporučení optimální formy vzdělávání závisí na mnoha důležitých aspektech a rozlišení. Je to vzdělávací instituce, která by měla v úvodu zájemce o vzdělávání diagnostikovat, a na základě zjištěných skutečností nabídnout optimální formu vzdělávání a podpořit ji informačními technologiemi. Zásadní význam pro volbu formy vzdělávání má krom praktických, či teoretických zkušeností v zamýšleném oboru studia i osobnostní bariéra vyjádřena „obavou ze selhání“ a situační překážky.

Některé obory však vyžadují znalosti a předpoklady, které jim základní školství neposkytuje, proto jsou středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaní zájemci ve výhodě, zvláště u eLearningové formy studia. Velkou výhodou na straně druhé, může být při získávání dovedností u zájemců se základním vzděláním manuální zručnost, na kterou lze navázat ve výuce, která bývá u některých absolventů středních a vysokých škol menší.

Informační a komunikační technologie nás doprovází na každém kroku a ovlivňují náš každodenní život. Moderní vzdělávání se bez technologie již neobejde a právě kombinace technologie a tradičního vzdělávání v podobě Blendet learningu je z pohledu práce spolu s distančním vzděláváním uplatnitelné pro širokou veřejnost.

Školská zařízení mohou totiž efektivněji propojit teorii s praxí, mají samostatná střediska CŽU a rekvalifikace mají zakomponovány v ŠVP, které průběžně systematicky vyhodnocují. Pokud zaměstnavatel chápe rozvoj svých pracovníků jako nástroj dalšího rozvoje lidského potenciálu a motivaci zaměstnanců,lepší se tak vnitropodniková komunikace a bude umocněn pocit sounáležitosti zaměstnance. O absolventy rekvalifikačních kurzů je v řadách podnikatelských subjektů zájem. Podnikatelé zaměstnávají i zaměstnance, kteří nemají úplné odborné vzdělání, ale prošli rekvalifikačním kurzem.

Zaměstnavatelé jsou přímo odpovědní za prohlubování kvalifikace svých zaměstnanců, a proto je to oblast nejlepšího příkladu vztahu mezi kvalitou a efektivitou.

Čím lépe bude vzdělávací instituce těmto činnostem rozumět, tím lépe je bude schopna realizovat. Nezbytnou součástí hodnotícího procesu je opakovaná kontrola prostřednictvím průběžných a evaluačních dotazníků. Nejen dospělí, ale i vzdělávací instituce by měli věnovat pozornost narůstajícím trendům ve vzdělávání oborů **tesař** a **truhlář** – kombinovanému a distančnímu vzdělávání a snažit se tomuto faktu přizpůsobit nejen obsah, ale i nabídku vzdělávání a zajistit její dostupnost. Distanční a kombinovaná forma vzdělávání obohacuje výuku a činí ji zajímavější, zkvalitňuje ji, motivuje potenciální studující a má celkový pozitivní dopad na výsledky dalšího vzdělávání. Kombinovaná a distanční forma studia u oborů tesař a truhlář je trend, který může zlepšit situaci ve vzdělávání dřevozpracujících oborů v naší zemi, protože předpokládá tvorbu kvalitních výukových opor, zájem a motivaci dospělých k sebevzdělávání.

Další vzdělávání oboru tesař a truhlář je třeba vnímat nikoliv izolovaně, ale v kontextu prostředí, které je tvořeno počátečním vzděláváním těchto oborů, které nastavuje základní vzdělanostní strukturu populace a otevírá tak možnosti dalšího vzdělávání. Současný svět práce je čím dál proměnlivější, technologický pokrok i demografické změny patří mezi faktory, které zvyšují význam dalšího profesního vzdělávání oborů tesař a truhlář. ČR prochází několik let procesem, který směřuje k lepšímu zhodnocení

odborných znalostí a dovedností oborů tesař a truhlář, nabytých v dospělém věku skrze uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Další vzdělávání oborů tesař a truhlář zahrnuje velmi široké spektrum aktivit, oproti počátečnímu vzdělávání nemá tak ostré hranice, a tím se od něj odlišuje. Vhodné formy dalšího vzdělávání oborů tesař a truhlář jsou výrazně podmíněny úrovní dosaženého formálního vzdělání. Největší část české populace má střední vzdělání a velká část, zejména starší generace jsou spíše jen vyučeni bez maturity. Další vzdělávání v oborech **tesař** a **truhlář** pro tuto skupinu, je třeba orientovat méně akademicky, více v zaměření na praxi a konkrétní odborné profesní dovednosti. Názory zaměstnavatelů na absolventy výučních oborů tesař a truhlář v počátečním vzdělávání vypovídají o tom, že aplikace nových poznatků oborů tesař a truhlář je významné, zvláště po zkušenostech s kvalitou práce některých.

Souhrn

Teoretická část diplomové práce se zabývá analýzou dostupné literatury, zabývající se trendy a vzděláváním dospělých.

V praktické části byl proveden výzkum formou vstupního dotazníku, dotazníku pro studující a evaluačního dotazníkového šetření pro absolventy a zaměstnavatele. Z dostupných čtyřiceti respondentů se 100 % zúčastnilo. Evaluačního dotazníku pro zaměstnavatele se zúčastnilo jen pět z šesti oslovených zaměstnavatelů absolventů. Celkové výsledky výzkumu by měly být potvrzením potřeby zavádět do výuky nové trendy v podobě inovativních vzdělávacích forem.

Summary

The theoretical part of my thesis includes the analysis of available literature dealing with trends and adult education.

The practical part of the research was done in the form of the initial, ongoing and evaluative questionnaire. From the available 40 respondents participated 100 %. 5 employers of graduates filled in the evaluative questionnaire. The overall results of the research should be the confirmation of the needs to introduce new trends in education in the form of innovative educational forms.

9. SEZNAM ZKRATEK

EU	Evropská Unie
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
CŽU	Celoživotní učení
RVP	Rámcový vzdělávací program
ŠVP	Školní vzdělávací program
DV	Další vzdělávání
NSK	Národní soustava kvalifikací
NATO	Severoatlantická aliance(North Atlantic Treaty Organization)
ICOLE	Mezinárodní vědecká konference celoživotního vzdělávání
ČSN	Chráněné označení českých technických norem
ISO	Mezinárodní organizace pro normalizaci (International Organization for Standardization)
ECVET	Evropský kreditní systém v odborném vzdělávání a odborné praxi (European credit systém in vocation education and training)
MENDELU	Mendelova univerzita v Brně
SŠŠŘ B-B	Střední škola stavebních řemesel Brno-Bosonohy
ICV	Institut celoživotního vzdělávání Mendelovy univerzity v Brně
ČR	Česká Republika
ISCED	Mezinárodní klasifikace vzdělání
RPN	Riziko daného problému
FMEA	Analýza možného výskytu a vlivu vad

10. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literatura:

BARTÁK, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Univerzita J. A. Komenského, 2007, ISBN 978-80-86723-34-1.

BARTOŇKOVÁ, H., ŠIMEK, D., *Andragogika*. 1. Vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. 65 s. ISBN 80-244-0394-3.

BENEŠ, M. *Andragogika*. Praha: Grada, 2008. 136s. ISBN 978-80-247-2580-2.

BENEŠ, M. *Andragogika*. 2.vyd. Praha: Grada, 2014. 176 s. ISBN 978-80-247-4824-5.

Bílá kniha. *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice*. MŠMT ČR Praha: ÚIV nakladatelství Tauris, 2001, 98 s., ISBN 80-211-0372-8.

DANIELOVÁ, L a kol. *Sborník z mezinárodní vědecké konference ICOLLE 2015*. Brno. Mendelova univerzita v Brně. 2015. 596 s. ISBN 978-80-7509-287-8.

EGER, L. *E-learning, evaluace e-larningu + případová studie z projektu Comenius*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2004. 74 s. ISBN 80-7043-265-9 .

FIALA, A.; HAVLÍČKOVÁ, P.; HALVA, M. Praktické zkušenosti s uplatňováním systémové FMEA. In *Jakost ' 2001*. Ostrava, ČR: Dům techniky Ostrava, 2002. s. F- 44 (s.) ISBN: 80-02-01423- 5.

HALAVÍN, I. 2012. *Atmosféra vztahů – školní klima dřevařských oborů na střední škole*. Diplomová práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, Ústav nábytku, designu a bydlení, Lesnická a dřevařská fakulta. 83 s.

HYHLÍK, F., NAKONEČNÝ, M. *Malá encyklopedie současné psychologie*. Praha: SPN, 1973. 288 s.

KALOUS, J., VESELÝ, A. *Vzdělávací politika České republiky v globálním kontextu*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2006. 181 s. ISBN 80-246-1261-5.

- KOLÁŘ, Z., VALIŠOVÁ, A. *Analýza vyučování*. 1. Vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 232 s. ISBN 978-80-247-2875-5.
- KOPECKÝ, K. *Metody tzv. Blended learningu*. *e-Pedagogium*, 2004, č. III., s. 55 - 59. ISSN 1213-7758.
- KOŠTÁL, J. 2013. *Vzdělávání dospělých v podmínkách středních odborných škol*. Bakalářská práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, Institut celoživotního vzdělávání. 77 s.
- KULICH, J.: *Situácie a trendy celoživotnej výchovy a celoživotného učenia na prelomu tisícročí*. In: *Vzdelávanie dospelých*. III. Ročník, 2, 1998, s. 11-24.
- MALACH, J. *Efektivní metody vzdělávání dospělých*. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2003. 72 s. ISBN 80-7042-946-1.
- MAŇÁK, J., ŠVEC, V. *Výukové metody*. Brno : PdF MU, 2003. ISNB 80-7315-039-5.
- MUŽÍK, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. 1. vyd. Praha: Codex Bohemia, 1999. 200 s. ISBN 80-85963-93-0.
- MUŽÍK, J. *Androdidaktika*. 2. vyd. Praha: ASPI Publishing, 2004. 146 s. Lidské zdroje. ISBN 80-7357-045-9.
- MUŽÍK, J. *Didaktika profesního vzdělávání dospělých*. Plzeň: Fraus, 2005. 202 s. ISBN 80-7238-220-9.
- NENADÁL, J. *Měření v systémech managementu jakosti*. Praha. Management Press. 2004. 2 vydání. 326 s. ISBN: 80-7261-110-0.
- NENADÁL, J. a kolektiv autorů. *Metody měření a zlepšování spokojenosti zákazníků*. Národní informační středisko pro podporu jakosti. Praha. 2004. 97 s. ISBN: 80-02-01672-6.
- NENADÁL, J. a kolektiv autorů. *Jak zvýšit výkonnost organizací. Dům techniky Ostrava, spol. s. r. o. Ostrava. 2005. 204 s. ISBN: 80-02-01709-9.*
- PALÁN, Z., LANGER, T. *Základy andragogiky*. Praha: Univerzita J. A. Komenského 2008. ISBN 978-80-86723-58-7.

PALÁN, Z. *Lidské zdroje: Výkladový slovník*. Praha. Academia, 2002. 282 s. ISBN 80-200-0950-7.

PLURA, J. *Plánování a neustálé zlepšování jakosti*. Vyd.1. Praha: Computer Press, 2001, 244 s. ISBN 80-722-6543-1.

PLURA, J. *Plánování jakosti II* [online]. Vyd. 1. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, 2012, 172 s., 1 CD-ROM, ISBN 978-80-248-2588-5

ŘEZANKOVÁ, Hana. *Analýza dat z dotazníkových šetření*. 2. vydání. Praha:

Professional Publishing, 2010. 217 s. ISBN 978-80-7431-019-5.

NÁRODNÍ CENTRUM DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, *Sborník příspěvků z konference Distanční vzdělávání v České republice – současnost a budoucnost „Uplatnění distanční formy pro vzdělávání dospělých“* (2004), Praha, 342 s., ISBN 80-86302-02-4.

SVAZ PODNIKATELŮ VE STAVEBNICTVÍ A ÚRS PRAHA. *Vize českého stavebnictví do roku 2015*, 2007, s. 107.

ŠIMEK, D.: *Andragogika na pokraji vědy*. In: S-Obzor, 1995, 2 – 3, s. 97-99.

TELNAROVÁ, Z. *eLearning*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2003. 68s. ISBN 80-7042-874-0.

TESAŘOVÁ, D. -- MÁCHOVÁ, E. -- HLAVATÝ, J. *Inovativní kvalifikační rámec pro rozvoj ECVET - IQ pro ECVET*. Dřevařský magazín - Drevársky magazín. 2014. sv. 15, č. 12, s. 60--62. ISSN 1338-371X.

TOŠENOVSKÝ, J., NOSKIEVIČOVÁ, D: *Statistické metody pro zlepšování jakosti*. Ostrava. 2000. Montanex. 1. Vyd. s. 362. ISBN: 80-7225-040-X

VYCHOVÁ, H. *Vzdělávání dospělých ve vybraných zemích EU*. Praha: VÚPSV, 2008. 185 s. ISBN 978-80-7416-017-2.

ZOUNEK, J. *eLearning – jedna z podob učení v moderní společnosti*. Brno: Masarykova univerzita, 2009. 161 s. ISBN 978-80-21051-23-2.

ZLÁMALOVÁ, H. *Distanční vzdělávání a eLearning*. Praha: Univerzita J.A. Komenského, 2008. ISBN 978-80-86723-56-3

ZNEBEJÁNEK, F.: *Andragogika a podmínky jejího vývoje: konstruktivistický přístup*. In Šimek, D. (ed.) *Společnost a individuum na zlomu tisíciletí*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci, 1998, 480 – 483.

Internetové zdroje:

BRDIČKA, B. *Role internetu ve vzdělávání* [online]. 2003. [cit. 2015-09-25]

Dostupný z <http://it.pedf.cuni.cz/~bobr/role/>.

Koncepce státní informační politiky [pdf]. Praha: MŠMT ČR a MK ČR, 2000. [cit. 2015-10-21]. Dostupné z: <http://www.fi.muni.cz/~smid/sipvezv1.html>

Kvalita v dalším profesním vzdělávání. Vzdělávací program jako základní kategorie dalšího profesního vzdělávání (kolektiv autorů) [pdf]. Praha: Národní vzdělávací fond, 2008. [cit. 2016-03-04]. Dostupné <http://www.nvf.cz/>

Memorandum o celoživotním učení [pdf]. Lisabon: Evropská komise, 2001. Dostupné z: <http://www.nuov.cz/uploads/Periodika/ZPRAVODAJ/2001/ZP01PIIa.pdf>

RUTTENBUR, B., SPICKLER, G., LURIE, S. 2000. *eLearning: The Engine of the Knowledge Economy*. Published by Morgan keeganand Co., July 6. 2000, 109pp.

(1.1 MB). [online]

Dostupné na <http://www.masie.com/masie/researchreports/elearning0700nate2.pdf>. [cit. 2016-03-04].

Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání). [online]. Praha: Parlament ČR, MŠMT, 2007. [cit. 2016-01-16]. Dostupné z <http://www.msmt.cz/dokumenty/zakon-c-179-2006-sb-o-overovani-a-uznavani-vysledku-dalsiho-vzdelavani>

Zákon č. 435/2004Sb. §108 - zákon o zaměstnanosti. [online]. Parlament ČR, MPSV. 2004 [cit. 2015-10-22]. Dostupné z http://www.mpsv.cz/ppropo.php?ID=z435_2004_2

Zákon č.262/2006 Sb.,Zákoník práce. [online]. Praha: 2006. [cit. 2015-12-06]. Dostupné z http://www.mpsv.cz/ppropo.php?ID=z262_2006_6

Zákon č.561/2004 Sb.,o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. [cit. 2015-11-06]. Dostupné <http://www.msmt.cz/dokumenty/novy-skolsky-zakon>

Národní soustava kvalifikací: [online], [cit. 2016-03-05]. Dostupné<http://www.narodnikvalifikace.cz/vyber-kvalifikace/profesni-kvalifikace/skupiny-oboru-19>

DANIELOVÁ, L a kol. *Sborník z mezinárodní vědecké konference ICOLLE 2014.* Brno. Mendelova univerzita v Brně. 2014. [online], [cit. 2016-03-06]. Dostupné na <http://icv.mendelu.cz/veda-a-vyzkum/25493-konference-icolle>

Vzdělanost obyvatel ČR. Dostupné na: http://ciselnik.artega.cz/vzdelani_obyvatel_cr.php. [online], [cit. 2016-03-14].

Český statistický úřad. Dostupné na<http://chcipracovat.info/vzdelani-obyvatel-cr-se-rapidne-meni-meni-se-k-lepsimu-k-horsimu/>. [online], [cit. 2016-03-14].

Vzdělávací trendy. Deník, 2009. [online], [cit. 2016-03-14]. Dostupný z http://www.denik.cz/vzdelavani/vzdelavani_trendy20090112.html

Celoživotní vzdělávání je světovým trendem. [online], [cit. 2016-03-14]. Deník, 2009. Dostupné z http://www.denik.cz/vzdelavani/vzdelavani_celozivotni_uceni20090112.html

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020. [online].Dostupné na: http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie-2020_web.pdf [cit. 2016-03-22].

DV Monitor, šetření ÚNP. *Jak si stojíme v oblasti dalšího vzdělávání.* [online], [cit. 2016-03-22]. Dostupné na <http://www.dvmonitor.cz/vzdelavani-starsi-populace>

DV Monitor, šetření ÚNP. *Jak si stojíme v oblasti dalšího vzdělávání.* [online], [cit. 2016-03-22]. Dostupné na <http://www.dvmonitor.cz/vzdelavani-starsi-populace>

11. SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Nezaměstnanost absolventů oboru tesař, duben 2014.....	16
Tabulka 2: Nezaměstnanost absolventů oboru tesař, duben 2015.....	16
Tabulka 3: Nezaměstnanost absolventů oboru truhlář, duben 2014	17
Tabulka 4: Nezaměstnanost absolventů oboru truhlář, duben 2015	18
Vstupní dotazník	
Tabulka 5: návratnost dotazníků	66
Tabulka 6: Pohlaví respondentů.....	66
Tabulka 7: Pracovní poměr zájemců o další vzdělávání oboru tesař a truhlář.....	67
Tabulka 8: Podpora ke studiu ze strany zaměstnavatele	67
Tabulka 9: Financování vzdělávání	68
Tabulka 10: Zdroje informací o DV na SŠ stavebních řemesel.....	68
Tabulka 11: Oblast předchozí odbornosti respondenta dle resortů	69
Tabulka 12: Důvod účasti na DV a volby konkrétního oboru	70
Tabulka 13: Celoživotní učení jako předpoklad životního úspěchu	71
Tabulka 14: Rozvoj vlastní pozice v zaměstnání prostřednictvím rekvalifikace.....	71
Tabulka 15: Zájem o založení, či rozšíření živnosti po absolvování	72
Tabulka 16: Nejvyšší ukončené vzdělání respondenta	73
Tabulka 17: Potřeba doplnění znalostí a dovedností.....	73
Tabulka 18: Časové možnosti studia.....	74
Tabulka 19: Preference studijních materiálů.....	74
Tabulka 20: Doba od ukončení dosavadního vzdělání.....	75
Tabulka 21: Podmínky pro kombinovanou výuku	75
Tabulka 22: Způsob vzdělávání	76
Tabulka 23: Vyhovující forma výuky	76
Tabulka 24: Schopnost rozvržení učiva	77
Tabulka 25: Schopnost individuální vzdělávání pomocí multimédií.....	77
Tabulka 26: Dostupnost k informačním technologiím.....	78
Tabulka 27: Zkušenost s elektronickými studijními oporami	78
Dotazník pro studující	
Tabulka 28: návratnost dotazníků	79
Tabulka 29: Oblast odbornosti studenta dle resortů.....	80
Tabulka 30: Pracovní poměr studujících dalšího vzdělávání oboru tesař a truhlář.....	81
Tabulka 31: Podpora ve studiu ze strany zaměstnavatele	81
Tabulka 32: Vybraná forma výuky	82
Tabulka 33: Účast v dřevozpracujících oborech profesních kvalifikací.....	82
Tabulka 34: Důvod účasti na DV a volby konkrétního oboru	83
Tabulka 35: Postupné doplnění znalostí a dovedností	84
Tabulka 36: Spokojenost se studijními materiály	85
Tabulka 37: Termíny a čas pro prezenční výuku a tutoriály.....	85
Tabulka 38: Účast v dřevozpracujících oborech profesních kvalifikací.....	86
Tabulka 39: Spokojenost s rozvržením učiva	86
Tabulka 40: Spokojenost s individuálním vzděláváním pomocí multimédií	86
Tabulka 41: Dostupnost k informačním technologiím.....	87
Tabulka 42: Spokojenost s elektronickými studijními oporami.....	87

Evaluační dotazník pro absolventy

Tabulka 43: návratnost dotazníků	88
Tabulka 44: Nejvyšší ukončené vzdělání absolventa.....	89
Tabulka 45: zaměstnatelnost absolventů rekvalifikací.....	90
Tabulka 46: Financování vzdělávání	90
Tabulka 47: Podpora ke studiu ze strany zaměstnavatele	91
Tabulka 48: Obor profesní kvalifikace	92
Tabulka 49: Výkon profese po absolvování kurzu.....	92
Tabulka 50: Rozvoj vlastní pozice v zaměstnání prostřednictvím rekvalifikace	93
Tabulka 51: Ohodnocení absolventů rekvalifikací.....	94
Tabulka 52: Potřeba doplnění znalostí a dovedností.....	94
Tabulka 53: Preference studijních materiálů.....	95
Tabulka 54: Zhodnocení studijních materiálů.....	95
Tabulka 55: Dostatečnost nabytých dovedností?.....	96
Tabulka 56: Dostatečnost nabytých vědomostí.....	96
Tabulka 57: Spokojenost s metodami výuky	97
Tabulka 58: Celková spokojenost	97
Tabulka 59: Zpětné zhodnocení kurzu	98
Tabulka 60: Náročnost zvolené profese a zkoušek	98
Tabulka 61: Zájem o prohlubování znalostí v oboru	99
Tabulka 62: Účast v dřezpracujících oborech profesních kvalifikací	99
Tabulka 63: Schopnost rozvržení učiva.....	100
Tabulka 64: Schopnost individuální vzdělávání pomocí multimédií.....	100
Tabulka 65: Dostupnost k informačním technologiím.....	101

Evaluační dotazník pro zaměstnavatele

Tabulka 66: návratnost dotazníků	102
Tabulka 67: Spokojenost s absolventy rekvalifikačních kurzů	102
Tabulka 68: Zaměstnanost absolventů rekvalifikačních kurzů	102
Tabulka 69: Forma vzdělávání.....	103
Tabulka 70: Pracovní pozice absolventa.....	104
Tabulka 71: Důvody zaměstnavatele k rekvalifikování zaměstnance.....	104
Tabulka 72: Pracovní zkušenosti v oboru u zaměstnanců - absolventů.....	105
Tabulka 73: Doplnění znalostí či dovedností	105
Tabulka 74: Získané zkušenosti v oboru u zaměstnanců - absolventů.....	106
Tabulka 75: Návrh zaměstnavatele na doplnění vědomostí a dovedností v kurzu	106
Tabulka 76: Ohodnocení zaměstnanců	107
Tabulka 77: Zaměstnatelnost absolventů	107

12. SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Znázornění vývoje počtu žáků přicházejících do SŠ.....	10
Obrázek 2: Znázornění počtu žáků SŠ s výučním listem.....	10
Obrázek 3: Znázornění dalšího vzdělávání v ČR, vyjádřené v procentech.....	11
Obrázek 4: Znázornění vývoje vyučených studentů v počátečním vzdělávání u oborů tesař a truhlář na SŠSŘ Brno-Bosonohy	12
Obrázek 5: Schéma celoživotního učení	15
Obrázek 6: Znázornění míry nezaměstnanosti oboru tesař, znázorněné v procentech.....	17
Obrázek 7: Znázornění míry nezaměstnanosti oboru truhlář, znázorněné v procentech	18
Obrázek 8: Diagram strategických směrů ke zvyšování profesních znalostí a dovedností oborů tesař a truhlář.....	20
Obrázek 9: Znázornění nejvyššího ukončeného vzdělání obyvatel v ČR	23
Obrázek 10: Model klienta vzdělávání oborů tesař a truhlář (Nenadál, 2004)	44
Obrázek 11: Znázornění spokojenosti absolventů s kurzem (tabulky 56,57, 58, s. 96 - 97).....	46
Obrázek 12: Znázornění počtu oslovených zaměstnavatelů a vrácených, vyplněných dotazníků znázorněné v procentech	53
Obrázek 13: Znázornění upřednostněných metod výuky mezi klienty rekvalifikací oborů tesař a truhlář	64
Obrázek 14: Znázornění pracovního poměru respondentů znázorněné v procentech.....	67
Obrázek 15: Znázornění volby z nabídky dřevozpracujících oborů profesních kvalifikací zobrazené v procentech	70
Obrázek 16: Znázornění pracovních zkušeností ve vybraném oboru profesní kvalifikace znázorněné v procentech	72
Obrázek 17: Znázornění nejvyššího ukončeného vzdělání studenta znázorněné v procentech. .	79
Obrázek 18: Znázornění pracovní zkušenosti v oboru profesní kvalifikace vyjádřené v procentech	83
Obrázek 19: Znázornění vyhovujících studijních materiálů vyjádřené v procentech	84
Obrázek 20: Znázornění názoru na celoživotní vzdělávání jako předpokladu životního úspěchu znázorněné v procentech	88
Obrázek 21: Znázornění pracovního poměru absolventů dalšího vzdělávání oboru Tesař a	89
Obrázek 22: Znázornění absolvované formy vzdělávání vyjádřené v procentech.....	91
Obrázek 23: Znázornění pracovních zkušeností ve vystudovaném oboru vyjádřené v procentech.	92
Obrázek 24: Znázornění těžkostí v profesních začátcích vyjádřené v procentech.....	93
Obrázek 25: Znázornění spokojenosti s elektronickými studijními oporami vyjádřené v procentech.	101
Obrázek 26: Znázornění počtu zaměstnaných absolventů kurzů oborů tesař a truhlář vyjádřené v procentech	103
Obrázek 27: Studenti dalšího vzdělávání oboru truhlář	189
Obrázek 28: Studenti dalšího vzdělávání oboru tesař	190

13. SEZNAM ROVNIC

Rovnice 1: Index spokojenosti zákazníků.....	49
Rovnice 2: Směrodatná odchylka.....	55
Rovnice 3: Výpočet velikosti vzorku.....	55

14. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Dotazník pro zájemce o další vzdělávání

- Příloha č. 2: Průběžný dotazník pro studující
- Příloha č. 3: Evaluační dotazník pro absolventy
- Příloha č. 4: Evaluační dotazník pro zaměstnavatele absolventů
- Příloha č. 5: Aktivity SŠSŘ B-B pro profesní růst studentů dřevozpracujících oborů
- Příloha č. 6: Úplná kvalifikace TESAŘ
- Příloha č. 7: Úplná kvalifikace TRUHLÁŘ
- Příloha č. 8: Profily absolventů oboru Tesař a Truhlář
- Příloha č. 9: Matice znalostí a dovedností ECVET
- Příloha č. 10: Matice znalostí a dovedností oboru tesař dle NSK
- Příloha č. 11: Matice znalostí a dovedností oboru truhlář nábytkář dle NSK
- Příloha č. 12: Matice znalostí a dovedností oboru stavební truhlář dle NSK
- Příloha č. 13: Pokyny k realizaci zkoušky povolání: Tesař dle NSK
- Příloha č. 14: Pokyny k realizaci zkoušky povolání: Truhlář - výroba nábytku dle NSK
- Příloha č. 15: Pokyny k realizaci zkoušky povolání: Stavební Truhlář dle NSK
- Příloha č. 16: Fotodokumentace

Příloha č. 1

VSTUPNÍ DOTAZNÍK

Vážený respondente, dovoluji si Vás oslovit jako zájemce o další vzdělávání v dřevozpracujících oborech na SŠ stavebních řemesel Brno – Bosonohy, příspěvková organizace, Pražská 636/38b. Obracím se na Vás s prosbou o vyplnění přiloženého dotazníku. Dotazníkové šetření je zaměřeno na identifikaci trendů v dalším vzdělávání dřevozpracujících oborů a na posouzení vhodnosti kombinované či distanční formy studia pro konkrétní zájemce o další vzdělávání. Tento dotazník je anonymní a bude využit při tvorbě mé diplomové práce, která je zaměřena na vzdělávání dospělých u dřevozpracujících oborů v podmínkách středních odborných škol.

Odpovědi na otázky vyznačte křížkem do volných políček, případně dopište do vyznačených řádků. Uvítal bych i Vaše případné postřehy a náměty.

Otázka č. 1: Jste:

muž žena

Otázka č. 2: V jakém pracovním poměru se nacházíte?

- nezaměstnaný
- OSVČ
- zaměstnanecký poměr
- zaměstnavatel
- jiný, uveďte jaký.....

Otázka č. 3: Máte podporu ke studiu ze strany zaměstnavatele?

ano spíše ano spíše ne ne

Otázka č. 4: Kdo bude financovat Vaše vzdělávání?

- v plné výši účastník vzdělávání
- v plné výši zaměstnavatel
- v plné výši Úřad práce
- financováno z projektu
- jiná možnost, uveďte jaká.....

Otázka č. 5: Z jakých zdrojů jste se dověděl (a) o nabídce profesních kvalifikací na SŠ stavebních řemesel?

- od zaměstnavatele
- z propagačních materiálů
- na Úřadu práce
- z webových stránek školy
- na doporučení
- jiný zdroj, uveďte jaký.....

Otázka č. 6: Uveďte oblast své odbornosti dle resortů.

- Doprava a spoje
- Ekologie a ochrana životního prostředí
- Ekonomie
- Ekonomika a administrativa
- Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika
- Gastronomie, hotelnictví a turismus
- Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství

- Informatické obory
- Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů
- Obchod
- Osobní a provozní služby
- Pedagogika, učitelství a sociální péče
- Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie
- Potravinářství a potravinářská chemie
- Právo, právní a veřejnosprávní činnost
- Speciální a interdisciplinární obory
- Stavebnictví, geodézie a kartografie
- Strojírenství a strojírenská výroba
- Technická chemie a chemie silikátů
- Tělesná kultura, tělovýchova a sport
- Textilní výroba a oděvnictví
- Umění a užité umění
- Zemědělství a lesnictví
- Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů

Otázka č. 7: Jakého oboru profesní kvalifikace se zamýšlíte zúčastnit?

truhlář

tesař

Otázka č. 8: Co Vás vede k účasti na DV a výběru Vámi zvoleného kvalifikačního oboru?

tlak ze strany zaměstnavatele

potřeba získání nových informací

přechod k jinému zaměstnavateli

možnost pracovního postupu

zájem rozvíjet vlastní schopnosti

udržení pracovního místa

nezaměstnanost

nové kontakty a výměna zkušeností

jiný důvod, uveďte jaký.....

Otázka č. 9 : Považujete celoživotní vzdělávání za podstatný předpoklad životního úspěchu?

ano

nevím

ne

Otázka č. 10 : Chcete si rekvalifikací zajistit rozvoj vlastní pozice v zaměstnání?

ano

ne

Otázka č. 11 Máte zájem založit si živnost po absolvování kurzu?

ano

spíše ano

spíše ne

ne

Otázka č. 12: Máte pracovní zkušenosti v oboru, který zamýšlíte studovat?

- ano, ale potřebuji je formalizovat
- ano, ale potřebuji je aktualizovat
- okrajové, mám vzdělání v jiném oboru
- nemám žádné zkušenosti
- jiné, uveďte jaké.....

Otázka č. 13: Vaše nejvyšší ukončené vzdělání?

- základní
- střední vzdělání
- střední vzdělání s výučním listem
- střední vzdělání s maturitní zkouškou – SOŠ, SŠ
- střední vzdělání s maturitní zkouškou - Gymnázium
- vyšší odborné vzdělání
- vysokoškolské vzdělání
- jiné, uveďte jaké.....

Otázka č. 14 : Jaké znalosti, či dovednosti potřebujete spíše doplnit?

- teoretické praktické kombinace předchozích typů
- jiné, uveďte jaké.....

Otázka č. 15: Kdy se Vám studuje nejefektivněji?

- dopoledne

odpoledne

večer nebo v noci

o víkendu

jinak, uveďte jak.....

Otázka č. 16: Jaké studijní materiály upřednostňujete?

tištěné

elektronické

interaktivní

kombinace předchozích typů

jiné, uveďte jaké.....

Otázka č. 17 : Jak dlouhá doba uplynula od ukončení Vašeho zatím konečného vzdělání (základní, učňovské, střední, vysokoškolské)?

do 1 roku

do 5 let

do 10 let

nad 10 let

Otázka č. 18: Máte podmínky pro docházení do vzdělávací instituce?

ano

spíše ano

spíše ne

ne

Otázka č. 19: Jaký způsob výuky Vám nejvíce vyhovuje?

individualizovaná výuka

hromadná výuka

jiný, uveďte jaký.....

Otázka č. 20: Jakou formu výuky upřednostňujete?

presenční

- večerní
- distanční
- kombinovaná
- jinou, uveďte jakou.....

Pokud upřednostňujete distanční formu výuky, zodpovězte tyto otázky:

Otázka č. 21: Jste schopný(á) si podle svých možností rozvrhnout pravidelné dávky učiva sám?

- ano spíše ano spíše ne ne

Otázka č. 22: Jste schopný se vzdělávat individuálně s využitím multimédií?

- ano spíše ano spíše ne ne

Otázka č. 23: Máte zajištěn přístup k počítači a internetu?

- ano spíše ano spíše ne ne

Otázka č. 24: Máte zkušenosti s ovládáním elektronických studijních opor?

- ano spíše ano spíše ne ne

Děkuji za čas, který jste vyplnění dotazníku věnovali.

Jiří Košťál

Příloha č. 2

DOTAZNÍK PRO STUDUJÍCÍ REKVALIFIKAČNÍHO KURZU OBORU TESAŘ A TRUHLÁŘ

Vážený studující, dovoluji si Vás oslovit jako účastníky dalšího vzdělávání na SŠ stavebních řemesel Brno – Bosonohy, příspěvková organizace, Pražská 636/38b. Obracím se na Vás s prosbou o vyplnění přiloženého dotazníku. Dotazníkové šetření je zaměřeno na posouzení spokojenosti a vhodnosti výběru kombinované či distanční formy studia pro konkrétní zájemce o další vzdělávání. Tento dotazník je anonymní a bude využit při tvorbě mé diplomové práce, která je zaměřena na vzdělávání dospělých u dřevozpracujících oborů v podmínkách středních odborných škol.

Odpovědi na otázky vyznačte křížkem do volných políček, případně dopište do vyznačených řádků. Uvítal bych i Vaše případné postřehy a náměty.

Otázka č. 1: Vaše nejvyšší dosud ukončené vzdělání?

- základní
- střední vzdělání
- střední vzdělání s výučním listem
- střední vzdělání s maturitní zkouškou – SOŠ, SŠ
- střední vzdělání s maturitní zkouškou - Gymnázium
- vyšší odborné vzdělání
- vysokoškolské vzdělání
- jiné, uveďte jaké.....

Otázka č. 2: Uveďte oblast své odbornosti dosud ukončeného vzdělání dle resortů.

- Doprava a spoje
- Ekologie a ochrana životního prostředí
- Ekonomie

- Ekonomika a administrativa
- Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika
- Gastronomie, hotelnictví a turismus
- Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství
- Informatické obory
- Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů
- Obchod
- Osobní a provozní služby
- Pedagogika, učitelství a sociální péče
- Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie
- Potravinářství a potravinářská chemie
- Právo, právní a veřejnosprávní činnost
- Speciální a interdisciplinární obory
- Stavebnictví, geodézie a kartografie
- Strojírenství a strojírenská výroba
- Technická chemie a chemie silikátů
- Tělesná kultura, tělovýchova a sport
- Textilní výroba a oděvnictví
- Umění a užité umění
- Zemědělství a lesnictví
- Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů

Otázka č. 3: V jakém pracovním poměru se nacházíte?

- nezaměstnaný
- OSVČ
- zaměstnanecký poměr
- zaměstnavatel
- jiný, uveďte jaký.....

Otázka č. 4: Máte podporu ke studiu ze strany zaměstnavatele?

- ano spíše ano spíše ne ne

Otázka č. 5: Jakou formu výuky jste zvolil/a?

- distanční
- kombinovaná
- jinou, uveďte jakou.....

Otázka č. 6: Jaký obor profesní kvalifikace studujete?

- truhlář
- tesař

Otázka č. 7: Co Vás vede k účasti na DV a výběru Vámi zvoleného kvalifikačního oboru?

- tlak ze strany zaměstnavatele
- potřeba získání nových informací
- přechod k jinému zaměstnavateli
- možnost pracovního postupu
- vlastní zájem
- nezaměstnanost

- nové kontakty a výměna zkušeností
- jiný důvod, uveďte jaký.....

Otázka č. 8: Máte pracovní zkušenosti v oboru, který studujete?

- ano, ale potřebuji je formalizovat
- ano, ale potřebuji je aktualizovat
- okrajové, mám vzdělání v jiném oboru
- nemám žádné zkušenosti
- jiné, uveďte jaké.....

Otázka č. 9: Doplnujete si znalosti a dovednosti v kurzu postupně, dle Vaší potřeby?

- ano spíše ano spíše ne ne

Otázka č. 10: Jaké studijní materiály jste upřednostnil/a ke studiu?

- tištěné elektronické interaktivní
- kombinace předchozích typů
- jiné, uveďte jaké.....

Otázka č. 11 : Vyhovují Vám tyto studijní materiály?

- ano spíše ano spíše ne ne

Otázka č. 12: Vyhovují Vám termíny a čas, kdy výuka probíhá?

- ano spíše ano spíše ne ne

Pokud jste zvolil distanční formu výuky, zodpovězte tyto otázky:

Otázka č. 13: Jaký obor distančního vzdělávání studujete?

truhlář

tesař

Otázka č. 14: Rozvrhujete si bez problémů a podle svých možností pravidelné dávky učiva sám?

ano

spíše ano

spíše ne

ne

Otázka č. 15: Vyhovuje Vám vzdělávat se individuálně s využitím multimédií?

ano

spíše ano

spíše ne

ne

Otázka č. 16: Máte bezproblémově zajištěn přístup k počítači a internetu?

ano

spíše ano

spíše ne

ne

Otázka č. 17: Zvládáte bez obtíží ovládnutím elektronických studijních opor?

ano

spíše ano

spíše ne

ne

Děkuji za čas, který jste vyplnění dotazníku věnovali.

Jiří Košťál

Příloha č. 3

EVALUAČNÍ DOTAZNÍK PRO ABSOLVENTY REKVALIFIKACÍ OBORU TESAŘ A TRUHLÁŘ

Vážený respondente, dovoluji si Vás oslovit jako absolventa dalšího vzdělávání na SŠ stavebních řemesel Brno – Bosonohy, příspěvková organizace, Pražská 636/38b. Obracím se na Vás s prosbou o vyplnění přiloženého dotazníku. Dotazníkové šetření je zaměřeno na identifikaci trendů v dalším vzdělávání dospělých u dřevozpracujících oborů v podmínkách středních odborných škol a na zpětné posouzení vhodnosti kombinované či distanční formy studia pro konkrétní absolventy dalšího vzdělávání. Tento dotazník je anonymní a bude využit při tvorbě mé diplomové práce, která je zaměřena na vzdělávání dospělých u dřevozpracujících oborů v podmínkách středních odborných škol.

Odpovědi na otázky vyznačte křížkem do volných políček, případně dopište do vyznačených rádků. Uvítal bych i Vaše případné postřehy a náměty.

Otázka č. 1: Považujete nadále celoživotní vzdělávání za podstatný předpoklad životního úspěchu?

ano nevím ne

Otázka č. 2: Vaše nejvyšší ukončené vzdělání před rekvalifikací?

- základní
- střední vzdělání
- střední vzdělání s výučním listem
- střední vzdělání s maturitní zkouškou – SOŠ, SŠ
- střední vzdělání s maturitní zkouškou - Gymnázium
- vyšší odborné vzdělání
- vysokoškolské vzdělání

jiné, uveďte jaké.....

Otázka č. 3: V jakém pracovním poměru se nacházíte?

nezaměstnaný

OSVČ

zaměstnanecký poměr

zaměstnavatel

jiný, uveďte jaký.....

Otázka č. 4 : Domníváte se, že je pro účastníky rekvalifikačí dostatek pracovních příležitostí?

ano

spíše ano

spíše ne

ne, uveďte proč.....

Otázka č. 5: Kdo financoval Vaše vzdělávání?

v plné výši účastník vzdělávání

v plné výši zaměstnavatel

v plné výši Úřad práce

financováno z projektu

jiná možnost, uveďte jaká.....

Otázka č. 6: Měl jste podporu ve studiu ze strany zaměstnavatele?

ano

spíše ano

spíše ne

ne

Otázka č. 7: Jaké formy výuky jste zúčastnil?

distanční

kombinovaná

jinou, uveďte jakou.....

Otázka č. 8: Jakého oboru profesní kvalifikace jste se zúčastnil?

truhlář

tesař

Otázka č. 9: Měl jste pracovní zkušenosti v oboru, na který jste se rekvalifikoval?

ano, ale potřeboval jsem je formalizovat

ano, ale potřeboval jsem je aktualizovat

okrajové, měl jsem vzdělání v jiném oboru

neměl jsem žádné zkušenosti

jiné, uveďte jaké.....

Otázka č. 10: Vykonáváte profesi, na kterou jste se rekvalifikoval?

ano

ne

Otázka č. 11: Bylo pro Vás jednoduché začít pracovat v profesi tesař a truhlář, na kterou jste se rekvalifikoval?

ano

spíše ano

ne

spíše ne

Otázka č. 12: Zajistil jste si rekvalifikační rozvoj vlastní pozice v zaměstnání?

ano

nevím

ne

Otázka č. 13: Je podle Vás absolvent rekvalifikačního kurzu ohodnocen v zaměstnání stejně jako absolvent počátečního vzdělávání?

ano

spíše ano

spíše ne

ne, uveďte proč.....

Otázka č. 14 : Jaké znalosti, či dovednosti jste potřeboval spíše doplnit?

teoretické

praktické

kombinace předchozích typů

jiné, uveďte jaké.....

Otázka č. 15: Jaké studijní materiály jste v kurzu upřednostnil?

tištěné

elektronické

interaktivní

kombinace předchozích typů

jiné, uveďte jaké.....

Otázka č. 16: Vyhovovaly Vám studijní materiály?

ano

spíše ano

spíše ne

ne, uveďte proč.....

Otázka č. 17 : Jsou pro Vás teoretické vědomosti nabyté v kurzu dostačující?

ano

spíše ano

spíše ne

ne, uveďte proč.....

Otázka č. 18: Jsou pro Vás praktické dovednosti nabyté v kurzu dostačující?

ano spíše ano spíše ne

ne, uveďte proč.....

Otázka č. 19: Které z metod aplikované ve výuce odborných předmětů Vám nejvíce vyhovovaly?

vysvětlování, přednáška, rozhovor

předvádění, pozorování, instruktáž

napodobování

diskuze

výuka podporovaná počítačem

Otázka č. 20: Našlo by se něco, co ve výuce scházelo, bylo zbytečné, nebo Vám vadilo?

ano, uveďte co.....

spíše ano spíše ne ne

Otázka č. 21: Zhodnotil byste zpětně organizaci kurzu a přístup lektorů kladně?

ano spíše ano spíše ne

ne, uveďte proč.....

Otázka č. 22: Jak hodnotíte náročnost Vámi zvolené profese a profesních a závěrečných zkoušek? Bylo studium náročné?

ano spíše ano spíše ne

ne, uveďte proč.....

Otázka č. 23: Domníváte se, že po zkušenostech s tímto kurzem budete mít nadále zájem o prohlubování znalostí v tomto oboru?

ano spíše ano spíše ne

ne, uveďte proč.....

Pokud jste absolvoval distanční formu výuky, zodpovězte tyto otázky:

Otázka č. 24: Jakého oboru distančního vzdělávání jste se účastnil?

tesař

truhlář

jinou, uveďte jakou.....

Otázka č. 25: Byl jste schopný(á) si podle svých možností rozvrhnout pravidelné dávky učiva sám?

ano spíše ano spíše ne ne

Otázka č. 26: Bal jste schopný se vzdělávat individuálně s využitím multimédií?

ano spíše ano spíše ne ne

Otázka č. 27: Měl jste zajištěn přístup k počítači a internetu?

ano spíše ano spíše ne ne

Otázka č. 28: Měl jste zkušenosti s ovládním elektronických studijních opor?

ano spíše ano spíše ne ne

Děkuji za čas, který jste vyplnění dotazníku věnovali.

Jiří Košťál

Příloha č. 4

**DOTAZNÍK PRO ZAMĚSTNAVATELE ABSOLVENTŮ
REKVALIFIKAČNÍHO KURZU OBORU TESAŘ A TRUHLÁŘ**

Vážený, dovoluji si Vás oslovit jako zaměstnavatele absolventů dalšího vzdělávání oboru Tesař a Truhlář na SŠ stavebních řemesel Brno – Bosonohy, příspěvková organizace, Pražská 636/38b. Obracím se na Vás s prosbou o vyplnění přiloženého dotazníku. Dotazníkové šetření je zaměřeno na identifikaci trendů v dalším vzdělávání dospělých v dřevozpracujících oborech v podmínkách středních odborných škol. Tento dotazník je anonymní a bude využit při tvorbě mé diplomové práce, která je zaměřena na vzdělávání dospělých u dřevozpracujících oborů v podmínkách středních odborných škol.

Odpovědi na otázky vyznačte křížkem do volných políček, případně dopište do vyznačených řádků. Uvítal bych i Vaše případné postřehy a náměty.

Otázka č. 1: Jsou Vaše zkušenosti s absolventy rekvalifikačních kurzů dobré?

- ano spíše ano spíše ne
- ne, uveďte proč.....

Otázka č. 2: Zaměstnáváte v současné době některého z absolventů rekvalifikačního kurzu?

- ano ne

Otázka č. 3: Kolik absolventů oborů tesař a truhlář zaměstnáváte?

Otázka č. 4: Jakého oboru profesní kvalifikace se Váš zaměstnanec zúčastnil?

truhlář

tesař

Otázka č. 5: V jakém pracovní pozici se ve Vaší firmě rekvalifikovaní pracovníci nachází?

- OSVČ
- zaměstnanecký poměr
- pomocný zaměstnanec
- jiný, uveďte jaký.....

Otázka č. 6: Co Vás vedlo k přihlášení vašeho zaměstnance do rekvalifikačního kurzu?

- potřeba získání nových vědomostí
- potřeba získání nových dovedností
- možnost pracovního postupu
- vlastní zájem
- výměna zkušeností
- jiný důvod, uveďte jaký.....

Otázka č. 7: Měl Váš zaměstnanec pracovní zkušenosti v oboru rekvalifikace, kterou absolvoval?

- ano, ale potřeboval je jen formalizovat
- ano, ale potřeboval je jen aktualizovat
- okrajové, měl vzdělání v jiném oboru
- neměl žádné zkušenosti
- jiné, uveďte jaké.....

Otázka č. 8 : Jaké znalosti, či dovednosti jste potřebovali u zaměstnance spíše doplnit?

teoretické praktické kombinace předchozích typů

jiné, uveďte jaké.....

Otázka č. 9: Jsou podle Vás teoretické vědomosti nabyté Vaším zaměstnancem v kurzu dostačující? Mají Vaši zaměstnanci schopnost naučené uplatnit v praxi?

ano spíše ano spíše ne

ne, uveďte proč.....

Otázka č. 10: Napadají Vás jiné odborné vědomosti či dovednosti, na které by se měl kurz zaměřit?

ano spíše ano spíše ne

ne, uveďte jaké.....

Otázka č. 11 : Ohodnocujete finančně absolventy rekvalifikačního kurzu stejně jako absolventy počátečního vzdělávání?

ano spíše ano spíše ne

ne, uveďte proč.....

Otázka č. 12: Po svých osobních zkušenostech, zaměstnal byste dalšího absolventa rekvalifikačního kurzu?

ano spíše ano spíše ne

ne, uveďte proč.....

Děkuji za čas, který jste vyplnění dotazníku věnovali.

Jiří Košťál

Příloha č. 5

Aktivity SŠSŘ Brno-Bosonohy, příspěvková organizace pro profesní růst studentů dřevozpracujících oborů

Pro každou vzdělávací organizaci je povinností přemýšlet o tom, jak přispívá její vzdělávací nabídka k zabezpečení kvalifikovaných, vzdělaných a schopných odborníků potřebných pro trh práce 21. století. Jako vzdělávací organizace se snažíme dospělým zájemcům o vzdělávání nabízet vzdělávací programy, které by byly pro ně atraktivní, které se opírají o pravidelné informační zdroje, analýzy a předvídají trendy budoucích kvalifikačních potřeb. Škola se snaží svoji vzdělávací nabídku pro dospělé vytvářet nejenom na základě regionálních a celostátních potřeb či aktuálních požadavků práce, ale i odstranit bariéry a nepříznivé podmínky v podobě aplikace nejnovějších trendů ve vzdělávání, které mohou odstranit obtíže finančního charakteru a skloubit tak vzdělávání se zaměstnáním.

- podpora nabídky dalšího vzdělávání v dřevozpracujících oborech;
- navrhování, zavádění a provádění reforem systémů vzdělávání a odborné přípravy s cílem rozvíjet zaměstnatelnost v dřevozpracujících oborech;
- zvyšování významu základního a odborného vzdělávání dřevozpracujících oborů a odborné přípravy na trhu práce;
- nepřetržité vzdělávání pracovníků dalšího vzdělávání dřevozpracujících oborů s ohledem na inovace a znalostní ekonomiku;
- vytvoření pracovních listů pro stavební a dřevo obory;
- vědomostní testy z odborných dřevařských předmětů;
- pro zkvalitnění výuky je zajišťována odborná literatura, učební pomůcky, videoprogramy, didaktická technika a programové vybavení;
- zajišťování odběru odborných časopisů: Truhlářské listy; Materiály, České stavebnictví; Spektra nátěrových hmot; Stavitel; Střechy; Učitelské noviny;
- nákup odborné dřevařské literatury dle potřeb výuky na žádost jednotlivých předmětových komisí;

- využívání dvou odborných učeben výpočetní techniky s napojením na Internet, 2 multimediální učebny, učebny projektování v programech Turbo CAD a ARCHICAD;
- provedení rozvodu sítě internetu, do učeben a kabinetů, sborovna je vybavena výpočetní technikou napojenou na síť;
- zakoupení notebooků pro učitele;
- aktivní zapojení školy do projektu ověřování výsledků závěrečných zkoušek pořádané Národním ústavem odborného vzdělávání MŠMT ČR; v oborech tesař a truhlář, s využitím jednotného zadání závěrečných zkoušek;
- seznamování s novými právními předpisy, které vešly v platnost;
- využívání odborných kurzů a samostudia pro učitele v období vedlejších prázdnin;
- rozvíjení spolupráce s odbornými firmami a propojení výuky s praxí;
- zavádění nových poznatků a technologií do výuky v souhlasu se školními vzdělávacími programy;
- podílení se na přípravě projektů v oblasti modernizace výuky škol pro oblast zpracování dřeva, pro modernizaci stavebních profesí, modernizaci cvičných pracovišť a jejich vybavení novým nářadím a technologiemi;
- zkvalitňování vzdělávání ve stavebních a dřevozpracujících oborech v rámci opatření 1.1 Operačního programu Vzdělávání ke konkurenceschopnosti;
- vybavení tzv. Vývojového centra dřevobráběcího (nákup software TURBOCAD verze 18, tříosý a pětiosý CNC stroj);
- popularizace a nábor pro dřevařské obory;
- stáže, exkurze a semináře;
- rozvíjení spolupráce s profesními organizacemi, aby došlo ke spojení teorie s praxí a využití k dalšímu zvyšování úrovně našeho zařízení;
- členství ve Svazu podnikatelů ve stavebnictví ČR, Asociaci nábytkářů;
- prezentace v odborných časopisech;
- realizace projektu Národního ústavu odborného vzdělávání s názvem UNIV 2 kraje v rámci zavádění nových forem dalšího vzdělávání, projekt byl zaměřen na tvorbu vzdělávacích modulů profesních kvalifikací a jejich pilotního ověření;
- škola se stala autorizovanou osobou pro přezkušování profesních kvalifikací dle Národní soustavy kvalifikací ;
- zapojení do spolupráce s profesními organizacemi (cechy a společenstva) a odbornými firmami;

- škola vytváří vhodné prostory pro předváděcí akce výrobců stavebních materiálů a technologií, tak abychom vytvořili u odborné veřejnosti povědomí o silném a připraveném partnerovi na další spolupráci;
- modernizuje se strojní zařízení pro dřevařské obory;
- zavedení motivačních stipendií u dřevozpracujících oborů.

Příloha č. 6

KVALIFIKACE TESAŘ

NOVÝMI PROGRAMY SNADNĚJI K DÍLČÍM KVALIFIKACÍM

CZ.1.07/3.2.04/01.0024

Povolání: Tesař (kód: 36 - 64- H/01)

Úplná kvalifikace oboru vzdělávání Tesař se skládá z profesních kvalifikací:

- **Tesař**: kód: 36-051-H
- **Tesař pro zhotovování, montáž a opravy dřevostaveb**: kód: 36-073-H
- **Tesař pro zhotovování, montáž a opravy složitých vázaných konstrukcí**: kód: 36-072-H
- **Tesař pro zhotovování, montáž a opravy vázaných konstrukcí**: kód: 36-071-H

Studijní texty jsou určeny pro frekventanty přípravných konzultací k profesním kvalifikacím.

Základem jsou odborné způsobilosti stanovené NSK: viz Příloha č. 10

Úplná kvalifikace oboru vzdělávání Tesař (kód: 36-64-H/01) se skládá 24 odborných způsobilostí.

Absolvent získá *střední vzdělání s výučním listem*.

Podrobnosti o realizaci zkoušky viz příloha Č. 13

Forma výuky: distanční, nebo kombinovaná

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Skupina oborů: Stavebnictví, geodézie a kartografie

Příloha č. 7

KVALIFIKACE TRUHLÁŘ

NOVÝMI PROGRAMY SNADNĚJI K DÍLČÍM KVALIFIKACÍM

CZ.1.07/3.2.04/01.0024

Povolání: truhlář (kód: 33 – 56 – H/01)

Úplná kvalifikace oboru vzdělávání Truhlář se skládá z profesních kvalifikací:

- **Truhlář nábytkář:** kód: 33-001-H – 13 odborných způsobilostí

- **Stavební truhlář:** kód: 33-002-H – 16 odborných způsobilostí

Odborné způsobilosti shodné pro obě dílčí kvalifikace: 10

Zaměstnavatel může požadovat např. jen jednu profesní kvalifikaci, takže ve všech musí být nějaká základní a určitá témata. To by postupně mělo být odstraněno resp. nahrazeno „uznávacím certifikátem“ – tzn. frekventantovi bude u profesní kvalifikace uznána ta oblast, kterou již úspěšně složil ve zkoušce jiné.

Obě profesní zkoušky všeobecně odpovídají RVP oboru vzdělání 33 – 56 – H/01 Truhlář v denním studiu.

Studijní texty jsou určeny pro frekventanty přípravných konzultací k profesním kvalifikacím.

Základem jsou odborné způsobilosti stanovené pro obě kvalifikace (viz NSK): příloha č. 11, 12

Kvalifikační standard: 3

Forma výuky: distanční, nebo kombinovaná

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Skupina oborů: Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů

Absolvent získá: střední vzdělání s výučním listem.

Podrobnosti o realizaci zkoušky viz příloha Č. 14, 15.

Příloha č. 8

Profily absolventů oboru tesař a truhlář

Profil absolventa profesní kvalifikace oboru tesař:

- orientace ve stavebních výkresech a dokumentaci, čtení prováděcích výkresů tesařských konstrukcí;
- návrh pracovních postupů pro zhotovování, montáž, demontáž a opravy tesařských konstrukcí;
- měření, rozvrhování, orýsování a zaměření dřevěných prvků tesařských konstrukcí;
- kontrola a posouzení kvality parametrů tes. konstrukcí a použitých materiálů;
- ruční a mechanizované opracování dřevěných materiálů;
- montáž tesařsky vázaných konstrukcí budov, dřevostaveb různých systémů;
- provádění ochrany dřevěných konstrukcí proti klimatickým vlivům a biotickým škůdcům.

Profil absolventa profesní kvalifikace oboru truhlář:

- volit vhodné technologické postupy práce;
- připravit pracoviště a stroje, zvolit potřebné nástroje a pomůcky vhodné pro danou konstrukci výrobku;
- správně seřadit, nabrousit a udržovat stroje a nástroje potřebné pro řemeslo;
- znát materiály v truhlářské výrobě;
- identifikovat a odstraňovat vady, které narušují vzhled nebo konstrukci výrobku;
- provádět správně pracovní postupy s ohledem na BOZP;
- řešit technické problémy vzniklé při výrobě;
- používat nové postupy a aplikovat je do výroby;
- organizovat samostatně svou práci;
- znát základní konstrukce truhlářských výrobků;
- schopnost volit materiály a postupy, které jsou v souladu s novými ekologickými normami;
- při práci dodržovat zásady BOZP, hygieny práce a PO;
- zhotovovat nábytek sedací, stolový, sektorový, kuchyňský;
- zhotovovat stavebně truhlářské konstrukce: okna, dveře, obložení, schody, podlahy aj.;

- vypracovat vlastní návrh, technickou přípravu výroby dle předlohy;
- provádět opravy podle dané konstrukce či schematického zobrazení;
- mořit, upravovat, lakovat materiály v interiéru a exteriéru dle nových technologických postupů;
- posuzovat, hodnotit a zaujmout odpovědné stanovisko vlivu své činnosti na životní prostředí;

Příloha č. 9

Matice znalostí a dovedností pro profesi truhlář dle ECVET

Povolání: truhlář, truhlář nábytkář

Odborné kvalifikace:

- dílenský montážník nábytku;
- obsluha strojů pro zpracování materiálů ve výrobě nábytku;
- pracovník dýhování a laminování nábytku;
- pracovník pro povrchovou úpravu nábytku;
- pracovník výroby koster pro čalouněný nábytek;
- pracovník výroby obalovaných dílců pro výrobu nábytku na vakuovém lisu;
- výroba nábytku;

Výsledky učení: Dílenský montážník nábytku

Odborná znalost	Dovednost	Odborná způsobilost měkká
Výběr a příprava vhodných materiálů, rýsování, rozměřování a rozkreslování truhlářských prvků	Orientace v technických podkladech pro zhotovování truhlářských výrobků. Pracovat s dodanou konstrukcí a technologickou dokumentací v grafické i elektronické formě. Vypracovat konstrukční a technologickou dokumentaci na zhotovení jednoduchého výrobku ze dřeva. Využívat jednoduché počítačové	Efektivní komunikace: V běžných situacích jasně formuluje své myšlenky jak v mluvené, tak v písemné podobě. Naslouchá ostatním bez větších obtíží. Sdílí informace. Reaguje přiměřeně na vzniklou situaci.

	<p>aplikace při zpracování dokumentu technické přípravy výroby.</p>	<p>Jeho komunikace není vždy přesvědčivá.</p>
<p>Volba materiálu, technologických postupů, nástrojů, strojů a zařízení a organizace práce pro zhotovování truhlářských výrobků.</p>	<p>Určit podle technické dokumentace postup práce, způsob provedení technologických operací. Zvolit vhodné nástroje, náradí, pomůcky a měřidla. Zvolit vhodný materiál, jeho množství a provést výběr polotovaru pro daný výrobek, určit jeho kvalitu.</p>	<p>Kooperace:</p> <p>Je spíše aktivní, než pasivní. Je součástí skupiny. Přizpůsobuje se požadovanému chování. Respektuje skupinové cíle. Informace sdílí, avšak sám je aktivně nenabízí.</p>
<p>Obsluha a základní údržba a nastavení dřevoobráběcích strojů a ručních nástrojů</p>	<p>Popsat způsoby strojního opracování dřeva. Obsluhovat základní dřevoobráběcí stroje a zařízení podle technologických a bezpečnostních předpisů a norem. Popsat nastavení, základní údržbu strojů a zařízení a její význam.</p>	<p>Kreativita:</p> <p>Aktivně vyhledává příležitosti ke zlepšení či změně, je obdařen intuicí pro podnikatelské příležitosti. Má dostatek odvahy, a nebo vytrvalosti k realizaci či prosazení svých nápadů. Rizika s nimi spojená sice vnímá, ale nezabývá se jejich systematickou</p>

		prevencí.
<p>Strojní obrábění všech druhů materiálů ze dřeva, nebo polotovaru zhotovených na bázi přírodních a syntetických materiálů řezáním, hoblováním, frézováním, vrtáním, ohýbáním, broušením apod. na dřevoobráběcích strojích.</p>	<p>Určit podle technické dokumentace postup práce, způsob provedení technologických operací. Zvolit vhodné nástroje, nářadí, pomůcky a měřidla.</p>	<p>Flexibilita:</p> <p>Změny pro něj nepředstavují stres a akceptuje je bez problému. Je schopen přijímat nové myšlenky, překonávat stereotypy, nebrání se novým metodám a postupům. Je schopen přenášet pozornost mezi úkoly, ale sám takové situace nevyhledává. Přizpůsobuje se novému pracovnímu prostředí a úkolům. Uzná-li to za potřebné, je schopen učit se novým věcem a postupům.</p>
<p>Ruční obrábění materiálu řezáním, hoblováním, tvarováním, dlabáním,</p>	<p>Zvolit a používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky pro ruční obrábění dřevěných a plastových materiálů. Zvolit a používat vhodné pracovní</p>	<p>Výkonnost:</p> <p>Výkon je spolehlivý a stabilní. Má schopnost podat</p>

<p>vrtáním a broušením ručními nástroji a nářadím.</p>	<p>postupy ručního řezání, hoblování, tvarování, dlabání, vrtání a broušení dřevěných a plastových materiálů. Ruční obrábění dřeva, materiálu na bázi dřeva a plastových materiálů, kvalitní řemeslné provedení spojů a bezchybné estetické zhotovení výrobku.</p>	<p>jednorázový výkon dle potřeb zadavatele.</p> <p>Orientuje se na výkon i na výsledek, rozpozná a uskuteční podstatné kroky vedoucí k dosažení vlastního i týmového výsledku. Nemusí být příliš kontrolován.</p> <p>Reaguje na zpětnou vazbu a dokáže se poučit z chyb. Dokáže sladit osobní, týmové, nebo firemní priority, je schopen určité míry sebekontroly, sebemotivace a sebezdokonalování.</p> <p>Řešení problému:</p> <p>Přistupuje k němu aktivně a samostatně, dokáže najít a definovat podstatu, problém strukturuje,</p>
--	--	--

		<p>systematicky řeší a do budoucna jim předchází. Kloubí analytické a kreativní myšlení, dokáže řešit problém týmově.</p>
<p>Povrchová úprava výrobku mořením, voskováním, bělením, imitací dřeva, nanášením tmelu, emailu a laku strojně, nebo ručně</p>	<p>Připravit povrch materiálu pro povrchovou úpravu. Používat vhodné druhy materiálu pro povrchovou úpravu. Zvolit, používat a dodržovat technologické postupy dokončování povrchu výrobku. Dokončovat povrchy výrobku. Ošetřování a údržba nábytku. Používat hydrotermickou ochranu a úpravu dřeva.</p>	<p>Samostatnost:</p> <p>Samostatně a spolehlivě plní zadané úkoly, pomoc jiných vyhledává jen v případě potřeby. Řídí sám sebe při plnění rutinních úkolů, u náročnějších potřebuje podporu. Někdy neodhadne správně své síly, samostatně získává informace, vyjadřuje své názory odlišné od názoru skupiny i za cenu možných konfliktů.</p> <p>Plánování a organizování práce:</p>

		<p>Rozlišuje dlouhodobé a krátkodobé plány, podává očekávaný výkon, plánuje aktivity v závislosti na naléhavosti, rozlišuje naléhavé a důležité, ne vždy podle toho jedná.</p>
--	--	--

Příloha č. 10

Matice znalostí a dovedností pro profesi tesař dle NSK

Povolání: tesař

Kritéria hodnocení	Způsob ověření	Odborná způsobilost
Rozlišit druhy stavební dokumentace a výkresů podle druhů. Číst stavební výkresy (ČSN 01 3420). Číst prováděcí výkresy tesařských konstrukcí (ČSN 01 3431 a ČSN 01 3487)	Praktické předvedení s výkladem	Orientace ve stavebních výkresech a dokumentaci, čtení prováděcích výkresů tesařských konstrukcí
Rozlišit druhy technické dokumentace. Používat technickou dokumentaci pro řešení zadaného úkolu	Pracovat s technickou dokumentací s vysvětlením.	Orientace v technické dokumentaci pro zhotovování, montáž, demontáž a údržbu tesařských konstrukcí
Navrhnout pracovní postup pro zadaný úkol Vysvětlit a odůvodnit pracovní postup	Písemně nebo slovně s vysvětlením	Návrh pracovních postupů pro zhotovování, montáž, demontáž a opravy tesařských

		konstrukcí
<p>Číst výkresovou dokumentaci Zaměřit tesařskou nebo navazující stavební konstrukci. Volit pracovní pomůcky a nářadí. Rozvrhnout konstrukční prvky. Měřit, rozvrhovat a orýsovat dřevěné prvky dle zadání. Konstruovat délky nárožních a úžlabních krokví.</p>	<p>Praktické předvedení s vysvětlením. Graficky.</p>	<p>Měření, rozvrhování a orýsování dřevěných prvků tesařských konstrukcí</p>
<p>Číst stavební výkresy. Číst výkresy tesařských konstrukcí. Zaměřit skutečný stav stavby. Kontrolovat stav stavebních konstrukcí (částí stavby) navazujících na tesařské konstrukce včetně popisu kontrolovaných parametrů.</p>	<p>Praktické předvedení s vysvětlením</p>	<p>Zaměřování a kontrola stavu stavby před výrobou a montáží tesařských konstrukcí</p>
<p>Vyjmenovat parametry tesařských konstrukcí. Číst výkresy tesařských konstrukcí. Uvést kontrolované parametry a povolené odchylky.</p>	<p>Praktické předvedení s vysvětlením</p>	<p>Kontrolování parametrů tesařských konstrukcí</p>
<p>Uvést parametry kvality materiálů. Posoudit kvalitu konkrétního materiálu prostředky, které má pracovník běžně k dispozici (smyslovými vjemy, jednoduchými měřidly</p>	<p>Písemně nebo slovně. Prakticky s odůvodněním</p>	<p>Posuzování kvality používaných materiálů dostupnými prostředky</p>

apod.), posudek odůvodnit		
Vypočíst spotřebu materiálů na konstrukci dle zadání	Písemně – výpočet s vysvětlením	Výpočet spotřeby materiálů
Číst výkresy tesařských konstrukcí. Popsat pracovní postupy ručního opracování dřevěných materiálů (řezáním, hoblováním, dlabáním, vrtáním a broušením) dle zadání včetně nástrojů a nářadí. Připravit nástroje, nářadí a pracovní pomůcky pro ruční opracování. Měřit a orýsovat materiál. Ručně opracovat materiál dle zadání Kontrolovat provedenou práci. Dodržovat předpisy BOZP, používat osobní ochranné pracovní prostředky.	Čtení výkresů, slovně popsat postupy. Praktické předvedení s vysvětlením.	Ruční opracování dřevěných materiálů
Číst výkresy tesařských konstrukcí. Zhotovit prvek tesařské konstrukce dle zadání. Kontrolovat provedenou práci. Dodržovat předpisy BOZP, používat osobní ochranné pracovní prostředky.	Praktické předvedení s vysvětlením	Zhotovování dřevěných prvků tesařských konstrukcí

<p>Číst výkresy tesařských konstrukcí a spojů.</p> <p>Nakreslit a popsat základní druhy tesařských spojů, vysvětlit jejich použití</p> <p>Popsat dřevěné a kovové spojovací prostředky, vysvětlit jejich použití.</p> <p>Zhotovit tesařský spoj dle zadání.</p> <p>Zhotovit spoj spojovacími prostředky dle zadání.</p> <p>Dodržovat předpisy BOZP, používat osobní ochranné pracovní prostředky.</p> <p>Kontrolovat provedenou práci.</p>	<p>Praktické předvedení s výkresem.</p> <p>Praktické předvedení s vysvětlením.</p>	<p>Spojování tesařských konstrukcí tesařskými spoji, dřevěnými a kovovými spojovacími prostředky</p>
<p>Popsat způsoby a účel úpravy dřeva.</p> <p>Popsat nátěrové hmoty, jejich základní vlastnosti a způsoby nanášení</p> <p>Připravit podklad</p> <p>Připravit nátěrové hmoty</p> <p>Nanášet nátěrové hmoty různými technikami</p> <p>Vysvětlit vliv nátěrových hmot na životní prostředí a způsoby zacházení s odpady</p>	<p>Písemně nebo slovně.</p> <p>Praktické předvedení s vysvětlením.</p>	<p>Povrchové upravování dřeva mořením, lazurováním a lakováním</p>
<p>Číst výkresy tesařských konstrukcí.</p> <p>Zhotovit prvky tesařské konstrukce dle zadání.</p> <p>Zhotovit tesařsky vázanou</p>	<p>Praktické předvedení s vysvětlením</p>	<p>Zhotovování, montáž a opravy tesařsky vázaných konstrukcí krovů</p>

<p>konstrukci krovu dle zadání. Dodržovat předpisy BOZP, používat osobní ochranné pracovní prostředky Kontrolovat provedenou práci.</p>		
<p>Číst prováděcí výkresy tesařských konstrukcí Zhotovit tesařskou konstrukci dle zadání Kontrolovat provedenou práci</p>	<p>Praktické předvedení s vysvětlením</p>	<p>Zhotovování, montáž a opravy tesařských konstrukcí podlah, schodišť, zábradlí a obkladů</p>
<p>Číst prováděcí výkresy bednění Vypočítat spotřebu materiálů Rozměřit bednění Zhotovit bednění dle zadání Dodržovat předpisy BOZP, používat osobní ochranné pracovní prostředky Kontrolovat tvar a rozměry bednění</p>	<p>Praktické předvedení s vysvětlením</p>	<p>Montáž a demontáž tesařských a systémových bednění betonových a železobetonových konstrukcí</p>
<p>Číst výkresy tesařských konstrukcí Zhotovit prvky panelů Vyrobit panel Dodržovat předpisy BOZP, používat osobní ochranné pracovní prostředky Kontrolovat provedenou práci</p>	<p>Praktické předvedení s vysvětlením</p>	<p>Výroba tesařsky vázaných panelů budov</p>
<p>Číst výkresy tesařských konstrukcí</p>	<p>Praktické předvedení s</p>	<p>Zhotovování, montáž a opravy</p>

<p>Zhotovit prvky tesařské konstrukce dle zadání</p> <p>Rozměřit a založit konstrukci</p> <p>Zhotovit tesařsky vázanou konstrukci budovy dle zadání</p> <p>Dodržovat předpisy BOZP, používat osobní ochranné pracovní prostředky</p> <p>Kontrolovat provedenou práci</p>	<p>vysvětlením</p>	<p>tesařsky vázaných konstrukcí budov</p>
<p>Číst montážní výkresy panelových staveb</p> <p>Montovat budovu z panelů na bázi dřeva dle zadání</p> <p>Dodržovat předpisy BOZP, používat osobní ochranné pracovní prostředky</p> <p>Kontrolovat provedenou práci</p>	<p>Praktické předvedení s vysvětlením</p>	<p>Montáž a demontáž budov z panelů na bázi dřeva</p>
<p>Popsat účinky klimatu na dřevěné konstrukce, způsoby ochrany, používané ochranné prostředky a způsoby jejich aplikace</p> <p>Popsat biotické škůdce, jejich vliv na dřevěné konstrukce, způsoby ochrany, používané ochranné prostředky a způsoby jejich aplikace</p> <p>Popsat rizika při aplikaci ochranných prostředků z hlediska BOZP, hygieny práce a ochrany životního prostředí</p>	<p>Písemně</p>	<p>Provádění ochrany dřevěných konstrukcí proti klimatickým vlivům a biotickým škůdcům</p>
<p>Popsat pracovní postupy strojního obrábění dřevěných</p>	<p>Písemně</p>	<p>Strojní obrábění dřevěných</p>

<p>materiálů dle zadání včetně nástrojů a strojů</p> <p>Připravit nástroje, stroje a pracovní pomůcky pro strojní obrábění</p> <p>Měřit a orýsovat materiály</p> <p>Strojně obrábět materiály dle zadání</p> <p>Dodržovat předpisy BOZP, používat osobní ochranné pracovní prostředky</p> <p>Kontrolovat provedenou práci</p>		<p>materiálů</p>
<p>Pracovat s technickou dokumentací strojů a strojních zařízení, vybrat potřebné informace a vysvětlit je</p> <p>Popsat konstrukci a výkonové parametry strojů a strojních zařízení</p> <p>Vyjmenovat základní předpisy BOZ při práci se stroji a strojními zařízeními</p> <p>Popsat osobní ochranné pracovní prostředky</p> <p>Popsat údržbu strojů a strojních zařízení</p> <p>Popsat obsluhu strojů nebo strojních zařízení</p> <p>Obsluhovat stroje a strojní zařízení</p> <p>Dodržovat předpisy BOZP a hygieny práce, používat osobní ochranné pracovní prostředky</p>	<p>Písemně nebo slovně.</p> <p>Praktické předvedení s vysvětlením</p>	<p>Obsluha dřevoobráběcích strojů a strojních zařízení</p>

Předvést údržbu strojů a strojních zařízení		
<p>Popsat a schematicky nakreslit lešení včetně postupu montáže</p> <p>Popsat pravidla BOZ při práci na lešení</p> <p>Vysvětlit pojem „ochranné pásmo“ a uvést jeho rozměry</p> <p>Navrhnout ochranné lešení dle zadání</p> <p>Zhotovit ochranné lešení dle zadání</p>	<p>Písemně</p> <p>Praktické předvedení s vysvětlením</p>	<p>Zhotovování pracovních a ochranných lešení a vytyčování ochranného pásma</p>
<p>Popsat dopravní prostředky a jejich použití</p> <p>Popsat způsoby ukládání materiálu na místě zpracování</p> <p>Doprovést materiál na místo zpracování</p> <p>Uložit materiál na místě zpracování</p>	<p>Písemně</p> <p>Praktické předvedení s vysvětlením</p>	<p>Doprava materiálu a uložení na místě zpracování</p>
<p>Vypočítat plochu bednění a laťování z rozměrů měřených nebo odečtených z výkresu</p> <p>Vypočítat spotřebu materiálů</p> <p>Zhotovit bednění nebo laťování dle zadání</p>	<p>Praktické předvedení s výpočtem</p> <p>Praktické předvedení s vysvětlením</p>	<p>Zhotovování bednění a laťování střech</p>

Příloha č. 11

Matice znalostí a dovedností pro profesi truhlář dle NSK

Odborná znalost	Dovednost	Odborná způsobilost
<p>Dodržovat aktuální právní předpisy týkající se BOZP, hygieny práce a protipožární ochrany</p> <p>Uplatňovat nároky týkající se BOZP, hygieny práce a protipožární ochrany</p> <p>Udržovat pořádek a čistotu na pracovišti</p> <p>Používat předepsané ochranné pracovní prostředky</p>	<p>Písemně nebo slovně.</p> <p>Praktické předvedení</p>	<p>Dodržování bezpečnosti práce, správné používání pracovních pomůcek v nábytkářství</p>
<p>Pracovat s dodanou konstrukční a technologickou dokumentací v grafické i v elektronické formě (čtení, orientace ve značení materiálů, kótování apod.)</p> <p>Vypracovat konstrukční a technologickou dokumentaci na zhotovení jednoduchého výrobku ze</p>	<p>Slovně nad technickou dokumentací</p> <p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Orientace v technických podkladech pro zhotovování truhlářských výrobků</p>

<p>dřeva</p> <p>Využívat jednoduché počítačové aplikace při zpracování dokumentů technické přípravy výroby</p>		
<p>Určit podle technické dokumentace postup práce, způsob provedení technologických operací</p> <p>Zvolit vhodné nástroje, nářadí, pomůcky a měřidla</p> <p>Zvolit vhodný materiál, jeho množství, a provést výběr polotovarů pro daný výrobek, určit jeho kvalitu</p>	<p>Písemně nebo slovně</p> <p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Volba materiálů, technologických postupů, nástrojů, strojů a zařízení a organizace práce pro zhotovování truhlářských výrobků</p>
<p>Určit postup práce, způsob provedení technologických operací pro opravy a rekonstrukce nábytku</p> <p>Zvolit vhodné nástroje, nářadí, pomůcky a měřidla</p> <p>Zvolit vhodný materiál a jeho množství na opravu výrobku, provést výběr polotovarů a součástek a určit jejich použití</p>	<p>Písemně nebo slovně</p> <p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Volba materiálů, technologických postupů, nástrojů, strojů a zařízení a organizace práce pro opravy a rekonstrukci nábytku</p>
<p>Rozměřit podle technické dokumentace truhlářské prvky</p>	<p>Praktické předvedení se slovním</p>	<p>Rozměřování, výpočty a rozkreslování</p>

<p>Provádět související výpočty</p> <p>Rozkreslit jednotlivé konstrukční prvky, konstrukční spoje, osazení výplní dřevěných rámu apod.</p>	<p>vysvětlením. Písemně.</p>	<p>truhlářských prvků</p>
<p>Zvolit a používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky pro ruční obrábění dřevěných a plastových materiálů</p> <p>Zvolit a používat vhodné pracovní postupy ručního řezání, hoblování, tvarování, dlabání, vrtání a broušení dřevěných a plastových materiálů</p> <p>Provést ruční obrábění dřeva, materiálů na bázi dřeva a plastových materiálů, kvalitní řemeslné provedení spojů a bezchybné estetické zhotovení výrobků</p>	<p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Obrábění a spojování materiálů ze dřeva, plastu apod. (řezání, hoblování, tvarování, dlabání, vrtání, broušení, lepení, dýchování atd.)</p>
<p>Připravit povrch materiálů pro povrchovou úpravu</p> <p>Zvolit a používat vhodné druhy materiálů pro povrchovou úpravu</p> <p>Zvolit, používat a dodržovat</p>	<p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením. Slovní vysvětlení</p>	<p>Povrchová úprava výrobků mořením, voskováním, bělením, imitováním dřeva, nanášením</p>

<p>technologické postupy dokončování povrchů výrobků</p> <p>Dokončovat povrchy výrobků</p> <p>Objasnit ošetřování a údržbu nábytku</p> <p>Uvede význam hydrotermické ochrany a úpravy dřeva</p>		<p>tmelů, emailů, laků aj. strojně nebo ručně; hydrotermická úprava a ochrana dřeva</p>
<p>Zvolit vhodný technologický postup předmontáže a montáže nábytku</p> <p>Provádět předmontáž kování, podsestav a montáž nábytku</p> <p>Zasklívat a osazovat výplně dřevěných rámu</p> <p>Kompletovat a dokončovat výrobky menších rozměrů</p> <p>Doladit seřízení, kování, závěsy, zámky apod.</p>	<p>Slovní vysvětlení</p> <p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Montáž a demontáž nábytku</p>
<p>Zvolit vhodný technologický postup pro opravu, případně úpravu a rekonstrukci daného výrobku</p>	<p>Slovní vysvětlení</p> <p>Praktické předvedení se slovním</p>	<p>Oprava, úprava a rekonstrukce nábytku</p>

Renovovat nábytek	vysvětlením	
<p>Popsat způsoby strojního opracování dřeva</p> <p>Obsluhovat základní dřevoobráběcí stroje a zařízení podle technologických a bezpečnostních předpisů a norem</p> <p>Popsat nastavení, základní údržbu strojů a zařízení a její význam</p>	<p>Slovní vysvětlení</p> <p>Praktické předvedení</p>	<p>Obsluha, základní údržba a nastavení dřevoobráběcích strojů a ručních nástrojů</p>
<p>Popsat způsoby a zásady provádění kontroly v celém procesu výroby a skladování</p> <p>Popsat zásady označování výrobků dle platných právních předpisů</p> <p>Popsat způsoby balení výrobků dle charakteru a množství výrobků a způsobu expedice a dopravy</p> <p>Popsat zásady manipulace a skladování v celém procesu výroby</p>	<p>Slovní vysvětlení</p>	<p>Kontrola, balení a expedice truhlářských výrobků a materiálů</p>
<p>Objasnit vznik a druhy odpadů z truhlářské výroby</p> <p>Vysvětlit způsoby třídění, skladování, zpracování,</p>	<p>Slovní vysvětlení</p>	<p>Nakládání s odpadem z výroby a montáže</p>

recyklace a likvidace odpadu		
Vysvětlit zaznamenávání průběhu technologického procesu a systémy a standardy řízení jakosti a kvality Vysvětlit zaznamenávání údajů o poruchách, opravách a běžné údržbě strojů a zařízení v truhlářské výrobě	Slovně vysvětlení	Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce

Příloha č. 12

Matice znalostí a dovedností pro profesi stavební truhlář (kód: 33-002-H)dle NSK

Odborná znalost	Dovednost	Odborná způsobilost
<p>Dodržovat aktuální právní předpisy týkající se BOZP, hygieny práce a protipožární ochrany</p> <p>Uplatňovat nároky týkající se BOZP, hygieny práce a protipožární ochrany</p> <p>Udržovat pořádek a čistotu na pracovišti</p> <p>Používat předepsané ochranné pracovní prostředky</p>	<p>Písemně nebo slovně.</p> <p>Praktické předvedení</p>	<p>Dodržování bezpečnosti práce, správné používání pracovních pomůcek v nábytkářství</p>
<p>Pracovat s dodanou konstrukční a technologickou dokumentací v grafické i v elektronické formě (čtení, orientace ve značení materiálů, kótování apod.)</p> <p>Vypracovat konstrukční a technologickou dokumentaci na zhotovení</p>	<p>Slovně nad technickou dokumentací</p> <p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Orientace v technických podkladech pro zhotovování stavebně truhlářských výrobků</p>

<p>jednoduchého výrobku ze dřeva</p> <p>Využívat jednoduché počítačové aplikace při zpracování dokumentů technické přípravy výroby</p>		
<p>Pracovat s dodanou výkresovou dokumentací v grafické i v elektronické formě</p> <p>Zakreslit do výkresové dokumentace truhlářské výrobky</p> <p>Využívat jednoduché počítačové aplikace při zakreslení truhlářských výrobků do výkresové dokumentace</p>	<p>Slovně nad technickou dokumentací</p> <p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Základní orientace ve výkresové stavební dokumentaci</p>
<p>Určit podle technické dokumentace postup práce, způsob provedení technologických operací</p> <p>Zvolit vhodné nástroje, nářadí, pomůcky a měřidla</p> <p>Zvolit druh a množství surovin, materiálů, polotovarů a součástek a určit jejich kvalitu</p>	<p>Písemně nebo slovně</p> <p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Volba materiálů, technologických postupů, nástrojů, strojů a zařízení a organizace práce pro zhotovování stavebně truhlářských výrobků</p>
<p>Rozměřit podle technické</p>	<p>Písemně,</p>	<p>Rozměřování,</p>

<p>dokumentace truhlářské prvky</p> <p>Provádět související výpočty</p> <p>Rozkreslit jednotlivé konstrukční prvky, konstrukční spoje, osazení výplní v rámu apod.</p>	<p>praktické předvedení</p> <p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>výpočty a rozkreslování truhlářských prvků</p>
<p>Zvolit a používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky pro ruční obrábění na bázi dřeva a plastu</p> <p>Zvolit a používat vhodné pracovní postupy ručního řezání, hoblování, tvarování, dlabání, dýchování, vrtání a broušení dřevěných a plastových materiálů</p> <p>Provést ruční obrábění dřeva, materiálů na bázi dřeva a plastu, kvalitní řemeslné provedení spojů a bezchybné estetické zhotovení výrobků</p>	<p>předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Obrábění a spojování materiálů ze dřeva, plastu apod. (řezání, hoblování, tvarování, dlabání, vrtání, broušení, lepení, dýchování atd.)</p>
<p>Připravit povrch materiálů pro povrchovou úpravu</p> <p>Zvolit a používat vhodné druhy materiálů pro povrchovou úpravu</p> <p>Zvolit, používat a dodržovat</p>	<p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Povrchová úprava výrobků mořením, voskováním, bělením, imitováním dřeva, nanášením</p>

<p>technologické postupy dokončování povrchů výrobků</p> <p>Dokončit povrchy výrobků</p> <p>Objasnit ošetřování a údržbu stavebně truhlářských výrobků</p> <p>Uvede význam hydrotermické ochrany a úpravy dřeva</p>		<p>tmelů, emailů, laků aj. strojně nebo ručně; hydrotermická úprava a ochrana dřeva</p>
<p>Zvolit vhodný technologický postup předmontáže, montáže a osazování vestavěného nábytku a jeho osazení do stavby</p> <p>Provádět předmontáž, montáž a osazování vestavěného nábytku a jeho osazení do stavby</p> <p>Zasklívat a osazovat výplně rámů</p> <p>Kompletovat a dokončovat výrobky</p>	<p>Slovní vysvětlení</p> <p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Montáž a osazování vestavěného nábytku</p>
<p>Zvolit vhodný technologický postup montáže a osazování oken a dveří do zadržných a osazovacích rámů</p>	<p>Slovní vysvětlení</p> <p>Praktické předvedení se slovním</p>	<p>Montáž a osazování oken a dveří</p>

<p>Provádět montáž a osazování oken a dveří do zazděných a osazovacích rámců</p> <p>Provádět dokončovací práce montáže a osazování</p>	<p>vysvětlením</p>	
<p>Zvolit vhodný technologický postup osazování a oprav kování u oken, dveří a nábytku</p> <p>Provádět osazování a opravy kování u oken, dveří a nábytku</p> <p>Provádět dokončovací práce osazování a opravy, montáž, výměnu nebo seřizování kování</p>	<p>Slovní vysvětlení</p> <p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Montáž a výměna kování u oken, dveří a nábytku</p>
<p>Zvolit vhodný pracovní postup sestavování jednotlivých typů podlah na bázi dřeva</p> <p>Provádět sestavování podlah na bázi dřeva</p> <p>Provádět dokončovací práce a opravy podlah</p>	<p>Slovní vysvětlení</p> <p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Sestavování podlah na bázi dřeva</p>
<p>Zvolit vhodný pracovní postup sestavování jednotlivých typů obkladů</p> <p>Provádět sestavování</p>	<p>Slovní vysvětlení</p> <p>Praktické předvedení se</p>	<p>Sestavování obkladů na bázi dřeva a plastů</p>

<p>palubkových obkladů</p> <p>Provádět dokončovací práce</p>	<p>slovním vysvětlením</p>	
<p>Popsat způsoby strojního opracování dřevních materiálů</p> <p>Obsluhovat základní dřevoobráběcí stroje a zařízení podle technologických a bezpečnostních norem</p> <p>Popsat nastavení, základní údržby strojů a zařízení a její význam</p>	<p>Slovní vyjádření</p> <p>Praktické předvedení se slovním vysvětlením</p>	<p>Obsluha, základní údržba a nastavení dřevoobráběcích strojů a ručních nástrojů</p>
<p>Popsat způsoby a zásady provádění kontroly v celém procesu výroby a skladování</p> <p>Popsat zásady označování výrobků dle platných právních předpisů</p> <p>Popsat způsoby balení výrobků dle charakteru a množství výrobků a způsobu expedice a dopravy</p> <p>Popsat zásady manipulace a skladování v celém procesu výroby</p>	<p>Slovní vysvětlení</p>	<p>Kontrola, balení a expedice truhlářských výrobků a materiálů</p>
<p>Objasnit vznik a druhy odpadů z truhlářské výroby</p>	<p>Slovní vysvětlení</p>	<p>Nakládání s odpadem z výroby a</p>

Vysvětlit způsoby třídění, skladování, zpracování, recyklace a likvidace odpadu		montáže
Vysvětlit zaznamenávání údajů o poruchách, opravách a běžné údržbě strojů a zařízení v truhlářské výrobě	Slovní vysvětlení	Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce

Příloha č. 13

Pokyny k realizaci zkoušky povolání: tesař (kód: 36 - 64- H/01)

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).

Hodnotící standard je nástrojem ověřování zvládnutí odborných způsobilostí nezbytných k výkonu činností, které jsou vymezeny kvalifikačním standardem úplné nebo profesní kvalifikace. Hodnotící standard stanovuje kritéria hodnocení a způsob ověřování jejich zvládnutí.

Kritériem hodnocení může být:

- proces (např. pracovní postup);
- výsledek procesu (výpočet hodnot, výrobek);
- proces i výsledek (pracovní postup, na jehož konci je výsledek – hotové dílo).

Vzhledem k tomu, že hodnotící standard nemůže vzít v úvahu všechny možné varianty ověřování odborných způsobilostí, hodnotitel rozpracuje (upřesní) kritéria hodnocení tak, aby odpovídala konkrétnímu zadání. Přitom nemůže měnit obecný charakter kritérií hodnocení ani žádné povinné kritérium vypustit.

Při ověřování odborných způsobilostí je třeba respektovat ustanovení následujících norem a pravidel:

ČSN 01 3420 Výkresy pozemních staveb – Kreslení výkresů stavební části

ČSN 01 3431 Kreslení střech

ČSN 01 3487 Výkresy dřevěných stavebních konstrukcí

ČSN 73 3150 Tesařské spoje dřevěných konstrukcí

ČSN 73 2810 Dřevěné stavební konstrukce. Provádění

EN 336 Konstrukční dřevo - Rozměry, dovolené odchylky

EN 912 Spojovací prostředky pro dřevo – Specifikace pro speciální hmoždíky pro dřevo

Při praktickém ověřování zvládnutí kritérií hodnocení je třeba v odpovídajících případech hodnotit organizaci práce, dodržování předepsaných technologických postupů, volbu a dodržování pracovních postupů, volbu a používání náradí, zařízení a pracovních pomůcek. Dále je hodnoceno dodržování předpisů BOZP a používání osobních ochranných pracovních prostředků, dodržování předpisů PO a hygieny práce.

Nedílnou součástí hodnocení je hodnocení kvality provedení prací.

Vzhledem k charakteru některých činností při ověřování odborných způsobilostí je nezbytné uchazeči zajistit pomoc dalších osob nebo mechanizační prostředky.

Příloha č. 14

Pokyny k realizaci zkoušky povolání: truhlář - výroba nábytku kód: 33-001-H

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).

Ověřování by mělo být pokud možno spojeno v navazující činnosti vedoucí ke zhotovení jednoho případně dvou výrobků s využitím běžně používaných technologických postupů, s tím, že ověřování některými kritérii by probíhalo i mimo tento propojený rámec činností.

Při zadávání se doporučují např. tyto činnosti:

- práce s dodanou konstrukční a technologickou dokumentací;
- volba postupu práce, způsobu zpracování, nástrojů a materiálů pro zhotovení požadovaného nábytkářského výrobku;
- ruční obrábění dřevěných a plastových materiálů řezáním, hoblováním, tvarováním, dlabáním, vrtáním a broušením ručními nástroji;
- povrchová úprava nábytkářských výrobků;
- montáž nábytku;
- obsluha, seřizování a běžná údržba dřevoobráběcích strojů a nástrojů.

Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě zhotoveného výrobku i k časovému hledisku zvládnutí operací.

Příloha č. 15

Pokyny k realizaci zkoušky povolání: stavební truhlář (kód: 33-002-H)

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).

Ověřování by mělo být pokud možno spojeno v navazující činnosti vedoucí ke zhotovení jednoho případně dvou výrobků s využitím běžně používaných technologických postupů, s tím, že ověřování některými kritérii by probíhalo i mimo tento propojený rámec činností.

Při zadávání se doporučují např. tyto činnosti:

- práce s dodanou konstrukční, technologickou a výkresovou stavební dokumentací;
- volba postupu práce, způsobu zpracování, nástrojů a materiálů pro zhotovení požadovaného stavebně truhlářského výrobku;
- ruční obrábění materiálů na bázi dřeva a plastů a objekt stavby pro praktické předvedení;
- povrchová úprava stavebně truhlářských výrobků;
- montáž, osazování stavebně truhlářských výrobků;
- obsluha, seřizování a běžná údržba dřevoobráběcích strojů a nástrojů.

Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě zhotoveného výrobku i k časovému hledisku zvládnutí operací.

Příloha č. 16

Fotodokumentace

Obrázek 27: *Studenti dalšího vzdělávání oboru truhlář*

Zdroj: fotka autora

Obrázek 28: *Studenti dalšího vzdělávání oboru tesař*

Zdroj: fotka autora